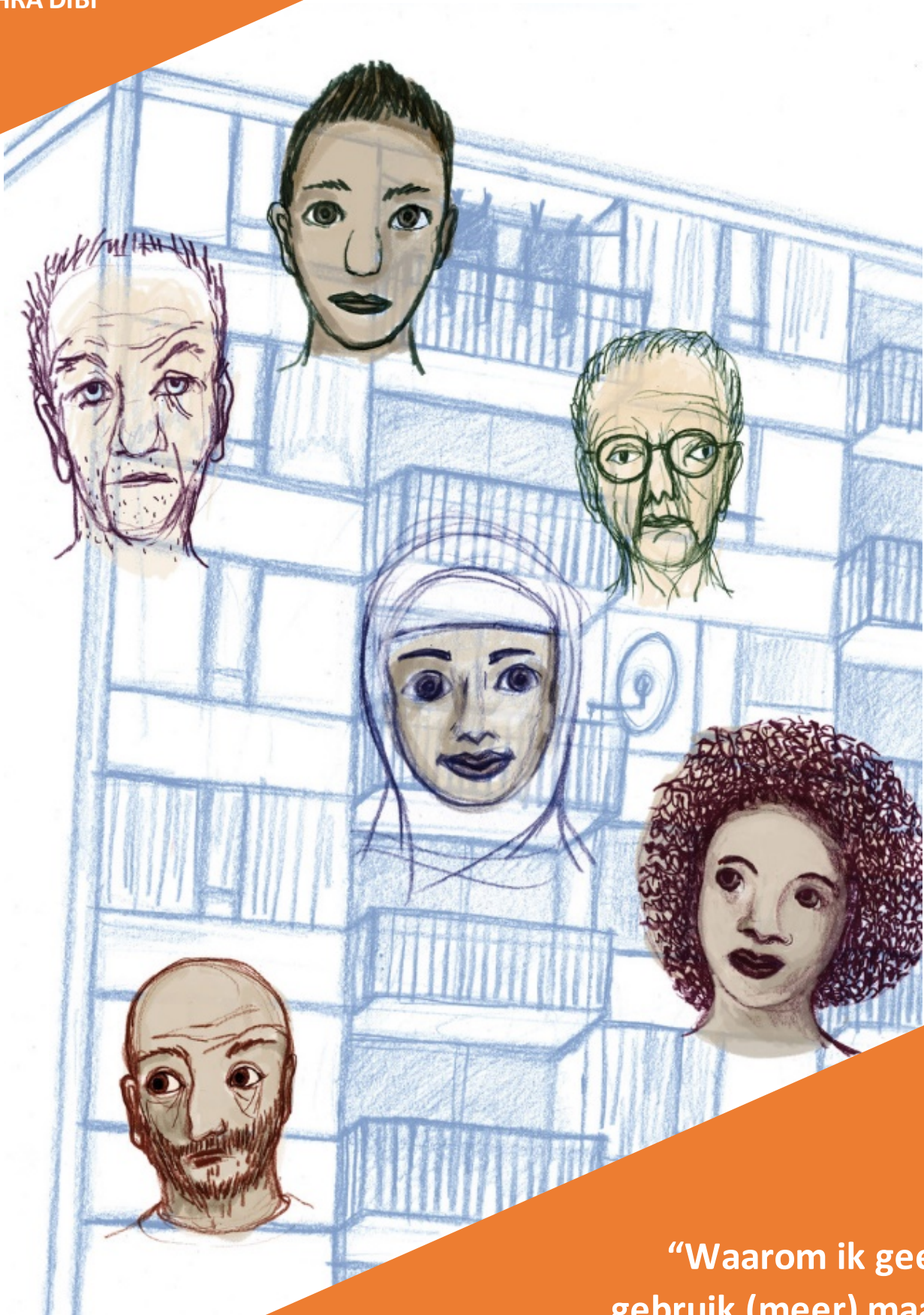

VERHALEN VAN BEWONERS UIT DE WIJK
VASTGELEGD DOOR
BOUCHRA DIBI

“Waarom ik geen
gebruik (meer) maak
van het aanbod in mijn wijk”

De verhalen van bewoners.

Deze verhalen van bewoners zijn een onderdeel van het rapport: Bewoners aan het woord: 'Waarom ik geen gebruik (meer) maak van het aanbod in mijn wijk.' Op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken hebben wij de verhalen vastgelegd waarin bewoners die geen gebruik (meer) maken van het aanbod in de wijk hun ervaringen en hun blik op de werkelijkheid vertellen. Bureau Krachtwijken heeft onderzoek gedaan naar knelpunten en oplossingen voor het sociaal bereik van instanties op wijkniveau. Het gaat hier om instanties in brede zin: (werk, inkomen, sociaal, hulpverlening) zoals jongerenwerk, opbouwwerk, politie, boa's, gemeentelijke loketten, wijk- en buurtteams, GGZ in de wijk, ouderenwerk, woningcorporaties en wijkverpleging, maar ook deelname aan participatie activiteiten in de wijk zoals bewonerscommissies, inspraakbijeenkomsten en bijeenkomsten georganiseerd door de gemeente. Er zijn genoeg instanties in de wijken die er voor bewoners zijn, maar er zijn ook behoorlijk veel bewoners die geen gebruik maken hiervan. Wie zijn deze mensen? Hoe kijken zij aan tegen deze instanties? Waarom maken zij geen gebruik van het aanbod dat er is? Wat zit daar achter en wat is het gevolg?

Een groot onderdeel van dit onderzoek bestaat uit gesprekken met bewoners over het aanbod in de wijk. In deze verhalen vertellen bewoners waarom zij geen gebruik maken van het aanbod in de wijk. Soms hard en rauw, maar vaak ook ontroerend en verdrietig. Juist deze verhalen van binnenuit vullen het rapport goed aan omdat het bewonersperspectief van de bewoners die niet mee doen een belangrijk en urgent onderdeel is in de wijknaanpak. Ik hoop dat de verhalen u inzicht geven in de leefwereld van deze bewoners en hoe zij naar hun wijk kijken.

Ik wens u veel leesplezier.

Utrecht, november 2020

Bouchra Dibi

Bureau Krachtwijken

“Ik zou nooit om hulp vragen aan een officiële instantie zoals het wijkteam want dan moet ik ook vertellen dat ik geld naar mijn moeder in Somalië stuur. Mijn uitkering wordt dan afgepakt. Ik vertrouw ze niet.”

Abdourahmane (56)

Een aantal jaren geleden ben ik gevlucht uit Somalië. In Somalië had ik het goed hoor, althans voor de oorlog uitbrak. Ik kwam niks tekort. Het enige gemis was en is nog steeds een vrouw en kinderen. Maar ja, het gaat zoals het gaat. Toen mijn vader overleed moest ik zorgen voor mijn moeder en broertjes en zusjes in Somalië. Ik was kostwinner en in deze tijd gebruikte ik veel qat. Tijdens de oorlog besloot ik te vluchten, alleen, ik liet iedereen achter met het idee dat ze later achter mij aan zouden komen. Dat is er nooit van gekomen helaas. In die periode was ik verslaafd aan qat, dat durf ik nu wel te zeggen. Ik was alleen, had geen vrouw, geen kinderen en geen werk. Door de shock van iedereen achter te moeten laten, het moorden in mijn land, mijn moeder achterlaten, het alleen zijn, niet weten wat te doen in een vreemd land. Geen werk, ik sprak de taal niet, ik voelde mij zo ontzettend eenzaam....

Ik werd ziek, heel erg ziek.

Na diverse onderzoeken werden er twee zaken bij mij geconstateerd: een leverprobleem en nierproblemen. Een nier werd verwijderd, die was kapot. Er werd leverkanker geconstateerd. Ik werd ook depressief. Ik denk zelf dat het door de qat komt allemaal want ik was echt verslaafd, ik hield geengeld over, alles ging naar de qat.

Ik ging in die tijd regelmatig naar de moskee in mijn wijk. Ik ontmoette veel Marokkaanse bewoners die daar ook kwamen. Ik vertelde mijn verhaal en problemen aan een van hen en toen heeft een echtpaar zich om mij bekommert. Ze brachten mij eten, wasten mijn kleding en deden boodschappen. Ze hielpen mij met alles, ik ben ze zo ontzettend dankbaar want zonder hun hulp had ik het denk ik niet gered. Ik was ondertussen heel ziek, dit kwam met name door de leverkanker. Het was een heel zwaar traject met allerlei operaties in mijn lever. Ik ben toen ook gestopt met het gebruiken van qat want ik zou anders dood gaan, zei de arts. Wat mij echt heeft geholpen zijn de mensen die mij dagelijks kwamen helpen zonder hen had ik het niet gered.

Ik ben een tijdje geleden naar een andere wijk in mijn stad verhuisd. Ik heb een bijstandsuitkering dus ik heb niet veel geld. Ik ga nu naar ook de moskee in mijn wijk, daar vind ik rust.

Ik zou nooit om hulp vragen aan een officiële instantie zoals het wijkteam want dan moet ik ook vertellen dat ik geld naar mijn moeder in Somalië stuur. Mijn uitkering wordt dan afgepakt. Ik vertrouw ze niet.

Deze angst is iets wat bij veel van ons (Somaliërs) speelt. Ik ben bang dat mijn uitkering stopgezet wordt maar ik moet mijn moeder helpen, zij is heel arm. Daarbij heb ik ook geen vertrouwen in de hulpverlening. Ik hoor van andere Somaliërs dat de hulpverlening altijd alles wil weten van je, dat wil ik niet. Ik word er onrustig van, ik wil rust en niet steeds iemand die mij continu vraagt om gegevens en andere zaken.

Hier in Nederland is alles gestructureerd, alles moet kloppen ook op financieel gebied. In Somalië deelden we soms een appel met z'n achten en we vonden dat heel normaal. Maar goed dit vertel ik dus niet in Nederland want dan gaan ze wellicht denken dat mijn uitkering teveel is en korten zij mij. Ik denk dat ze dit nooit zullen begrijpen.

Wellicht zou ik wel hulp accepteren als er niet steeds gevraagd wordt wat ik met mijn geld doe. Maar wat ik al eerder zei: ik heb er niet veel vertrouwen in. Ik moet mij aan veel regels houden denk ik en alles vertellen, dat is teveel voor mij en te moeilijk.

Ik ga regelmatig naar de moskee, daar is een Marokkaanse man met wie ik af en toe kan praten om mijn hart te luchten. Dat heb ik wel nodig. Deze man wil mij graag helpen om geld in te zamelen om een ticket te kopen zodat ik naar mijn oude moeder in Somalië kan gaan, ik heb haar 20 jaar niet gezien.

Ali (23)

Vanaf mijn prille jeugd was ik altijd al een stille jongen, ik hield niet van praten en was erg verlegen. Achteraf weet ik dat ik faalangst had, ik durfde nooit iets te zeggen of te doen omdat ik bang was het verkeerd te doen. Ik heb vmbo-tl gedaan omdat mijn moeder dat persé wilde, ik wist dat ik het niet kon. Het lukte dus ook niet, ik heb toen de kaderberoepsgerichte leerweg gedaan en daarna mbo niveau 1. Mijn ouders werkten allebei. Ze waren heel druk.

Mijn gedrag werd een probleem op het vmbo, ik was heel vervelend in de klas en heel druk. Ik luisterde niet en had geen concentratie. Regelmatig lag ik overhoop met leraren en leerlingen. Ik had geen zin in leren, ik wilde liever met mijn handen werken maar van mijn moeder moest ik. Ik werd altijd erg afgeleid door andere jongens die slechte dingen deden zoals blowen en drinken. Ik wilde heel graag bij die jongens horen. Uiteindelijk ben ik na het halen van mijn mbo1 diploma gaan werken als bezorger voor een restaurant. De jaren daarna had ik veel verschillende baantjes, thuis was er geen goede sfeer. Mijn ouders hadden vaak ruzie en mijn moeder was steeds boos op mij omdat ik eigenlijk niet veel deed.

Mijn faalangst werd steeds erger maar mijn ouders hadden niks door, ik durfde het ook niet te zeggen. Ik moet ook zeggen dat ik het niet als faalangst herkende maar het was een soort gevoel van falen, ik was echt bang. Ik wilde en kon niks afmaken omdat ik heel erg onzeker was maar ook bang was om dingen verkeerd te doen bijvoorbeeld als ik een laag cijfer kreeg. Ik raffelde bij toetsen alles af en zag soms gewoon bolletjes op de toets. De leraar nam contact met mijn moeder op en ik werd getest. Er kwam uit dat ik zware faalangst had. Ik kreeg toen een intern begeleider met wie ik gesprekjes had. Dit hielp niet echt. Het kabbelde toen maar door zonder echt goede hulp te krijgen.

Toen ik 18 werd, had ik al behoorlijk veel problemen. Ik wilde geen hulp want ik heb geen vertrouwen in de hulpverlening. Ik hoorde van jongens buiten op straat dat je juist geen hulp moet vragen omdat ze je dingen aansmeren bijvoorbeeld omdat je Marokkaans bent. 'Je staat gewoon 2-0 achter bro' werd er steeds gezegd. Die hulpverleners bekijken je met een bepaalde blik en gaan jou in een hokje plaatsen. Zo dachten alle jongens toen (en nu nog steeds trouwens): 'jullie zijn de probleem Marokkanen'. Dit heb ik ook vaak met leraren meegemaakt. Wij krijgen altijd de schuld, ze hebben mij nooit geholpen met hoe ik mij op een goede manier moet gedragen en hoe ik vertrouwen in mezelf kan krijgen. Ik weet zeker dat als ik toen een goede leraar had die ik vertrouwde dan was het misschien anders gelopen, maar ja dat is achterhaald.

Op straat wordt absoluut niet geaccepteerd dat je hulp zoekt, je bent een mietje als je hulp zoekt. Als je opgroeit in een wijk als de mijne, dan moet je erbij horen. Dat betekent dat je stoer moet doen en geen hulp moet vragen. Je moet sterk zijn, geen watje. Het is keihard hoor, vergis je niet. Je wordt vaak uitgescholden en gekleineerd, je moet echt je mannetje staan anders ga je eraan kapot. Op straat zagen we nooit een jongerenwerker, we vertrouwen ze sowieso ook niet.

Ik moest ook dingen doen van andere jongens waar ik niet altijd achter stond zoals leraren uitschelden, stelen uit winkels en ruiten kapot maken van auto's. Ik volgde de anderen. Ik deed mee terwijl ik het eigenlijk niet wilde. Toch deed ik het omdat het verwacht werd.

Alle andere jongens hadden ook veel problemen thuis: huiselijk geweld, armoede, alcoholisme. Op straat gaat het dan fout. Ook zij zoeken geen hulp, ze weigeren het allemaal omdat het niet hoort bij de straatcultuur.

Rond mijn 18e jaar heeft de gemeente mij wel een brief gestuurd met een aanbod voor opleiding en werk maar daar heb ik nooit gebruik van gemaakt om dezelfde reden.

Mijn gedragsproblemen bleven bestaan, mijn ouders hebben nooit hulp gezocht waarom weet ik niet maar ik denk dat ze bang waren ofzo, of ze zagen het gewoon niet. Ik raakte verslaafd aan lachgas, dat was op mijn 20e jaar en ik ben nu nog steeds verslaafd.

Ik heb totaal geen vertrouwen in de hulpverlening, deze mentaliteit zit ingebakken, zo heb ik dat geleerd.

Wat echt geholpen zou hebben is iemand die mij goed begrijpt, goed aansluit bij wat ik denk en doe en die mij niet gek vindt. Die mij niet veroordeeld zoals veel docenten en anderen in het verleden gedaan hebben. Ik denk dat ik echt iemand nodig had die mij bij wijze van spreken bij de hand genomen had en die ik kon vertrouwen. Iemand met wie ik heel goed kon praten. Mijn ouders vertelde ik nooit iets, ik had geen band met ze. Dit had al opgepakt moeten worden toen ik in groep 5 van de lagere school zat. Ik weet zeker dat ik dan niet zo afgegleden was. Ik voelde mij minderwaardig omdat alle andere jongens op straat ditzelfde gevoel hadden. We staken elkaar aan met dit gevoel.

Ik ben nu 24 jaar en zit in de bijstand. Ik ben nu op het punt gekomen dat ik echt zelf hulp wil. Voorheen wilde ik nooit, maar nu wel. Ik ben ouder geworden en wijzer en ik ben zo ziek geworden van alles dat ik het echt niet meer alleen kan. Ik heb zo lang gewacht totdat het escaleerde en toen moest ik wel hulp zoeken. Ik ben verlamd geweest en heb maanden moeten revalideren. Ik heb meerdere zware brandwonden opgelopen door mijn verslaving en ik ben paranoïde geraakt.

Er moet in wijken als die van mij echt een andere aanpak komen: aan de ene kant de harde aanpak voor de jongeren die niet willen leren en aan de andere kant moeten kinderen al op jonge leeftijd meteen in een programma komen waar respect bijgebracht moet worden, praten over gevoelens en werken aan zelfvertrouwen. Doelen stellen en dagbesteding hebben is hier ook heel belangrijk. Veel kinderen in mijn wijk groeien op in gezinnen met veel problemen, ouders kunnen dit niet aan. Zolang we dit niet doen, zal het allemaal alleen maar erger worden.

“Ik heb totaal geen vertrouwen in de hulpverlening, deze mentaliteit zit ingebakken, zo heb ik dat geleerd. Wat echt geholpen zou hebben is iemand die mij goed begrijpt, goed aansluit bij wat ik denk en doe en die mij niet gek vindt.”

Amanda (28)

“Het begon met een geweldige hulpverlener die heel goed kon aansluiten bij ons. Ik kreeg goede ondersteuning van hem. Maar na een tijdje kreeg hij een burn-out en ging hij weg. Ik krijg weleens het idee dat de hulpverleners die het beste zijn, het snelst ziek worden en weggaan. Misschien kunnen zij het ook niet aan om steeds binnen die strenge kaders te moeten werken.”

Als alleenstaande moeder met vier kinderen heb ik veel meegemaakt. Naast mijn uitkering doe ik vrijwilligerswerk. Ik probeer actief te zijn in de wijk. Het is eigenlijk al fout gegaan door de manier waarop ik ben opgevoed. Ik ben in een probleemwijk opgegroeid, dan heb je dus al een stigma of je wilt of niet. Probleemgezinnen en armoede zijn twee handen op een buik. Op school voelde ik dat al; ik was anders en mijn moeder kon niet veel doen. Toen ik naar de middelbare school ging merkte ik pas echt het verschil met anderen. Ik paste niet in het plaatje, mijn moeder was niet in staat om goed te communiceren met anderen. Toen had al ingegrepen moeten worden. Vanaf mijn jeugd heb ik al een stempel en nog steeds

Ik ben jong moeder geworden en woonde samen met een gewelddadige man. Ik kreeg toen ook te maken met hulpverlening: jeugdzorg. Omdat het uit de hand liep met huiselijk geweld zijn de instanties inclusief de politie ingeschakeld. Ik ben toen in een traject terecht gekomen. Dat ging eerst goed totdat bedreigd werd met uithuisplaatsing. Ik kwam ook terecht in een blijf-van-mijn-lijfhuis. Waar ik echt last van had was dat ik maar geen antwoorden kreeg op mijn vragen. Ook de vooringenomenheid van de hulpverleners vond ik vreselijk. Men wist alles al, terwijl ik ook veel weet. Het stigma was er. Ik denk dat instanties er niet goed tegen kunnen als je heel mondig bent. Dat wekt weerstand bij ze op, is mijn ervaring en het heeft met autoriteit te maken, is ook mijn ervaring.

Uiteindelijk zijn mijn kinderen niet uithuisgeplaatst maar eigenlijk is de ellende toen begonnen. Het begon met een geweldige hulpverlener die heel goed kon aansluiten bij ons. Ik kreeg goede ondersteuning van hem. Maar na een tijdje kreeg hij een burn-out en ging hij weg. Ik krijg weleens het idee dat de hulpverleners die het beste zijn het snelst ziek worden en weggaan. Misschien kunnen zij het ook niet aan om steeds binnen die strenge kaders te moeten werken.

Toen hij wegging kwam er een mevrouw. Zij was vreselijk. Dominant, overheersend en alles bij haar straalde uit: ‘ ik ga jou eens even vertellen wat er moet gebeuren.’ Zij heeft mij de afgrond ingeduwd. Door haar heb ik een zwaar trauma aan alles overgehouden. Het is uiteindelijk wel goed gekomen want ze is ontslagen. Ik werd gered door een psycholoog die het zag gebeuren en er werk van maakte.

We hebben allemaal vooroordelen, ook hulpverleners. Er was ooit een hulpverlener die kwam ons helpen, we hadden gesprekken en later kreeg ik haar verslag waarin punten stonden die ik totaal niet herkende. Het was allemaal haar interpretatie. Zij was bij voorbaat al geïnformeerd dat ik een labiele moeder zou zijn. Maar dat plaatje klopte niet en dan worden ze zenuwachtig. Ik ben niet meer bang voor instanties, dat heeft een deel van het probleem weggenomen.

Ik zou nooit meer een hulpvraag neerleggen bij een instantie. Ondanks het feit dat ik weet dat er ook goede mensen bij kunnen zitten. Hulp vragen is vragen om ellende. Keer op keer is bij mij bevestigd dat het dan fout gaat. Het is niet eens meer wantrouwen maar een bevestigde overtuiging dat het niet werkt. Ik zeg heel eerlijk dat ik denk dat veel mensen in de wijk liever honderd gram wiet verkopen om zo geld te verdienen, dan dat ze ooit nog een instantie om hulp vragen. Dat is de wijk.

Als ik zie hoe het allemaal in de wijk georganiseerd is nu, denk ik dat het echt anders en beter moet. Ik zou erg pleiten voor lagen weghalen in het systeem, het is te moeilijk gemaakt allemaal hier in de wijk. Voor lichte dingen moet je naar het wijkteam, voor zwaardere naar jeugdzorg. Waarom? Nog een tussenlaag als jeugdzorg, dat werkt niet. Al die partijen moeten geen financiële baat hebben. Het mag niet zo zijn dat des te meer klanten je krijgt, hoe meer geld je krijgt. Dat zijn perverse financiële prikkels. Er moet ook een rechtstreekse lijn zijn met de organisatie die het gaan uitvoeren. Vaak doen ze ook nog eens dubbel werk. Als dat er uit gaat heb je al heel veel bereikt. Neem ervaringsdeskundigen serieus, zij zijn heel belangrijk. Ik kan het weten want ik ben er ook een. Een probleemgezin durft vaak niet te praten met instanties maar wel met ervaringsdeskundigen.

Anne (26)

“Weet je waar het ook misgaat? Ik kom heel zelfverzekerd over en dat werkt altijd tegen mij. Ik kan goed praten en dan denken veel hulpverleners dat ik het allemaal wel zelf kan. Dat is niet eerlijk.”

Ik ben een alleenstaande moeder, ik was eenentwintig jaar oud toen ik moeder werd van mijn eerste kindje. Ik heb na jaren pas geleden een woning gekregen waar ik heel blij mee ben. Op mijn dertiende jaar werd ik uit huis geplaatst en ik moest toen naar een internaat. Mijn moeder heeft borderline en mijn vader is een narcist. Ik heb een broer en een zusje die zwaar autistisch is. Ik heb ook een halfzusje. Het internaat was vreselijk, ik had geen normale jeugd. Ik kreeg geen handvatten mee om met het leven om te gaan. Ik leerde niks. Ik ben daar gebleven tot mijn achttiende jaar. Op mijn achttiende jaar werd ik op straat gezet door jeugdzorg, ze hadden helemaal niks voor mij geregeld en daar stond ik dan. Ik bedoel ook letterlijk op straat gezet.

Naast psychische problemen kreeg ik op een gegeven moment ook de diagnose adhd. Ook werd ik een aantal keren opgenomen in een instelling voor psychiatrie. Ik heb een poging tot zelfmoord ondernomen, ik kreeg hier therapie voor maar dat hielp niet.

Toen ik achttien werd kreeg ik weer andere problemen bij. Omdat ik dakloos geworden was, zwierf ik jaren van de ene plek naar de andere plek. Ik kon op een gegeven moment een huisje huren maar die was heel duur, ik raakte in de schulden hierdoor. Ik dacht: 'laat ik dat huis maar nemen', dan had ik in ieder geval een dak boven mijn hoofd, maar het resulteerde in een grote schuld.

Daarna ben ik weer gaan rondzwerfen. Ik was toen ook nog met de vader van mijn eerste kindje. Hij was mijn vriend met wie ik opgegroeid ben in het internaat. Hij had het label 'justitiabel'.

Ik probeerde echt iets van mijn leven te maken. Ik ging sociaalpedagogisch werk studeren. Vraag niet hoe, maar ik heb het gedaan. Ik wilde graag bij justitie werken maar er was geen werk. Daarbij namen ze mij ook niet aan omdat ik geen vast verblijfadres had.

Wat ik erg vind is dat ik gedurende mijn leven in de opvang nooit geleerd heb hoe ik om moet gaan met het echte leven buiten. Je wordt binnen de opvang niet weerbaar gemaakt tegen allerlei zaken. Hoe pak je zaken aan als het gaat om financiën en andere zaken?

In totaal ben ik dertig keer verhuisd en mijn zoontje twaalf keer. Dat is niet normaal toch? Het heeft mij wel heel veel geleerd en sterk gemaakt. Ik ben weleens op straat gezet omdat ik de mensen bij wie ik verbleef niet meer kon betalen. Zo kwam ik dus ook in de schulden. Van een instantie als Veilig Thuis heb ik geen hoge pet op. Ze hebben mij nooit goed geholpen, ik had niks aan ze. Ook het wijkteam, huisartsen en anderen heb ik nooit iets aan gehad.

Is het niet heel vreemd dat zij er voor de veiligheid van het kind zijn, maar mij ondertussen wel op straat lieten zwerven met mijn kind? Ik heb dus nooit echt iets gehad aan instanties op één hulpverlener na. Ik noem haar mijn engel! Ik had dringend een huis nodig, ik heb zelfs een keer de burgemeester ingeschakeld. Zonder resultaat. Die hulpverlener, mijn engel, heeft ervoor gezorgd dat ik uiteindelijk een woning heb gekregen. Dit heeft zij gedaan door om de regels heen te werken. Ze kon het niet aan zien dat ik maar bleef rondzwerfen met mijn kindje. Het probleem met veel instanties is dat ze allemaal wel luisteren maar nooit doorpakken. Weet je waar het ook misgaat? Ik kom heel zelfverzekerd over en dat werkt altijd tegen mij. Ik kan goed praten en dan denken veel hulpverleners dat ik het allemaal wel zelf kan. Dat is niet eerlijk.

Ja, ik heb het wel geprobeerd om hulp te krijgen maar omdat ik dakloos was, kon ik niet geholpen worden. Ik had geen vast adres, geen adres betekent dat je geen aanspraak kan maken op veel regelingen. Zo liep ik tegen een muur van bureaucratie op. Dus ging ik het zelf regelen.

Ik vind alle hulpverleners kwakzalvers. Heel veel oordelen, altijd maar dreigen met mijn kind weghalen. Alles moet in hokjes passen, pas je er niet in dan doen ze niks voor je. Of er moet echt iets ernstigs gebeuren, ja dan helpen ze wel. Er moet eerst iets heel ernstigs gebeuren. Door die engel heb ik nog wel een beetje geloof, goede hulpverleners bestaan, maar zijn zeldzaam. Ik vraag nooit meer hulp. De instanties hebben mij nooit iets goeds gebracht, ik los mijn eigen problemen wel op. Als ik mijn kind niet had gehad was ik er niet meer, voor hem ging ik door. Ik heb geleerd dat ik nooit iets moet verwachten van instanties want dan is de teleurstelling klein.

Voor vluchtelingen doen de instanties alles, ze krijgen heel snel een woning, waarom voor mij en anderen niet en voor hen wel? Ik ben heel boos op al die hulpverleners en ik ben echt niet de enige. Er zijn veel jonge moeders, weet ik, die in dezelfde situaties zitten, het is te gek voor woorden!

Het zijn alle kapers op een schip, allemaal losse stukjes. Ze werken langs elkaar heen. Waarom wordt er niet samengewerkt? Ze zouden onderling zoveel voor elkaar kunnen krijgen maar dat doen ze niet: ze werken allemaal op hun eigen eilandje. Klaas, Jan en Piet doen niks samen. Ze moeten gaan kijken hoe ze dingen anders kunnen doen en ook mensen serieus nemen. Niet alleen maar zeggen o, wat is het erg voor jou maar gewoon doen. Ik bedoel iets concreets doen. Als ik een huis had gehad hadden heel veel problemen voorkomen kunnen worden dat weet ik zeker.

Mijn advies aan alle instanties is: durf ballen te tonen, zet je in voor iemand of zoek een ander beroep. Als ik dit allemaal niet had meegemaakt zou ik nooit geworden zijn wie ik nu ben. Tja, het is shit dat mijn kindje dit allemaal heeft moeten meemaken. Dat vind ik het allerergste. Ik hoop dat dit onderzoek echt gaat helpen om het anders te gaan doen, want dit is echt nodig.

Anouk (40)

“Toevallig hoorde ik dat het mogelijk was om een pas te krijgen om samen met mijn autistische zoon gebruik te maken van het openbaar vervoer, dit wist ik niet. Ook kwam ik erachter dat als je gebruik wil maken van een regeling je een pak papier in moet gaan vullen, belachelijk. Je moet dan iemand gaan zoeken die dit allemaal voor jou gaat invullen. Is dit ontmoedigingsbeleid?”

Ik ben moeder van twee kinderen, een dochter van vijftien jaar en een zoon van 19 jaar. Ze zijn allebei autistisch. Sinds vier jaar ben ik gescheiden. Ik werk bij de klantenservice van een bank. Ik heb nogal wat problemen gekend rondom het autisme van mijn kinderen. Ik ben niet onbekend met autisme want mijn broertje heeft ook autisme. Ik herkende het autisme van mijn kinderen daarom vrij snel maar de weg naar het erkennen en indiceren is lang geweest.

Ik herkende de problemen toen ik merkte dat mijn kinderen geen contact konden leggen tijdens het spelen met andere kinderen. Die drempel is namelijk heel hoog door autisme. Het begon met mijn zoon. Hij wilde alleen maar thuis zitten, ik maakte mij enorm veel zorgen. Ik vond dat vreselijk. Hij wilde niks, hij was alleen maar bezig met zijn plastic dinosaurussen. Hij weet alles over ze tot in de details. Hij is net Wikipedia wat dat betreft. Maar op sociaal gebied lukte hem niets. Al vrij vroeg zag ik dat hij op de peuterspeelzaal kenmerken vertoonde van autisme. Ook daarna op de basisschool. De school besloot toen dat hij naar het special onderwijs moest vanwege zijn gedrag. Ik was woest want ik had zo vaak gevraagd hoe het ging op school en dan opeens kwam er dat besluit. Ik was het hier niet mee eens. Dus hij bleef op school. Ik wilde ook de indicatiestelling afwachten en dan een beslissing nemen. Uiteindelijk heeft het vijf jaar geduurd voordat officieel vastgesteld werd dat mijn zoon inderdaad autisme heeft. Ik heb ook het wijkteam ingeschakeld, ik heb hier geen goede ervaringen mee gehad. Ze wilden alles op hun manier, ze luisterden slecht en maakten verslagen waar zaken in stonden die aantoonbaar onjuist waren.

Hij moest toen naar het speciaal onderwijs. Dit ging echt heel goed. Hij was gebaat bij structuur en regelmaat en die boden ze hem op die school. Het ging jaren goed met hem totdat hij op het MBO kwam. Daar begonnen de problemen. Er is op het MBO niks voor autisten, zij waren niet in staat om hem goed te ondersteunen. Er is wel geld voor passend onderwijs maar kennelijk doen ze hier niks mee of hebben ze niet de juiste mensen. Bah! Mijn zoon vroeg ook nooit om hulp. Ze verwachten daar dat je veel zelfstandig doet maar ja, dat gaat dus niet. Ze hebben hem, ondanks al mijn hulpvragen, gewoon laten zwemmen.

Ik heb meerdere malen gezegd dat hij hulp nodig heeft, maar school zegt steeds dat hij zelf om hulp moet vragen want hij werd bijna 18. We draaiden in cirkeltjes rond, heel erg frustrerend was dit. Juist door die indicatie hadden ze beter moeten weten. Uiteindelijk is er een stage geregeld bij een organisatie in de wijk. Zij zijn geweldig! Zij weten precies hoe je om moet gaan met jongeren die autistisch zijn.

Toen was mijn dochter aan de beurt: ook bij haar zag ik kenmerken van autisme, maar bij meisjes manifesteert autisme zich vaak anders dan bij jongens weet ik. Zij passen zich sneller aan waardoor je het niet zo snel door hebt. Via de organisatie waar mijn zoon stage liep, hebben we via de huisarts een doorverwijzing gekregen voor de GGZ, zij hebben toen een indicatie afgegeven. Ik wilde dit persé niet via het wijkteam regelen, want ik heb geen vertrouwen in ze.

Ik heb heel vaak om hulp gevraagd, maar ja, waar moet je zijn en waar moet je heen? Voordat het duidelijk is waar je moet zijn, ben je ook al een tijdje verder. Alles gaat via het wijkteam tegenwoordig, indicaties etc. voor bijna alles heb je een doorverwijzing nodig. Ik heb zelf zaken uitgezocht, ik ging bijvoorbeeld bij kennissen en vrienden vragen waar ik terecht kon. Want de instanties in de wijk zijn niet echt zichtbaar vind ik. Financieel wilde ik niks aanvragen, ik kon dat zelf. Maar het probleem is dat ik goed kan praten. Ik krijg vaak terug dat ik zelf wel weet wat ik kan en moet doen. Men zegt dan dat ik het zelf moet doen. Je moet dus eigenlijk laten zien dat je dom bent en niks kan, dan word je geholpen. Ik kreeg ooit een tip: doe zo dom mogelijk, dan krijg je alles voor elkaar. Maar dit is te zot voor woorden, want ik kan niet alles, het is te zwaar. Je hoort moeder te zijn en niet de coach of begeleider. Ik ben als moeder overal bovenop gedoken ik heb altijd heel veel contact gehad met instanties dat was voor mij normaal. Dit wordt niet gewaardeerd. Door mijn assertiviteit liep ik tegen dichte deuren aan bij instanties. Maar ik kan toch geen hulp bieden, daar heb ik nou juist de hulpverlening voor nodig. De deuren gaan niet open omdat er veel weerstand is. Ik laat zien wat mijn zoon kan als autist, maar ze luisteren niet goed.

Het was allemaal zo ongelofelijk zwaar voor mij. Ik wil niet klagen hoor, maar door de problemen en de stress kreeg ik klachten: ik heb rug en schouderklachten, mijn lichaam doet pijn. Maar ik vraag niet om hulp, ik ben gewend om alles alleen te doen. Misschien zal ik ooit hulp zoeken voor mijzelf, maar mijn kinderen moeten eerst geholpen worden!

Er moet meer bekendheid komen bij mensen over de instanties in de wijk. Bijvoorbeeld over wat de mogelijkheden zijn voor ouders en kinderen met problemen. De meeste mensen weten dit niet. Uiteindelijk ben ik via via bij instanties terecht gekomen. Ze moeten informatiepunten opzetten waar mensen terecht kunnen om informatie te krijgen, bijvoorbeeld over wat er mogelijk is om hulp te krijgen voor kinderen met autisme. Ik moest lang zoeken hoor! Toevallig hoorde ik dat het mogelijk was om een pas te krijgen om samen met mijn autistische zoon gratis gebruik te maken van het openbaar vervoer, dit wist ik niet. Ook kwam ik erachter dat als je gebruik wil maken van een regeling je een pak papier in moet gaan vullen, belachelijk. Je moet dan iemand gaan zoeken die dit allemaal voor jou gaat invullen. Is dit ontmoedigingsbeleid?

Ik ben ervan overtuigd dat als ik eerder goed voorgelicht en goed geholpen was, de problemen veel minder zwaar waren geweest. In mijn geval heeft de organisatie die veel weet van autisme ons gered. Zij doen nooit moeilijk en komen niet met allerlei bureaucratie aan. Zij werken op een andere manier die echt aansluit bij ons, dat is echt nodig.

Arash (26)

“Ik wil de instanties meegeven dat het altijd begint bij de opvoeding: kijk vooral wat er thuis gebeurt, kom achter die voordeur en kom bij ouders thuis! Als een jongen bij oma woont dan klopt er iets niet. Zeker als het gaat om minderjarigen.”

Op driejarige leeftijd ben ik met mijn ouders van Iran naar Nederland gekomen. We waren vluchtelingen. Ik ben vrij vergeetachtig, misschien doe ik dat bewust zodat ik bepaalde zaken ook niet meer hoef te herinneren.

Ik was altijd al een stille jongen. Ik sprak niet op de lagere school, toen ik een jaar of acht werd begon ik langzaam te praten met behulp van logopedie maar echt helpen deed het niet. Ik kon wel praten maar ik wilde het niet. Omdat ik niet praatte werd ik een groep lager gezet. Op de middelbare school begonnen de problemen. Ik was een lastige leerling in gedrag en school interesseerde mij weinig. Ik deed liever dingen met mijn handen dan dat ik achter de schoolboeken zat. Ik was een bewegelijke tiener.

Ik heb de middelbare school wel afgemaakt maar daarna ging het echt goed fout, ik kreeg problemen thuis. Ik had geen goede relatie met mijn ouders, ik wilde niet meer leren en ik ging met oudere jongens om. Ik was heel erg brutaal en gedroeg mij slecht. Ik spijbelde veel en was vaak op straat te vinden. Ik vertelde niks aan mijn ouders. Ik moest hierdoor in het examenjaar van school af. Uiteindelijk heb ik wel niveau twee gehaald, in totaal heb ik zeven jaar gedaan om mijn MBO-diploma te halen.

Hulp zoeken daar dacht ik niet aan. Van jongens op straat die ook problemen hadden hoorde ik dat de hulpverlening in de wijk niks was. Een paar jongens hadden zich aangemeld voor hulp maar ook met hen ging het helemaal mis. Dit waren jongens uit mijn buurt. Ik kende ze en dacht: ‘no way dat ik ga’. Mijn vader heeft in die tijd ook wel hulp gezocht maar ik deed niet mee, ik wilde niet. Ik was toen 18 jaar. Ik heb heel lang doorgemodderd.

Op een gegeven moment hoorde ik van anderen dat er een organisatie bestond die los van de gemeente jongeren heel goed hielp. Ik klopte daar aan en het was echt heel goed. Ze praten met je, tonen empathie en ik voelde mij heel erg op mijn gemak bij hun. Ze oordeelden niet, dat was voor mij belangrijk. De meeste hulpverleners hebben alleen maar theoretische ervaring, ze begrijpen onze problemen misschien wel maar ik voel gewoon dat ze niet weten waar ze het over hebben. Hij of zij kan wat tips geven maar daar houdt het op, echt invoelen wat ik meemaak kunnen ze niet. Ik heb iemand nodig die snapt wat ik doorgemaakt heb, lichaamstaal is ook belangrijk hierbij vind ik.

In de wijk zijn er natuurlijk allerlei instanties die helpen en ondersteunen, zoals het wijkteam en het jongerenwerk. Maar als het om jongeren gaat is het echt een kleine groep die daarnaar toe gaat. De echt moeilijke doelgroep jongeren komt daar niet, weet ik. Dat is erg, want juist die ontspoorde jongeren hebben hulp nodig.

Organisaties in de wijk zouden meer aan moeten sluiten bij jongeren zoals ik. Sommigen zijn wel behulpzaam maar over het algemeen vinden ze het moeilijk om met jongeren te werken. Maar ze moeten juist kijken naar wat deze jongeren nodig hebben. Ze moeten naast de jongeren staan en vertrouwen winnen. Dat is te weinig aanwezig zie ik.

Wat ik ook zie: een Marokkaanse jongere sluit vaker goed aan bij een hulpverlener van Marokkaanse komaf dan een hulpverlener die Piet heet. Terwijl Piet goede bedoelingen heeft en graag wil helpen.

In de wijk is er jongerenwerk, maar ze zijn naar mijn mening onzichtbaar, het is ook heel jammer dat er geen jongerencentrum in de wijk is.

Ik wil de instanties ook meegeven dat het altijd begint bij de opvoeding. Kijk vooral wat er thuis gebeurt, kom achter die voordeur en kom bij ouders thuis! Als een jongen bij oma woont dan klopt er iets niet. Zeker als het gaat om minderjarigen.

Ik werk nu als woonbegeleider met jongeren, ex-gedetineerden, ik kom snel binnen bij jongeren omdat ik hun "taal" spreek. Ik merk dat ze eerder naar mij luisteren dan naar anderen. Als ze bijvoorbeeld een mes op zak hebben, staan ze die makkelijker af aan mij. Ze snappen dat ik hun snap, dat is waar het om gaat als je echt wilt helpen.

Armando (18)

“Wat ik heel erg belangrijk vind voor jongeren, is de school. Alles gaat veel te snel voor ze, is mijn ervaring. De ondersteuning is niet goed. Ik weet hoe de stelling van Pythagoras werkt maar ik weet niet hoe je een zorgverzekering moet afsluiten en betalen. We moeten veel meer tijd vrijmaken in het onderwijs zodat jongeren de tijd krijgen om de goede keuzes te kunnen maken.”

Ik woon steeds op verschillende plekken, maar ik ben vaak bij mij stietmoeder, stietzusjes en broertje. Ik ben net achttien jaar geworden en ben begonnen aan de opleiding bedrijfsmanagement, dit is een mbo-opleiding. Ik zit in het eerste jaar en wil het graag afmaken.

Tot mijn achttiende jaar heb ik veel problemen gehad, op de lagere school was ik een heel rustig kind, ik kreeg heel weinig hulp van de leraren. Maar ik kreeg wel altijd de schuld van alles, terwijl ik niks deed. Ik had dyslexie maar dat werd later pas bekend op de middelbare school. De leraren dachten dat ik mij aanstelde en gedragsproblemen had. Terwijl ik meerder malen toch wel aangaf dat het niet goed met mij ging. Ik vond school niet leuk. Ik heb nooit hulp gezocht, ik kreeg wel wat hulp van mijn biologische moeder en stiefmoeder maar ik ben ook geen prater, althans niet over mijzelf.

Van jongs af aan had ik klachten en jaren later bleek dat ik een chronische darmaandoening had en reuma. Ook werd tinnitus, dat zijn oorsuizen, geconstateerd bij mij. Het heeft jaren geduurd voordat de diagnose werd gesteld. Ik heb er mee leren leven, ik zal altijd ziek blijven, het is niet fijn. Ik word er moe van.

Vanaf mijn veertiende jaar begon ik veelvuldig pillen te slikken, te blowen en te drinken. Dit heb ik tot aan mijn achttiende jaar geheim gehouden. Dit doen trouwens veel jongeren. Ik was daar heel goed in, in mijn ogen was het absoluut niet problematisch. Het was te leuk, ik kon wel elke dag pilletjes slikken. Ik was heel goed in het verbergen van mijn gebruik, niemand wist het. Achteraf realiseer ik mij dat ik wel verslaafd was, denk ik. Ik was zo goed in het verbergen dat niemand het wist. Ik was toen wel verslaafd beseft ik nu.

Toen de problemen groter werden, ging ik meer gebruiken. Het is een manier van ontsnappen, ik ging naar een plek waar het veilig is. Het klinkt raar maar als het legaal was geweest en voor medicinaal gebruik dan hadden veel mensen er profijt van kunnen hebben. Ik ben nu net achttien jaar geworden, mijn gebruik is veel minder geworden, ik ben beter gaan nadenken.

In de buurt waar ik woon zijn heel veel problemen, het is een buurt waar het makkelijk is om dingen te verbergen. Kleur speelt altijd een rol hier in de wijk, door je huidskleur word je altijd opzij gezet, je hoort er niet bij. Dat is mijn ervaring. Ik heb zelf een kleur, ik ben vaak gediscrimineerd. Uitgescholden voor k** neger en dan willen ze je pakken op school. Vooral met de politie is het erg. Als ik op straat sta met jongens, dan pikken ze mij er altijd uit. Ze letten altijd op je. Dit doen ze vooral bij jongeren met kleur terwijl blanke jongens zich ook met criminaliteit bezighouden. Het is niet anders, misschien verandert het wel op een dag.

Ik werd ook steeds slimmer in het verbergen van mijn gebruik. Als ik gebruikt had dan bleef ik bij vrienden slapen, zodat het niet opviel. Ik heb echt nooit gedacht: ‘ik ga hulp zoeken.’ Ik wist dat het geen normaal gedrag was maar hulp werkt niet vind ik. Iedereen is op zichzelf, het is heel moeilijk om iemand te vertrouwen, ik kan beter mijn eigen weg en oplossingen vinden. Ik heb teveel meegemaakt, ik vertrouw niemand, ook in het algemeen bedoel ik dit.

Mensen zijn gewoon niet te vertrouwen. Mensen doen vaak alsof ze je willen helpen maar dat is niet zo. Ik ben teleurgesteld in veel mensen, de enige die ik echt vertrouw zijn mijn broertjes en zusjes en een paar vrienden en mijn honden. Ik zou nooit naar de hulpverlening of andere instanties in de wijk stappen, ik los het zelf op of ik vind een manier. Maar geen instanties. Ik zou bijvoorbeeld ook niet naar het jongerenwerk gaan of meedoen met een van de activiteiten. Ik weet dat ze er zijn. Als iedereen, ook de instanties een beetje gaan veranderen naar mensen die wel te vertrouwen zijn, zou dat misschien een reden voor mij zijn om hulp te gaan zoeken anders niet. Het begint steeds erger te worden en nu helemaal met Corona. De wereld gaat naar de knoppen.

Er zijn veel dingen gebeurd in mijn leven. Ik probeer altijd alles zelf te fixen. Stel: ik zou zwaar depressief zijn dan zou ik het toch zelf oplossen. Kijk, de helft van de jongeren is depressief. Dit is ook echt een denkwijze van jongeren. Heel veel jongeren vertrouwen de instanties niet. Als je zo vaak gebruikt bent door mensen dan krijg je dit. Een eerste keer, een tweede keer: oké een mens kan een fout maken, maar bij een derde keer dan vertrouw je het niet meer.

Ik gebruik nu een keer in de zoveel tijd nog een pilletje ofzo. Mijn vriendin was het ook zat. Haar geschreeuw over dat ik moest stoppen hielp wel. Haar vertrouw ik wel. Je kunt misschien 5 mensen in je leven vertrouwen. Ik heb af en toe ook wat criminele dingen gedaan in mijn leven. Ik heb nooit in de gevangenis gezeten. Wat goed zou zijn is als jongeren ook hun problemen onder ogen zien. De instanties moeten naar je toekomen en op een normale manier in gesprek gaan met jongeren. Gewoon een praatje komen maken: 'hé wat doe je, wil je iets eten?' Net zoals we doen als we met vrienden onder elkaar zijn, dat zou wel helpen denk ik. Een instantie of hulpverlener heeft altijd een titel. Wat ook zou helpen is jongeren die zelf ook veel hebben meegemaakt andere jongeren laten helpen en begeleiden.

Wat ik wil in mijn leven is rijk worden en een leuk gezin hebben. Ik heb armoede gekend, ik wil heel rijk worden. Ik ben overal klaar mee. Kijk als ik nu een zakcentje met criminaliteit zou kunnen verdienen zou ik het doen. Uiteindelijk wil ik veel witgeld verdienen.

Wat ik heel erg belangrijk vind voor jongeren is de school. Alles gaat veel te snel voor ze, is mijn ervaring. De ondersteuning is niet goed. Ik weet hoe de stelling van Pythagoras werkt maar ik weet niet hoe je een zorgverzekering moet afsluiten en betalen. We moeten veel meer tijd vrijmaken in het onderwijs zodat jongeren de tijd krijgen om de goede keuzes te kunnen maken. Nu moeten jongeren heel snel een keuze maken waardoor de kans op uitval groot is. We moeten wat meer kunnen kiezen maar niet te snel definitief maken. Dit is ook bij mij gebeurd, ik maakte de verkeerde keuze omdat het te snel ging.

Aysegul (22)

“Het helpt echt als een hulpverlener de taal spreekt en dan bedoel ik niet alleen de letterlijke taal.”

Ik ben eenentwintig jaar en studente kunstmatige intelligentie aan de Vrije Universiteit. Ik woon nog thuis met mijn broertje. Het gaat heel goed in mijn leven. Ik studeer, heb vriendinnen en ik geniet van het leven. Ik ben actief in de moskee en mijn studie gaat heel goed. Ik heb geen problemen gelukkig.

Van de instanties in de wijk weet ik heel weinig. Ik weet eigenlijk niet goed wat het aanbod is in de wijk, ik heb geen idee. Ik weet van veel jongeren die ik ken dat zij dit ook niet weten. Binnen onze gemeenschap, ik bedoel de Turkse, lossen wij zaken zelf op als er problemen zijn. Als er bijvoorbeeld iemand is die een depressie heeft of iets dergelijks dan zoeken we een psychologe van Turkse komaf die kan helpen. Dit willen de mensen zelf ook graag, zij voelen zich veel beter bij een hulpverlener die de taal en cultuur snapt. Ook binnen onze gemeenschap zijn er problemen, ook bij jongeren.

De instanties zijn onzichtbaar, wij als jongeren zien ze nooit in de wijk. Er is veel onwetendheid binnen onze gemeenschap. Al die instanties moeten echt bekender gaan worden als ze willen helpen.

Binnen de moskee wordt heel veel besproken, de moskee is een belangrijke plek voor jongeren, in ieder geval de jongeren die er komen. Voor veel jongeren is de moskee heel belangrijk. Het is laagdrempelig en sluit goed aan. We organiseren ook veel activiteiten, bijvoorbeeld tijdens de ramadan hadden we honderd jongeren tijdens de iftar aan tafel. De moskee is er niet alleen om te bidden dat denken mensen vaak. De moskee heeft ook een sociale functie: met elkaar praten, signaleren, gezelligheid en hulp krijgen als het nodig is. Binnen de Turkse gemeenschap zijn er aardig veel mensen met een hoge opleiding. Zij vervullen verschillende functies zoals psychologen, artsen en leraren. Ook de imam praat veel met de bezoekers van de moskee. Het helpt echt als een hulpverlener de taal spreekt en dan bedoel ik niet alleen de letterlijke taal. Maar ik zou het goed vinden als instanties in de wijk ook naar ons toe komen, we zien ze eigenlijk nooit. De moskee biedt houvast voor veel jongeren. Ik wil hier eigenlijk mee zeggen dat de moskee heel belangrijk is maar dat de instanties er ook voor moeten zorgen dat ze zichtbaar zijn.

Barbara (26)

“Er werd door een hulpverlener ooit eens tegen mij gezegd: zorg nou dat je een label krijgt dan word je sneller geholpen. Ik vind dit vreselijk, ik wil dit niet. Ik ben geen label, ik ben een mens.”

Ik ben een alleenstaande moeder. Ik heb twee kleine kinderen. Op mijn vijftiende jaar ben ik uit huis geplaatst omdat de hulpverleningsinstanties eindelijk geloofde dat het thuis onhoudbaar was. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ze mij geloofden, ze hoorden mij gewoon niet. Ze dachten altijd dat ik loog, dat ik aandacht wilde. Dat was verschrikkelijk. Ik voelde mij eenzaam. Mijn moeder heeft borderline bleek later, maar ze kon ontzettend goed acteren. Naar buiten toe speelde ze vaak mooi weer. Ondertussen leefde ik in een hel. Ik ging in eerste instantie naar de crisisopvang en mijn moeder werd uit het ouderlijk gezag gezet. Ik kon en wilde niet meer terug naar huis. Tot mijn achttiende jaar heb ik in verschillende internaten gezeten. Op mijn zeventiende jaar werd ik zwanger. Ik moest weg bij het internaat omdat het niet geschikt was voor jonge moeders, ik werd naar een opvang voor jonge moeders verplaatst.

Ik kreeg een eigen huis, ik heb daarna jarenlang begeleiding gehad, dat is toen afgebouwd en toen moest ik naar het maatschappelijk werk. Toen mijn dochter naar school kon, ging ik in de horeca werken, dit was met behoud van uitkering. Maar ik raakte zwanger van mijn tweede kind en moest stoppen.

Als ik zo terugkijk heb ik het vooral allemaal zelf gedaan, niet dankzij de hulpverleners maar ondanks hun. Het was allemaal heel erg frustrerend, zeker omdat ik in het begin gewoon niet geloofd werd. Hoe is het toch mogelijk, denk ik nog steeds, dat ik steeds maar aangaf dat ik problemen thuis had maar dat niemand mij geloofde? Gelukkig waren er toch nog mensen om mij heen die mij wel geloofden, zoals mijn stiefmoeder. Toen ik bij mijn stiefmoeder ging wonen wilde mijn biologische moeder steeds langskomen. Ik wilde dit helemaal niet maar de maatschappelijk werkster wilde dit wel en dus mocht het toch. Mijn moeder drukte het gewoon door. Zij geloofde altijd mijn moeder.

Door al mijn slechte ervaringen met instanties ben ik heel kritisch naar ze geworden, voor mij is het belangrijk dat ik een “klik” heb met iemand

Met de maatschappelijk werkster had ik totaal geen klik. Ik had niet het gevoel dat ze mij echt kon helpen. Ik had een gigantische schuld bij de belastingdienst, ik wilde dat ze mij zou helpen hiermee maar dat gebeurde dus niet. Ze kon niet veel doen zei ze. Maar goed, ik moest wel onder haar begeleiding blijven. Ik hoorde op een gegeven moment positieve verhalen van anderen over een organisatie in de wijk die werkt met jongeren. Ik ben ernaar toe gegaan en ben nooit meer weggegaan, bij hun kwam ik “thuis” Zij snapte echt wat ik voelde. Geen ellenlange vragen, formulieren of hokjes waar ik in moest passen. Gewoon heel basaal naar mij luisteren en doen wat nodig is.

Ik vind dat er meer geluisterd moet worden door instanties en dat zij echt in gesprek moeten gaan vanuit de leefwereld van een jongere. Bij mij was het zo dat er allerlei oplossingen bedacht werden voor mij en niet met mij, daar moet je het dan maar mee doen. Eigen inbreng is er niet bij, dat wordt niet geaccepteerd, het is hun manier of niet.

Een ander ding waar ik mij aan erger is het continu maar etiketten plakken en in hokjes plaatsen. Instanties moeten eens leren om out of the box te denken, niet iedere jongere heeft dezelfde hulp nodig. Stop ook eens met het woord probleemjongeren, het zijn jongeren met problemen. Er moet maatwerk geleverd worden. Dat gebeurt dus te weinig.

Ik vind dat we geen etiketten op jongeren moeten plakken. Ik ondervond zelf dat je dat etiket moet hebben om geholpen te worden. Instanties willen dit ook zodat ze het probleem ergens kunnen wegschrijven. Ik heb heel lang dat label afgehouden maar toen er werd gezegd dat ik anders niet geholpen kon worden ben ik er toch in meegegaan.

Er werd door een hulpverlener ooit eens tegen mij gezegd: 'zorg nou dat je een label krijgt dan word je sneller geholpen.' Ik vind dit vreselijk, ik wil dit niet. Ik ben geen label, ik ben een mens.

Bert (30)

“Het wijkteam heeft de fout gemaakt dat ze mij overschatten: omdat ik mijn medicijnen neem en het heel goed ging dachten ze dat ik het allemaal wel met minder af kon. Maar ze zien alleen wat ze zien, niet wat erachter zit.”

Al vanaf het begin van mijn leven heb ik een problematisch leven. Ik ben geboren met een zuurstoftekort en ik had complicaties bij de geboorte. Mijn moeder was tweeëntwintig jaar toen ze mij kreeg en op mijn tweede jaar gingen mijn ouders scheiden. Ik moest naar speciaal onderwijs in verband met mijn spraak en taal. Ik was pas zindelijk op mijn zevende jaar. Mijn gedrag was niet “normaal”

In ons gezin waren veel problemen, mijn vader koos voor een ander gezin en mijn moeder was niet stabiel. Ik wist altijd heel goed wat ik moest doen om niet op te vallen. Ik kwam terecht op het vmbo-bbl, dat is een laag niveau. Ik haalde goede cijfers en ik wilde een niveau hoger. Helaas maakte de leraar de fout door te zeggen dat ik dat nooit zou halen omdat het tempo te hoog was. Nou, ik heb het toch gehaald.

Ik haalde mijn vmbo-bbl diploma en ging toen naar het mbo 2. Het was vreselijk op die school, heel primitief maar ik vond dat ik veel te slim was voor dit niveau. Ik heb gewoon zes jaar daar uitgezongen: eerst niveau twee en toen niveau vier gedaan op het cios (sport opleiding) Deze opleiding sloot niet aan bij mij, ik werd diepongelukkig. Ik heb toen hbo sph gedaan, dat was echt goed. Ik studeerde cum laude af! Ik haalde een negen, ik voelde mij gehoord, ook door de docenten. De stageplek die ik had was ook echt goed, daar geloofde ze in mij. Na mijn afstuderen heb ik gelijk mijn hbo tweedegraads gehaald. Ik ben toen gaan werken op dezelfde school waar ik stage liep en toen ben ik van school geswitcht.

Toen werd ik echt ziek: ik ben toen twee keer uitgevallen. Mijn gedrag werd bizar, zo kon ik op een dag bijvoorbeeld vijf keer per dag eten bestellen. Ik ben toen bij de psychiater terecht gekomen. De psychiater zei dat ik autisme, adhd en een hoge intelligentie had. Toen ging het echt goed mis. Ik ging mijn leven analyseren. Ik was heel opgelucht dat ik een diagnose had maar ergens wist ik het wel. Het was anderen nooit opgevallen omdat ik altijd mooi weer speelde. Ik moet altijd alles goed plannen en organiseren anders gaat het mis, dat is een kenmerk van autisme. Ik ben ook heel erg manipulatief, dat komt door mijn opvoeding.

Van de psychiater moest ik naar het wijkteam want thuis ging het niet goed. Ik werkte niet, ik had een pauze nodig en kon niet meer normaal functioneren. Ik ben met mijn diagnose van de psychiater naar het wijkteam gegaan. Ik ging uit vrije wil maar ik had wel veel negatieve ervaringen met het wijkteam. Dit door mijn leerlingen die hulp nodig hadden maar ook vanuit mijn ouders en broertje in ons gezin.

Van het wijkteam kreeg ik een indicatie voor begeleiding. De begeleider die ik zelf uit mocht kiezen was top. Een keer per week gingen we praten en ik slikte trouw mijn medicijnen. Het ging goed. Ik werd zzp'er en kreeg een vriendin. Het contact met mijn ouders ging goed en ik kreeg veel positieve reacties terug van vrienden. Totdat ik het bericht van het wijkteam kreeg dat mijn begeleiding teruggeschroefd zou worden.

Dit betekende voor mij nog maar heel weinig begeleiding. Toen ik die brief kreeg heb ik ze gebeld. Ik was woest. Ik werd echt gek, ik was in alle staten. Ik had die begeleiding heel erg hard nodig, maar ze luisteren gewoon niet. Het ging ze alleen maar om het geld. Ik was te duur. Toen zijn bij mij de stoppen doorgeslagen. Ik ging dreigen en zei dat ik een bom zou laten afgaan bij het gemeentehuis. Ik begrijp heel goed dat mijn gedrag niet goed is maar dit kunnen ze niet maken. Mij een lagere indicatie geven is alsof ze mijn huis afpakken!

Het wijkteam heeft de fout gemaakt dat ze mij overschatten: omdat ik mijn medicijnen neem en het heel goed ging dachten ze dat ik het allemaal wel met minder af kon. Maar ze zien alleen wat ze zien, niet wat erachter zit. Nu zijn ze aan mijn veiligheid gekomen en dat is echt niet eerlijk. Terwijl alle partijen zoals de psychiater gezegd heeft dat afschalen niet verstandig is, doet het wijkteam het toch. Hoe dom kun je zijn dan?

Het wijkteam heeft niet de juiste expertise vind ik. Binnen een halfuur beoordelen dat iemand met autisme het wel met minder hulp kan is echt belachelijk. Wat ik nodig heb is dat moment per week praten, dat hangt samen met de indicatie die ik had.

Als ik kijk naar het wijkteam, want daar heb ik het meest mee te maken, dan is er naar mijn mening veel mis: er is geen kennis over autisme, er is te weinig tijd om een goed onderbouwde beslissing te nemen en ik denk ook dat de druk van boven af om zorg af schalen na een tijd ook aanwezig is. Het is te duur denk ik.

Ik word helaas weer bevestigd in de negatieve geluiden die ik gehoord had over het wijkteam. Ik heb het nu zelf ondervonden. Door goed te luisteren naar mensen zijn dit soort zaken echt wel te voorkomen. Mensen zoals ik, moeten niet onder de Wmo vallen want ik heb een zware vorm van autisme, dat is specialistisch en het is levenslang. Ik merk ook dat ik steeds weer hetzelfde verhaal moet doen. Mensen zoals ik horen onder de WLZ te vallen maar helaas word ik toch onder de Wmo geschaard.

Ik ben nu een zorgmijder, ja dat zeg ik heel bewust. Ik kom niet meer bij het wijkteam totdat mijn hulp geregeld is. Wat mij het meest dwars zit is dat ik niet gehoord word, maar ook de domheid van het systeem omdat het echt veel erger wordt nu. Eigen kracht, eigen regie slaan nergens op in deze context, want ik weet wat ik wil. Het slaat nergens op. Ze willen genezen maar niet voorkomen. Het is Kafka!

Clarissa (58)

“Ik mis bij veel instanties cultuursensitiviteit. Ze snappen vaak niet hoe gezinnen met een andere culturele achtergrond denken. Ze moeten echt veel meer cultuursensitief gaan werken. Het had heel erg uitgemaakt voor mijn en mijn gezin als er toen een coach was die cultuursensitief werkt.”

Ik doe vrijwilligerswerk bij een wijkcentrum, ik heb vijf zonen en zeven kleinkinderen. Momenteel heb ik een bijstandsuitkering. Vroeger werkte ik altijd, in de catering, met ouderen en in de horeca. Dit waren allemaal betaalde banen. Ik ben Molukse van oorsprong en ben opgegroeid in een streng milieu. Binnen de Molukse gemeenschap word je in een hokje gestopt.

Ik was zeventien toen ik trouwde, jaren later ging ik scheiden, het ging niet. Het werden jaren van een vechtscheiding waar de kinderen de dupe van werden. Mijn ex-man was geen slechte man, ik wilde scheiden want ik voelde mij bekneeld in mijn leven. Ik kon niks. Ik dacht: ‘is dit het nu?’ Ik was niet meer gelukkig. Toen ik tegen mijn vader zei dat ik wilde scheiden was hij het er niet mee eens. Hij zei: ‘hou het vol’. Ik deed het voor mijn vader, maar toch scheidde ik op een gegeven moment. Mijn ouders zeiden toen tegen mij: ‘jij wil scheiden, draag de last dan ook maar zelf.’ Ik heb nooit spijt gehad van de scheiding.

Ik heb het heel zwaar gehad, toen ik nog getrouwd was ging het op een gegeven moment niet goed. Het werd een vechtscheiding en de kinderen hadden hier last van.

Binnen de Molukse gemeenschap praat je niet over jouw problemen. Hierdoor kon ik heel lang niet praten en de scheiding verwerken. Ik heb nooit hulp gezocht, ik was immers zelfstandig. Mijn moeder praatte ook nooit over gevoelens, dus ik heb dat van haar geleerd. Maar op een gegeven moment kwam ik echt psychisch in de problemen het werd me teveel.

Na de scheiding is mijn vader overleden en toen ben ik compleet losgeslagen. Mijn vader was er namelijk wel altijd. Ik wist ergens wel dat ik hulp nodig had maar naar officiële instanties ging ik niet. Met de hulp van mijn vader had ik tenminste nog iets. Ik moest op een gegeven moment noodgedwongen mijn kinderen afstaan aan mijn ex-man omdat ik het psychisch niet meer aankon. Ik had toen geen voogdij meer. Maar ook daarna werden het jaren van ellende. Mijn ex-man schermde de kinderen van mij af, ze mochten niet over mij praten. Ik vond dat verschrikkelijk, toen heb ik besloten dat ik zou vechten voor mijn kinderen. Ik dacht: ‘ik heb ze negen maanden in mijn buik gehad, niemand houdt ze weg van mij’. Ik heb er zelf voor gekozen om ze aan hun vader over te dragen omdat ik heel jong was en psychisch niet in orde. Dit deed ik voor hen, maar dat begreep niemand.

Jaren later, toen de kinderen ouder werden begonnen de problemen bij de kinderen, ze liepen weg bij hun vader en kwamen naar mij toe. Ik heb toen een advocaat genomen en heb ze uiteindelijk allemaal teruggekregen. Ik was toen weer stabiel. Nu zijn ze volwassen.

In al die jaren heb ik nooit hulp gezocht, ik vond het niet nodig, ik ben een strijder. Maar goed wat kunnen die mensen mij nu geven? Het heeft geen zin want ze snappen het toch niet. Mijn vriendinnen toentertijd begrepen het ook allemaal niet, ik kreeg absoluut geen steun. Dit heeft mij verhard en gezorgd voor wantrouwen naar anderen. Ik heb toen besloten: ‘ik zal ze laten zien dat ik het aankan.’

Ik heb jarenlang alles alleen gedaan. Ook de instanties stoppen je in een hokje: dit zijn de richtlijnen, jij bent probleemgezin zus en zo. Ik was heel assertief en had altijd een weerwoord. Ik was in die tijd een probleemgezin. Ik begrijp dat ze voor de kinderen opkomen maar waarom kijken ze niet wat mijn achtergrond is?

Waar ik op een gegeven moment achter kwam was dat ik heel goed aansluit bij probleemjongeren, ik zag dan een hulpverleenster en dacht: 'je kunt wel gestudeerd hebben maar dat zegt niks' Ik voel wat die jongeren voelen door wat ik allemaal heb meegemaakt.

Wat instanties beter zouden moeten doen is de fixatie op alleen de kinderen loslaten. Ik vind dat niet goed. Vaak wordt de achtergrond van ouders niet meegenomen. Ik mis bij veel instanties ook cultuursensitiviteit. Ze snappen vaak niet hoe gezinnen met een andere culturele achtergrond denken. Ze moeten echt veel meer cultuursensitief gaan werken. Ik merk het nu tijdens mijn vrijwilligerswerk, ik kijk altijd naar de achtergrond. Het zou mooi zijn als ervaringsdeskundigen worden ingezet. Ik volg nu de opleiding tot interculturele opvoedcoach, dit is heel belangrijk! Kennis is altijd goed maar met ervaring bereik je de mensen sneller! Het had heel erg uitgemaakt voor mij en mijn gezin als er toen een coach was die cultuursensitief werkt. Maar goed dat is het verleden, ik ben nu goed bezig en voel mij goed. Met al mijn ervaring wil ik graag anderen helpen.

Coby (32)

“Ik maak mij zorgen om een bepaalde groep kinderen in de wijk, uit een ander milieu noem ik het dan maar. Zij worden aan hun lot overgelaten en lopen om half tien ‘s avonds nog buiten. Ik maak mij zorgen over wat er van deze groep gaat komen in de toekomst.”

Op mijn twaalfde jaar zijn wij van een dorp naar een stad verhuisd. Tot nu toe met genoegen, ik woon hier heerlijk. Ik heb een zoon van twaalf jaar. Ik ben nu vrijwilliger in de wijk. Onlangs wilde ik een opleiding doen via het welzijnswerk hier in de stad maar dat bleek alleen voor allochtonen te zijn. Daar heb ik mij een tijd boos over gemaakt. Ik heb mij nu herpakt en wil weer verder om hogerop te komen.

Natuurlijk zijn er wel eens conflicten buiten waar je midden in de nacht van wakker wordt, vaak zijn het dan mensen met een verslaving of andere problemen. De invloed daarvan is dat ik mijn zoon niet zomaar buiten laat spelen. Het ging heel lang goed totdat de zomer weer valt, dan komen drugs en alcohol in het spel en wordt het hectischer.

De eenzaamheid zie ik hier in de wijk als een groot probleem, vooral met de coronacrisis. Dan zie je ouderen die teruggetrokken leven, je ziet deze ouderen steeds minder buiten. Die mensen zijn in eerste instantie erg gesloten, alsof zij zich erbij hebben neergelegd dat zij in eenzaamheid ouder worden. Maar als er eenmaal contact is gemaakt, dan komen zij meer los. Vaak zijn het ouderen die letterlijk door hun kinderen in de steek zijn gelaten, niemand kijkt naar hen om. Dit probleem verdient meer aandacht, ik vind dat deze ouderen meer buiten moeten komen.

Ik maak mij zorgen om een bepaalde groep kinderen in de wijk, uit een ander milieu noem ik het dan maar. Zij worden aan hun lot overgelaten en lopen om half tien ‘s avonds nog buiten. Ik maak mij zorgen over wat er van deze groep gaat komen in de toekomst. Ik denk dat veel door cultuur is bepaald, ik heb een Surinaamse man dus wij voeden mijn zoon streng op. Mijn zoon probeer ik voor deze groep te behoeden, eigenlijk is dat te beschermend en moet ik hem meer loslaten om zelfredzaam te zijn op straat.

Noodgedwongen moest ik vier jaar geleden zelf hulp vragen aan het wijkteam hier, mijn zoon leed aan verlatingsangst en slapeloosheid. Toen is de indicatie gegeven door de GGD van ADHD, ADD en Gilles de la Tourette waarna hij Ritalin kreeg. Het ging een tijd goed totdat hij stopte met de medicatie. Vanaf dat moment wilde mijn zoon dood. Op tienjarige leeftijd zat hij met gedachtes aan zelfdoding. Na een nieuwe test bleek dat hij nooit ADD of ADHD heeft gehad. Hij had wel de kenmerken maar niet de ziektes zelf. Ik heb hem dus drie jaar lang drugs gegeven. Na het stoppen van de medicatie werd hij depressief, de medicatie was de oorzaak van de depressie.

Het vertrouwen in de hulpverlening ben ik volledig kwijt, ik ben een moeder die het liefst alles zelf wil oplossen maar op een gegeven moment sta je machteloos als je kind heel graag dood wil en niet meer wil leven. Gelukkig kwam ik wel al in het wijkcentrum en wist ik wie ik moest bereiken, die mensen binnen de hulpverlening ben ik enorm dankbaar. Dat het niet fout is gegaan is puur het geluk dat ik hier al lijntjes had uitstaan. Als dat niet zo was geweest dan vraag ik mij af of ik mijn zoon nu had gehad.

Als iemand die zelf veel heeft meegemaakt herken ik in mijn rol als vrijwilliger in dit buurthuis vaak problemen. Ik doorzie mensen door mijn eigen ervaringen. Zo sprak ik laatst iemand waar ik dwars

doorheen keek en haar problemen kon "lezen" zonder dat diegene het vertelde. Later bleek dat mijn vermoedens klopten. Het is een ervaringsdeskundigheid die niet uit te leggen valt, de hulpverlening zou voor een deel gebouwd moeten worden door ervaringsdeskundigen.

Daan (49)

Ik ben een alleenstaande man van 49 jaar. Mijn ouders zijn allebei overleden. Ik was enigst kind. Ik heb heel lang bij mijn ouders gewoond. Ik voelde nooit de behoefte om alleen te gaan wonen want mijn ouders deden eigenlijk alles voor mij. Ze hadden niet veel geld maar hielpen mij toch waar zij konden. Ik heb vroeger wel gewerkt, ik werkte in een klein winkeltje en het beviel mij daar goed. Totdat ik ziek werd. Ik bleek een longziekte te hebben. Mijn werkgever heeft mij toen ontslagen. Ik heb dit aangevochten en won de zaak. Ik kreeg geld mee maar ben niet meer teruggegaan, daarvoor was teveel gebeurd.

Een aantal jaren geleden kon ik een woning krijgen, een anti kraak woning. Ik heb de woning genomen en woon hier nu dus nog steeds. Toen begonnen de problemen. Ik heb nooit geleerd hoe ik met geld om moest gaan en mijn ouders deden eigenlijk alles voor mij. Ik ben ook heel eigenwijs van mijzelf. Ik gaf geld uit zonder goed te kijken of het wel allemaal kon. Toen ik bij mijn ouders woonde, kon ik dit mij permitteren maar toen ik zelfstandig ging wonen niet meer. Ik kwam in grote schulden. Steeds als ik brieven van schuldeisers kreeg dacht ik: "het komt wel goed." Maar het kwam niet goed want ik kreeg steeds grotere problemen.

Ik vraag nooit om hulp, mijn ouders deden altijd alles en ik heb ook nooit om hulp hoeven vragen. Zoals je ziet heb ik bijna niks in huis, geen meubels, geen vloer, niks. Maar dat is ook niet erg, ik vind het goed.

Op een gegeven moment kreeg ik een telefoontje van de woningbouwvereniging, ze wilden op huisbezoek komen omdat het met de huur betalen niet goed ging. Ik heb het geprobeerd af te houden door te zeggen dat het wel goed kwam maar hij bleef volhouden dat het moest omdat ik anders uit mijn huis gezet zou worden. Dat wilde ik niet. Die meneer heeft van alles in gang gezet, onder andere hulp vanuit het buurtteam. Via hen heb ik budgetbeheer gekregen. Met mijn financiën gaat het nu goed. Die hulp heb ik wel geaccepteerd omdat ik wel moest. Op uw vraag of het had geholpen als ik eerder hulp gekregen had bij mijn financiën, dan is het antwoord: 'ja'. Ik dacht dat ik het allemaal zelf kon maar dat was niet zo. Als er iemand was geweest die regelmatig tegen mij had gezegd dat het niet goed gaat en dat ik hulp moest krijgen bij mijn financiën had het misschien wel uitgemaakt, maar ja dat is achteraf.

Maar eerlijk gezegd ben ik niet zo van de hulpverlening. Ik doe ook niet mee aan activiteiten in de wijk, ik zou niet eens weten wat er is maar ik heb er ook geen behoefte aan. Het buurtteam is al een paar keer langs geweest waarschijnlijk omdat de burens hebben geklaagd over dat ik zou schreeuwen. Maar ik doe niet open. Ik heb er geen behoefte aan. Het buurtteam heeft hun gegevens achtergelaten bij de buurvrouw, dat vertelde de buurvrouw aan mij. Mijn financiën zijn op orde, dat is genoeg voor mij.

*“Steeds als ik brieven van schuldeisers kreeg dacht ik: “het komt wel goed.”
Maar het kwam niet goed.”*

Ebru (42)

“Ik zou zelf niet naar een instantie gaan voor hulp, de reden daarvan is dat zij niet vanuit ons geloof werken. Ik ben islamitisch, instanties zullen veel niet begrijpen, ik denk dat die hulp ook niet aansluit bij islamitische mensen.”

Ik ben moeder van drie jongens. Toen ik ging trouwen ben ik verhuisd naar een andere stad om bij mijn man te kunnen gaan wonen.

Na jaren in de zorg gewerkt te hebben ben ik docent geworden op een school. Daarnaast ben ik ook betrokken bij een Turkse vrouwenvereniging die binnen de moskee heel actief is. Dit doe ik inmiddels al jaren.

Ik heb eigenlijk nooit echt problemen gehad, ik heb natuurlijk weleens gehad dat ik met iemand wilde praten over wat mij bezighield maar ik heb nooit de behoefte gehad dit buitenshuis te doen. Ik bedoel naar instanties te gaan of iets dergelijks. Ook niet als het gaat om sociale activiteiten.

Wij doen als Turkse gemeenschap heel veel zelf binnen de moskee. Ik ben niet op de hoogte van welke instanties er allemaal zijn, ik heb echt geen idee. Heel af en toe hoor ik weleens iets in de moskee over een bepaalde instantie maar dat is zelden.

Binnen onze moskee doen wij heel veel aan hulp voor anderen. Wij hebben van alles in huis, geestelijk verzorgers, artsen, psychologen en anderen. Dit zijn mensen die soms ook meedoen aan de activiteiten van de moskee. Als ik een vrouw zou moeten doorverwijzen doe ik dat naar onze mensen die we vanuit de moskee kennen.

Ik zou zelf niet naar een instantie gaan voor hulp, de reden daarvan is dat zij niet vanuit ons geloof werken. Ik ben islamitisch, instanties zullen veel niet begrijpen, ik denk dat die hulp ook niet aansluit bij islamitische mensen. Ze hebben toch een westerse manier van denken en doen. Dus vanuit mijn geloofsovertuiging is het beter als andere islamitische mensen mij helpen. Mijn zusje had ooit een psycholoog nodig, ze is toen gegaan en was, zwaar teleurgesteld, gestopt. De hulp sloot totaal niet aan. Te westers was het.

Maar wat instantie nooit zullen begrijpen is de kracht van het geloof, bidden en dua's doen, helpt echt is mijn ervaring. Ook bij mensen met psychische problemen. Een imam biedt een luisterend oor en geeft tips en adviezen over hoe je het beste jouw leven kunt vormgeven. In Nederland komen instanties al heel snel met medicatie om alles te onderdrukken, ik ben daar tegen.

Bij ons wordt veel binnen de eigen gemeenschap opgelost, prima toch? Binnen de moskee houden wij allemaal onze ogen en oren open om zo signalen op te pikken van onze bezoekers die wellicht problemen hebben. We doen dan ook echt iets met deze signalen, wat ik al zei: we sturen ze door naar onze eigen hulpverleners van Turkse komaf.

Mijn ervaring is dat er steeds meer Turkse hulpverleners bij komen binnen onze gemeenschap. Gezinstherapeuten, psychologen, artsen. Zij komen naar onze moskee en geven voorlichting en bieden hun hulp aan, top vind ik dit, want het werkt! Ik verwijs nu dus ook velen door naar hen.

Ik merk dat onze mensen zich veel beter voelen bij deze hulpverleners dan bij een wijkteam of anders. De taal en belevingswereld is gewoon heel belangrijk, dat hebben de instanties niet in huis.

Maar goed, ik vind het niet erg, we doen het zelf, er zijn zoveel vooroordelen over ons. Ik heb geen behoefte aan hulp van instanties. Als instanties in de wijk echt willen dat mensen naar ze toe gaan moeten ze ten eerste zorgen dat ze zichtbaar zijn, ik zie ze nooit. Wij organiseren vanuit de moskee van alles: cursussen, lezingen en veel andere activiteiten. Wij denken altijd na over hoe wij onze achterban kunnen bereiken. Waarom komen deze instanties niet naar ons toe? Wij zijn heel zichtbaar. Ik weet niet wat het aanbod is van al deze instanties. Als ik en anderen het wel zouden weten dan kunnen we in elk geval kiezen waar we wel of niet gebruik van willen maken.

Wat ik veel meemaak zijn vooroordelen over ons. Er kwam eens een mevrouw van een organisatie onze moskee om te praten over haar werk. Ze was zeer verbaasd over wat we allemaal deden binnen de moskee. Ze was ook verbaasd over het feit dat we zo goed Nederlands spraken. Van de zotte dit.

Ik draag zelf een hoofddoek en ik spreek goed Nederlands, ook ik heb vaak moeten horen dat ik goed Nederlands spreek. Leuk is het niet, maar je raakt er wel aan gewend.

Wat ik vaak hoor van onze eigen mensen is dat ze wel hulp accepteren als het gaat om concrete zaken zoals een formulier invullen of iets dergelijks. Maar als het dieper gaat, dus bijvoorbeeld psychische problematiek of huwelijksproblemen ze niet snel naar een instantie gaan. Ze hebben niet het vertrouwen dat ze goed geholpen gaan worden. Ook als het gaat om activiteiten, gezellig samenzijn, sporten en andere dingen doen we dit veel liever binnen de moskee.

Ontzettend jammer dat niet meer mensen zich bezighouden met het geloof want de moskee heeft een preventieve werking!

Elif (16)

“In de wijk is het belangrijk dat er activiteiten zijn waar meisjes zoals ik ook terecht kunnen. Een meidenclub of iets dergelijks zodat je niet thuis blijft piekeren. Afleiding is belangrijk. Ik ken nu geen instantie in de wijk die dit doet. Misschien zijn ze er wel, maar ik ken ze niet.”

Ik ben zestien jaar en woon bij mijn moeder. Mijn ouders zijn gescheiden. Ik heb twee broers. Op mijn negende jaar ben ik samen met mijn moeder en broers gevlucht voor mijn gewelddadige vader. In de loop van de jaren hebben we op verschillende plekken in het land gewoond. Noodgedwongen, want zodra mijn vader ons weer had gevonden moesten we weer vluchten. Zo ging dat jaren door. Het was vreselijk want net als ik weer vriendinnen had gemaakt moesten we weer weg. Ik had een goede band met mijn vader, hij was mijn vriend. Mij heeft hij nooit iets aangedaan. Ik heb wel gezien hoe gewelddadig hij was naar mijn moeder en broers.

We hebben heel veel nare situaties meegemaakt, ook op straat. Als mijn vader ons weer eens gevonden had dan liep hij op straat naar mijn moeder en zei dat ze mee moest komen anders zou hij haar kapotschieten. Mijn moeder was heel goed in tijdrekken en verzong een list om weer te kunnen vluchten. Dan moesten we weer naar een andere stad. Op een gegeven moment zaten we in een opvang en kregen mijn broer en ik hele zware ruzie, dat was niet de eerste keer dat we ruzie maakten. Mijn broer sloeg mij toen ook. We werden letterlijk op straat gezet door de opvang, ze konden het niet aan. De instanties dreigde ons weg te halen maar toen werden we alsnog naar een andere opvang gebracht, ik was toen tien jaar oud. Ondertussen was mijn oudste broer achttien jaar geworden en is hij vertrokken en op zichzelf gaan wonen. Hij was het helemaal zat.

Op school ging het bergafwaarts: ik begon op de havo en zakte naar de mavo. Mijn gedrag was respectloos, ik maakte veel ruzie met anderen, luisterde niet en werd heel vaak uit de klas gestuurd. Ik weet dat dat niet goed was maar ik deed het toch. Ik droeg in die tijd een hoofddoek, ik werd heel veel gediscrimineerd op school. Ik heb mijn hoofddoek afgedaan nu. Door mijn problematisch gedrag besloot de school het wijkteam in te schakelen. Ik kreeg twee begeleidsters die mij vertelden dat ik tekeningen moest gaan maken. Ik vond het nutteloos, na wat gesprekken is deze begeleiding na zes maanden gestopt. Ze vonden dat ik het wel zonder begeleiding kon.

De laatste opvang waar we terecht kwamen voordat ik hier in de wijk kwam wonen was echt heel leuk. We deelden de keuken en er waren veel kinderen van mijn leeftijd. In de zomer gingen wij naar de Efteling of Walibi en we kookten ook altijd samen. Ik kreeg er leuke vriendinnetjes bij. We kregen ook hulpverlening van een instantie. Het waren best veel hulpverleners, onder andere een psycholoog en een voogd. Ze deden heel gemeen tegen mij, ze confronteerde mij met van alles. Dit hielp helemaal niet, het maakte het alleen maar erger. De voogd was vreselijk. Ze was alleen maar negatief, haar uitstraling was gemeen en ze lachte nooit. Het was geen warm persoon. Ze wilde ons ook uit elkaar halen en toen hebben we een advocaat genomen. Deze advocaat was top. Al die gesprekken gingen trouwens totaal langs mijn moeder heen, ze snapte er niks van. De taal was echt een probleem. Soms werd er een tolk bij gehaald maar dat was ook niet echt goed want mijn moeder ging toch niet praten. Ze is gesloten. Mijn moeder is ook helemaal niet van de hulpverlening, ze is doodsbang voor hulpverleners.

Op mijn 12e jaar moest ik voor de rechter verschijnen zodat ik mijn mening zou kunnen geven over wat er met mij zou moeten gebeuren.

Ik zei tegen de rechter dat ik niks aan de voogd had en dat ik echt niet meer wilde. Hij gaf mij gelijk. Ik was eindelijk bevrijd van die vreselijke voogd.

Wat ik belangrijk vind is dat instanties de juiste mensen hebben die helpen en die goed aansluiten. Ik had een oudere vrouw als voogd, dat werkte niet. Mijn moeder was veel beter geholpen als zij een Turks sprekende hulpverleenster had gehad. Daar moeten instanties rekening mee houden vind ik, anders is het zonde van de tijd. In de wijk is het belangrijk dat er activiteiten zijn waar meisjes zoals ik ook terecht kunnen. Een meidenclub of iets dergelijks zodat je niet thuis blijft piekeren. Afleiding is belangrijk. Ik ken nu geen instantie in de wijk die dit doet. Misschien zijn ze er wel, maar ik ken ze niet.

Mijn moeder is heel gesloten ze gaat nooit naar buiten. Ik heb pas geleden twee katjes voor haar gekocht, hier is ze blij mee. Mijn moeder heeft tot op heden geen hulp en ze maakt ook geen gebruik van het aanbod in de wijk, ze praat nu met mij. Ze vertelt mij nu alles over wat er allemaal gebeurd is, hoe zij geslagen is en al het andere. Ik vind het heel zwaar om dit te horen maar ik luister. Het is mijn plicht, zij heeft ook voor mij gezorgd.

Het gaat nu allemaal redelijk goed. Op school heb ik nu een keer per week een gesprek dat is wel goed. Nu ik wat ouder ben, ben ik ook wat rustiger geworden. Ik ben geen twaalf meer. Ik heb nog wel contact met mijn vader.

Emre (22)

“Wat er nodig is voor jongeren die afglijden, is het jongerenwerk zoals hier in mijn wijk. Activiteiten zijn belangrijk. Sinds het jongerenwerk in de wijk begonnen is met activiteiten, is de overlast minder geworden. Je weet bij jongeren nooit wat er achter de voordeur speelt. Wat nodig is, is contact, praten met jongeren. Weet je wat het is met veel jongeren? Je moet hun vertrouwen winnen, als ze jou vertrouwen, dan kun je ze naar de hulpverlening leiden.”

Ik woon bij mijn moeder, mijn ouders zijn al heel vroeg gescheiden. Momenteel doe ik de HBO-opleiding social work, ik zit in het eerste jaar. Hiervoor heb ik een MBO-opleiding gedaan, ook social work. Ik wil heel graag jongeren inspireren. Mijn ouders zijn toen ik heel jong was gescheiden. Mijn moeder heeft veel te verduren gehad. Ik was een rustige jongen, ik had nooit problemen.

Op mijn zestiende werd er bij mij leukemie geconstateerd. Eerst dacht ik dat het allemaal wel mee viel maar het bleek wel degelijk ernstig te zijn. Ik heb toen twee jaar chemotherapie gehad. Op een gegeven moment woog ik nog maar negenenvijftig kilo en werd ik kaal. Ik hield nog maar een paar echte vrienden over. Het was best zwaar. Thuis moest alles altijd bacterievrij zijn. Tussen mijn zestiende en achttiende heb ik een jaar nog op school gezeten maar daarna ben ik even gestopt.

Mijn ziekte heeft mij gemaakt tot wie ik ben. Ik heb heel veel geleerd, ik heb het licht gezien. Ik ben in totaal drie jaar ziek geweest, ik zit nu in het controle jaar. Als de leukemie binnen vijf jaar niet terugkomt ben ik schoon. Door de leukemie heb ik ook een heupaandoening gekregen, dit doet wel pijn maar ik ga gewoon door. Ik laat mij niet tegenhouden. Ik zeg altijd: dit komt van Allah. Zo voelt dat. Ik heb geen puberteit gehad, maar dat geeft niet. Ik ben heel erg serieus voor mijn leeftijd. Je kunt er morgen niet meer zijn heb ik geleerd.

Ik heb een goede band met mijn moeder. Mijn moeder is mijn alles. Zij heeft mij altijd geholpen, andere hulp had ik niet nodig, zij was er altijd. Ik heb niet veel contact met mijn vader maar ik mis ook niet echt een vader. Ik ken hem eigenlijk niet goed. Toen ik klein was moest ik altijd op afspraken vertalen voor mijn vader omdat hij slecht Nederlands sprak, dat weet ik nog. Ik help nu mijn broertje ook veel, hij heeft mij nodig. Ik ken geen 'nee', ik probeer altijd te helpen. Mijn school is heel erg belangrijk. Ik had een bijbaantje maar dat werd echt te zwaar, daar ben ik mee gestopt. Later, als ik klaar ben met mijn studie wil ik graag werken met jongeren die problemen hebben. Ik denk dat ik heel goed kan aansluiten bij deze jongeren. Ik begrijp ze.

Wat er nodig is voor jongeren die afglijden is het jongerenwerk zoals hier in mijn wijk. Activiteiten zijn belangrijk. Sinds het jongerenwerk in de wijk begonnen is met activiteiten is de overlast minder geworden. Je weet bij jongeren nooit wat er achter de voordeur speelt. Wat nodig is, is contact, praten met jongeren. Weet je wat het is met veel jongeren? Je moet hun vertrouwen winnen, als ze jou vertrouwen, dan kun je ze naar de hulpverlening en andere activiteiten leiden. Door mijn ziekte heb ik niet echt op straat gehangen maar ik ben ook niet heel erg beïnvloedbaar. Ik heb een sterk karakter en dat kun je van veel jongens niet zeggen. Ik ben trots op de jonge jongens die bij het jongerenwerk komen waar ik ook kom. Ze zien de oudere jongens zoals ik, als voorbeeld. Daarom kom ik ook graag naar de activiteiten. Het helpt als zij van ons steun krijgen, dit helpt beter dan hulpverlening. Hulpverleners vertrouwen ze niet. Ik zou ook niet zomaar met een onbekende gaan praten. Vooral allochtone jongeren, die praten niet snel. Na mijn ziekte werd ik opener. Ik vind geld totaal niet belangrijk.

Als ik honderd euro verdien dan geef ik die net zo snel weer uit. Het leven is geen grap, de ene dag ben je er en de andere dag kun je weg zijn. Ik heb een vriendin. Ik ben van plan om te trouwen met haar, zij steunt mij altijd. Mijn advies aan jongeren die het moeilijk hebben is: niks komt voor niks, wil je iets bereiken dan moet je er iets voor doen. Probeer het schaap te zijn die naar rechts gaat in plaats van links.

Fatima (32)

“Ik zie het met lede ogen aan in de wijk: de samenwerking tussen instanties is slecht, dit moet echt beter. Op papier staan er mooie logo's van instanties dat ze goed samenwerken, maar ik weet beter en dat heb ik ook ervaren. In de praktijk is dit gewoon niet zo.”

Ik ben een actieve moeder en woon al heel lang in deze wijk. Ik heb twee kinderen, allebei tieners en ben inmiddels gescheiden. Ik ben op heel veel verschillende manieren betrokken in de wijk: wekelijkse inloopochtenden organiseren op school, ik bemiddel tussen ouders op school en ik heb regelmatig contact met de vaders. Ik doe veel vrijwilligerswerk, gelukkig anders zou ik echt wegwijnen denk ik. Ik ben bij heel veel organisaties betrokken, zij weten mij altijd wel te vinden als vrijwilliger. Ik heb er plezier in.

Een aantal jaren geleden begonnen de problemen: mijn man werd manisch depressief en raakte verslaafd. Met als gevolg dat we grote financiële problemen kregen. In die tijd had ik een baan, hij niet. Ik dacht dat mijn man alles wel regelde, ook de rekeningen die betaald moesten worden. Door zijn verslaving kwamen wij financieel in de problemen. In die tijd hadden we ook heel veel ruzie: steeds weer stelde ik de vraag: 'waarom ga jij niet gezond eten, in plaats van drugs halen. Waarom voor verslaving dingen kopen terwijl ik zwanger ben en net ben bevallen?' Slechte vrienden hadden ook invloed op mijn man. Dronken autorijden, hij was hardleers. Ik heb alleen al aan boetes vierduizend euro betaald. Ik was bezig met mijn zwangerschap maar moest mij tegelijkertijd bezighouden met allerlei financiële problemen. Hij had ook veel agressieproblemen. Ik ben zwaar teleurgesteld in het huwelijk.

Ik kwam op een gegeven moment er achter dat alle rekeningen verscheurd werden door mijn ex-man. Inmiddels was er een mega schuld opgebouwd en verloor ik mijn baan. Ik wilde niet de schuldsanering in, maar ik moest. Ik vond dit verschrikkelijk omdat ik opgevoed ben als zelfstandige vrouw maar nu moest ik "bedelen" om geld. Ik wilde de hulpverlener niet horen, moet iemand anders mijn financiële zaken gaan regelen? Ik wilde dit niet. Het ene oor in en het andere oor uit. Ik heb hulp heel lang afgehouden. Het voelde niet goed, hierdoor kreeg ik nog meer problemen. Ik had angst om de regie op mijn leven te verliezen. Ik was bang dat mensen gingen zeggen: 'Jij hebt schulden' en mij een etiketje zouden opplakken. Ik sliep slecht en ben ziek geworden. Ik kwam in die tijd ook in de problemen met het UWV. Er waren veel fouten gemaakt en de communicatie was heel slecht. Het was ook veel te ingewikkeld voor mij om alles te snappen. Door alle problemen zijn we gescheiden. Een tijdje later werd mijn ex-man ernstig ziek en het is nu echt een aflopende zaak. Ondanks de scheiding probeer ik het contact met mijn ex-man en de kinderen goed te houden. Het is immers hun vader. Mijn kinderen hebben veel meegemaakt en hebben hierdoor ook problemen. Ik heb meerdere malen hulp gevraagd aan school, het buurtteam en jongerenwerk. Maar steeds liep ik tegen allerlei muren op. Het was heel oppervlakkig, men heeft weinig tijd en de oplossingen waar zij mee komen helpen niet. Ze horen mijn verhaal als moeder aan, maar doen er niks mee. Daarnaast liep ik tegen een enorme bureaucratie aan: regel dit, regel dat. Ik moest het allemaal zelf regelen maar mijn hoofd zat vol. Waarom doen zij dit niet? Het zijn toch hulpverleners?

Ik heb geen vertrouwen in instanties. Ik ben heel achterdochtig geworden door fouten die organisaties hebben gemaakt. Twee jaar ben ik van hot naar her gegaan om goede hulp te krijgen voor mijn kinderen, zonder resultaat.

Nog steeds hebben ze op emotioneel en sociaal gebied hulp nodig want de problemen worden erger. Het jongerenwerk houdt de jongeren “ bezig” met gezellige dingen maar wat leren ze nu? Om een beetje te dansen en filmpjes op tik tok maken?! Belachelijk.

Ik vind dat er beter aangesloten moet worden bij ons als Marokkaanse ouders. Mijn ervaring met de hulpverleners is dat ze vaak niet snappen hoe wij denken. Ze snappen onze cultuur niet en komen met de verkeerde oplossingen. Een luisterend oor bieden, steeds terugkoppelen en contact blijven houden is wat nodig is. Niet een paar keer komen en dan nooit meer. Vandaag gaat het goed maar morgen niet. Dit is heel belangrijk.

Ik zie het met lede ogen aan in de wijk: de samenwerking tussen instanties is slecht, dit moet echt beter. Op papier staan er mooie logo's van instanties dat ze goed samenwerken, maar ik weet beter en dat heb ik ook ervaren. In de praktijk is dit gewoon niet zo.

Ghada (41)

De scherpschutters schoten gericht op mij en mijn kinderen terwijl wij in de struiken verstopt lagen. Een deel van de kogel doorboorde het oog van mijn zoon. De oorlog waar wij voor gevlucht zijn, was een grote ellende, de kinderen hebben er nog steeds een trauma van. Op oudjaarsavond verstopten zij zich uit angst voor het vuurwerk. Dan komt de vlucht uit 2013 weer boven. Toen moest ik voor de tweede keer in mijn leven als Palestijnse vluchteling in Syrië een land ontvluchten. Samen met mijn man en drie kinderen kwamen wij via Libanon in het asielzoekerscentrum in Drachten terecht. Het is hier in Nederland mooi en rustig.

Ik kwam te wonen in deze wijk, waar het op zich best leuk is. Op dit moment is mijn grootste probleem dat ik de Nederlandse taal niet goed beheers. Zelfs mijn kinderen versta ik niet als zij onderling Nederlands spreken. Hoewel ik in Syrië hoogopgeleid ben, heb ik hier in Nederland al jaren geen boek gezien. De problemen hier stapelen zich op. Inmiddels ben ik gescheiden en zorg ik alleen voor de kinderen. Mijn man heeft voor een andere vrouw gekozen, ik heb hier zo ontzettend veel verdriet van, ik snap het nog steeds niet. Ik neem het mijzelf kwalijk, wellicht was ik niet goed genoeg? Mijn man was heel streng, ik mocht weinig, make-up bijvoorbeeld was uit den boze. Ik ben jarenlang nauwelijks de deur uit gegaan. Ik ben veel thuis en doe dan vooral het huishouden. Het mocht niet van mijn man, hij wilde dat ik thuis bij de kinderen bleef.

Het leven hier is beter dan in oorlogsgebied maar het blijft moeilijk. Vooral de gezondheidsproblemen van mij en de kinderen spelen mij parten. Ik pieker veel en zie weinig mogelijkheden. Ik ben tijdens de oorlog gewond geraakt aan mijn rug en ben doorverwezen naar een fysiotherapeut, maar ik kan gewoonweg niet aan vervoer komen. Ik merk dat mijn klachten verergeren. Er is mij wel aangeboden om gebruik te maken van huishoudelijk hulp maar daar zie ik niks in, ik begreep van anderen dat zij het niet doen zoals wij dat doen, ze snappen ook onze cultuur en manier van schoonmaken niet. Daarbij komt ook dat ik de eigen bijdrage niet kan betalen.

De oudste kinderen hebben alles meegemaakt, ze hebben mij ook gewond gezien. Het trauma is groot. Bij vuurwerk schrik ik nog steeds. Ik geloof niet in psychologische hulp, niet voor mij of voor mijn kinderen. Vergeten is het beste. Ik heb geen zin om alles weer naar boven te halen.

Ik merk dat ik mijn kinderen soms niet kan verstaan omdat zij Nederlands gaan praten. Ik kan ze niet helpen. Hoe ik mij voel? Tja, ik dank God voor wat goed gaat. Meer kan ik niet. Ik weet echt niet hoe ik dit op kan lossen, ik heb het gevoel in cirkels rond te draaien. Ik ben wel goed geholpen door het wijkteam maar dat is vooral bij al het papierwerk. Voor alle andere problemen is niet echt een oplossing. Als ik al hulp wil vragen dan is de taal echt een probleem. Alles gaat met een tolk.

Op dit moment vraag ik niet om hulp, ik ben ook bang dat als ik alles vertel mijn kinderen uit huis worden geplaatst. Ik heb dat vaak van andere mensen binnen mijn gemeenschap gehoord. Dit zijn problemen waar ik maar niet uit kom. Als moslim moet ik genoeg nemen met mijn situatie maar het blijft een lastige situatie terwijl de tijd doortikt.

Ik hoop ooit mijn rijbewijs te halen, dan zou een grote stap in zelfstandigheid zijn. Financieel kan ik mij niets veroorloven, ik voel mij schuldig dat ik de kinderen niet fatsoenlijk kan kleden. Zij hebben een minderwaardig leven ten opzichte van hun klasgenoten. Dat doet mij pijn. Mijn zoon van zestien jaar had een bijbaantje als bezorger, maar dat maakte de situatie erger. Nadat hij een boete had gekregen in de eerste week moesten wij die betalen. Ik begrijp dat de gewone inwoners in Nederland het zich niet kunnen voorstellen, maar een boete is een grote gebeurtenis in het leven van mensen zoals wij.

Als het gaat om hulp, dan is die er vooral voor het invullen en lezen van al het papierwerk. Hulpverleners die mij in het Arabisch zouden kunnen bijstaan is een oplossing voor veel van mijn problemen. Ik zou willen adviseren dat mensen zoals ik geholpen worden door hulpverleners die de taal spreken en de problemen begrijpen. Zij kunnen goed inspelen op de problemen.

Ik zou tegen de instanties willen zeggen dat zij vrouwen zoals ik moeten stimuleren om te gaan bewegen en opleidingen te gaan volgen. Zij moeten meer bijeenkomsten organiseren om te praten over de problemen en de hulpverlening moet die vrouwen bereiken en zelf opzoeken. Ga op huisbezoek zeg ik tegen al die instanties. Vrouwen zoals ik hebben het moeilijk. Help ons voordat de problemen groter worden. Ik wil graag geholpen worden. Mannen die hun vrouwen verbieden een opleiding te volgen, daar moet de uitkering van gekort worden. Dat helpt echt, de man gaat dan echt wel akkoord, dat weet ik zeker.

Hoe ik de toekomst zie? Ik kijk vooral naar mijn kinderen. Ik heb doorlopende problemen maar daar wordt nu niet aan gewerkt, het loopt door. Ik breng de kinderen naar zwembad en zorg voor hen, zorgen voor mijzelf zit er niet in.

“Vrouwen zoals ik hebben het moeilijk. Help ons voordat de problemen groter worden. Ik wil graag geholpen worden. Mannen die hun vrouwen verbieden een opleiding te volgen daar moet de uitkering van gekort worden. Dat helpt echt, de man gaat dan echt wel akkoord, dat weet ik zeker.”

Een groepsgesprek met vaders in de wijk.

De problematiek in de wijk is door de tijd heen vanuit meerdere perspectieven belicht. Echter geven de verhalen van vaders uit de wijk een beeld uit de onderstroom; wat leeft er onderhuids bij deze groep, wat zijn de belemmeringen en hoe ervaren zij de instanties in de wijk? Uit de verhalen van 10 vaders tekent zich het beeld af van een leven in de wijk tussen hoop en vrees.

Mohamed (56)

"Eerlijk is eerlijk, wij Marokkanen praten niet makkelijk. Samenleven is een kwestie van vertrouwen, alles gaat en staat met vertrouwen. Ik woon bijna mijn hele leven met plezier in mijn wijk en heb nu in de gaten dat veel sociale verergeren door wantrouwen van burgers tegenover de hulpverlening. Wat mij teleurstelt is dat na al die jaren niemand hierop inspeelt. De werkwijze van hulpverleners is altijd standaard, het is nooit aangepast op ons gevoelens en denkwijze. Ik heb toevallig onderwijs genoten heb zowat mijn hele leven

gewerkt
administratief
medewerker, ik
weet dat

schuldhulpverlening of andere instanties niet tegen mij maar voor mij zijn. Maar dat begrijpt de grootste groep in mijn wijk niet. Dat begrijpen hulpverleners niet. Laatst klopte ik aan bij de hulpverlening namens een buurman in nood. Mij is toen verteld dat ik hem vast zelf kan helpen omdat ik Marokkaans spreek. Hier speelde geen taalissue, dit was gewoon gebrek aan deskundigheid in het omgaan met ons denkwijze. Uiteindelijk had kwam de hulpverlener met oplossing voor de opgestapelde incassobureau rekeningen, hij zei: betaal deze gewoon."

Adelhamid (42)

"Zelf heb ik nooit een beroep hoeven doen op de hulpverlening, ik werk in de transportsector en heb het goed voor elkaar. Ik zie wel de problemen om mij heen, ik ken mensen in mijn wijk die diep in de problemen zitten maar er niet over peinen om zich te melden bij de hulpverlening. Bewoners met

problemen krijgen veel verschillende signalen van andere bewoners, verhalen over instanties die je dieper in de ellende helpen. Bijvoorbeeld schuldhulpverleners die bij de uitkeringsinstantie aangeven dat de cliënt een dure televisie heeft staan. Vertrouwen creëren tussen beide, het gaat heel moeilijk. Vooral aan het begin van het hulpverleningsproject is hier totale gebrek aan. Het werkt beide kanten op, maar van de hulpverlening en overheid mag je wel meer verwachten vind ik. Hoe de overheid onze problemen in de wijk aanpakt voelt niet goed,

ik word soms
letterlijk misselijk
van. De gemeente
betaalde
medebewoners in

mijn wijk om met oud en nieuw met een walkietalkie buurtgenoten te verlinken. Is dit beleid? Dat zijn tactieken uit verre, enge landen. Dit noem ik geen hulpverlening."

Abdelkader (49)

"Ik ben in Marokko geboren en heb ook de denkwijze van dat land. Problemen blijven binnen de muren van het huis. Dat gaat eigenlijk niemand wat aan. Hier in Nederland gaat het anders. En hulpverleners begrijpen die denkwijze niet goed. Vaak zijn het jonge Hollandse hulpverleners, die komen met hele andere vragen die niet bij ons mentaliteit passen. Laatst kreeg ik een vraag van een hulpverlener waarom ik ervoor heb gekozen zoveel kinderen te nemen. Toen was ik gauw klaar met hem, mijn vertrouwen was weg voordat het laatste woord van zijn vraag was uitgesproken. In mijn cultuur zijn kinderen een zegen en als een van mijn kinderen een probleem veroorzaakt buiten, dan moeten wij dat samen oplossen met de politie, de

kinderbescherming en andere instanties. Het is niet alleen de schuld van de ouders. Wij als ouders horen alleen wat wij fout doen, hoe kan ik dan vertrouwen hebben in de overheid?"

Mhamed (54)

"De hulpverlening gaat veel te diep in op het privéleven, Sommige vragen zijn niet nodig. Ik vertrouw ze niet. Misschien ligt het aan cultuur, misschien is het iets anders het is moeilijk te beschrijven. Als het zo door gaat met de wijk dan gaat het goed fout. Onze wijk wordt gebruikt voor budgetten. Een Nederlandse man van middelbare leeftijd komt van buiten de stad en schrijft een rapport over onze intense ellende. Hoe kunnen cijfers ons gevoel weergeven?"

Hassan (46)

" Wat betreft de hulpverlening zie ik in mijn familiekringen dat het moeilijk is om hulp te krijgen, je moet geluk hebben dat je een goede behandelaar hebt. Afspraken worden ver uit elkaar gepland. En je bent erg afhankelijk of de behandelaar jou wil helpen of niet. Dat varieert, de motivatie van de hulpverlener is belangrijk. Een slechte ervaring en het vertrouwen van de bewoner is geschaad. Ik heb weleens gezien dat het buurtteam de wet niet kent, geen professioneel gedrag en kennis. Bijvoorbeeld een familie waarvan de hulpverlener geen oprechte hulpverleende, achteraf gaf de hulpverlener toe dat hij vond dat dit stel te veel kinderen had. Vroeger was er rechtshulp, maatschappelijk werk. Nu zijn veel mensen op de hoogte van het bestaan van buurtteams maar ze durven niet de stap te zetten. In mijn beleving maakt het buurtteam misbruik van de situatie, het werkt averechts. We willen perse bij je thuis komen. Niet op kantoor. Net of de geheime dienst bij je thuiskomt. De hulpverleners creëren vooroordelen door wat ze zien bij mij thuis, als mijn dochter thee komt brengen danken zij dat ik haar onderdruk. Ondertussen zijn onze flats en

portieken smerig, de muren zitten vol asbest en deursloten doen het niet. Toch werkt buurtteam niet mee met de klacht, ze rapporteren liever aan de kindbescherming omdat een ouder bij huisbezoek tegen het kind schreeuwde. Daar gaat het toch niet om? Goede contact met de bewoners en ervaring met de cultuur en mentaliteit is doorgelag gevend. Nee, voor mij geen buurtteam. Een witte man van middelbare leeftijd die zijn uren vol maakt om zijn 2e hypotheek te krijgen zal mij nooit kunnen helpen."

Mansoor (54)

"Al 22 jaar woon ik in de wijk, de wijk is mij dierbaar. Ik heb veel aan de wijk te danken en ik zal de wijk altijd in hart dragen. De laatste jaren ben ik niet tevreden, we worden aan de kant geschoven. De hulpverlening lost niks op, ik zie hier in de wijk dat bijvoorbeeld het buurtteam weinig doet. Er is geen vertrouwen, niemand wil in contact met hun komen. Mijn zoon bijvoorbeeld, die zoekt al heel lang een stage maar waarom is nergens begeleiding of hulp hiervoor? Er is veel discriminatie in de wijk, de achterstandswijken zijn aan de kant gegooid, alles gaat om meer veiligheid. De overheid vergeet dat de jonge ouders meestal slachtoffers van hun eigen achterstand zijn. De politie is alleen maar blij met onrust, dan krijgen zij meer geld en mankracht. Het is een kat en muis spel maar in plaats van de muizen de weg te wijzen, zet de overheid in op meer katten in de wijk."

Hassan (61)

"Sinds 1982 ben ik onderdeel van deze wijk en in al die jaren heb ik twee keer de stap genomen om hulp te zoeken. Na mijn scheiding mocht ik mijn kinderen niet meer zien, ik heb het op alle vlakken erg moeilijk gehad. Mentaal, financieel en lichamelijk kwam ik in de problemen. Iemand heeft mij toen doorgestuurd naar het buurtteam. Ze hebben helemaal niks gedaan. Er was totaal geen goed contact, het was mij te onduidelijk en ik werd niet begrepen. Ik had mij

voorgenomen om nooit meer naar de hulpverlening te stappen. Ik doe liever niets aan mijn probleem. Als iets geen zin heeft dan is de stap groot om nog een stap te nemen. Toch ben ik nog eens teruggegaan, ik moest een bezwaarschrift opstellen omdat mij onrecht was aangedaan. Door taalachterstand kan ik dat niet zelf. De oplossing van de hulpverlener was de mededeling dat ik naar huis moest en een bezwaarschrift moest schrijven!"

Mohamed (54)

"Het vertrouwen tussen de bewoners en de hulpverlening is zeker een probleem maar Nederland heeft zijn best gedaan, er zijn buurthuizen, faciliteiten en hulpverleners Ik vraag mij af waarom vooral Marokkanen een probleem hebben in de wijk. Ons mentaliteit draait om geld, daar zijn gastarbeiders ooit voor gekomen en die gedachtegang is blijven hangen."

Jahou (49)

"De hulpverlening is gewoon aanwezig en beschikbaar, maar veel mensen met problemen willen geen hulp zoeken. Vanuit onze cultuur en opvoeding leren wij geen hulp te zoeken en het liever binnenshuis houden. De oplossing is opvoeding. Zoals we in

Marokko zeggen, goede zaden geven betere oogsten. Het begint allemaal thuis.

Als ik mijn kinderen niet kan opvoeden, waarom zou een hulpverlener dat dan wel kunnen? Pas als de zoon 25 jaar oud is en een lange gevangenisstraf krijgt, zal de vader zuchtend toegeven dat het fout is gegaan."

Kader (52)

"Er is inderdaad geen vertrouwen in de hulpverlening maar dat ligt niet alleen aan de instanties. De bewoners moeten geactiveerd en voorgelicht worden. Natuurlijk moet de hulpverlener de casussen achterhalen en diep doorvragen, dan is het logisch dat het persoonlijk wordt. In onze wijk is het een soort taboe om te praten over jouw problemen.

Iemand gaat naar de psychiater maar verwacht geen intieme vragen,

"De overheid vergeet dat de jongeaders meestal slachtoffers van hun eigen achterstand zijn."

dat kan toch niet? Kleine problemen worden groter door het ontwijken van hulp. Schaamte is hierbij ook een factor. Aan de andere kant heb nooit jongerenwerkers gezien die actief mensen proberen aan te trekken.

Hulpverleners hier werken van negen tot vijf uur en gaan dan naar huis. In theorie worden jongeren op straat geholpen, ik heb nooit iemand gezien. Jongerenwerkers rijden langs groepjes jongeren tijdens kantooruren en zwaaien met een vriendelijke glimlach. Daar help je een probleemtiener niet mee."

*“De werkwijze van hulpverleners is altijd standaard,
het is nooit aangepast op ons gevoelens en denkwijze.”*

Harun (56)

“Alles is in systemen gegoten waarbij de juist vinkjes aangekruist moeten worden. Toen ik buiten het systeem viel, werd het lastig want dat kon niet. Het vermogen om buiten dat systeem te denken en te doen is er niet, heb ik ondervonden.”

Een aantal jaren geleden kwam ik als vluchteling uit Syrië naar Nederland. Ik heb vier oorlogen meegemaakt. Ik ben hoogopgeleid, ik had een heel goed inkomen in Syrië en ik leefde een goed leven. Ik kwam in Nederland aan zonder een cent op zak.

Het was niet mijn eigen keuze maar ik moest, ik had geen idee waar ik terecht kwam. Ik was liever in Syrië gebleven want het is niet niks om alles achter te laten. In Nederland aangekomen kreeg ik een cultuurshock: de taal, de cultuur, het weer, de mentaliteit en de omgang met elkaar. Ik heb veel meegemaakt in deze beginperiode. Een daarvan was toen ik mij inschreef voor Nederlandse taal bij het ROC. Ik stond toen 3 jaar op de wachtlijst en hoorde toen dat de school failliet was gegaan. Ongelofelijk! Ik ben toen zelf maar gaan zoeken naar Nederlandse lessen op google. Ik mocht een tijd lang ook niet werken terwijl ik dit zo graag wilde.

Ik vroeg een keer een meneer op straat in gebrekkig Nederlands hoe laat het was. Hij antwoordde: ‘al sla je mij dood’ Ik schrok heel erg want ik dacht dat hij het letterlijk bedoelde. Afijn, het was een moeilijke tijd.

Ik had veel klachten: nachtmerries, alles deed pijn en ik sliep maar drie uur per nacht. Ik ging naar de dokter en vertelde uitgebreid wat ik mankeerde. De dokter vroeg toen nadat ik mijn verhaal gedaan had, wat hij voor mij kon doen. Ik was echt sprakeloos en voelde mij machteloos. Wat een rare gang van zaken, hij is toch de dokter. Hij hoort mij te vertellen wat ik moet doen! Ik had maar tien minuten bij de dokter terwijl ik enorm veel problemen had. Het zorgde bij mij alleen maar voor meer verwarring. Na dat gesprek met de dokter heb ik geen hulp meer gezocht, ik vluchtte voor mijn klachten. Ik heb ook nooit hulp gevraagd aan een buurtteam of anders. Ik heb hier geen vertrouwen in. Jaren later bleek dat ik PTSS had.

Na het verkrijgen van mijn verblijfsvergunning kreeg ik een mooie baan. Ik moest heel veel bureaucratie doorstaan onder andere om mijn diploma's erkend te krijgen, maar het is gelukt. Het ging goed totdat ik mijn vrouw plotseling wilde scheiden en mij van huiselijk geweld beschuldigde. Ik wilde dood. Jaren van ellende volgde met een heleboel (gedwongen) hulpverleners, waaronder psychiaters. Ik heb hier niks aan gehad. Ze veroordeelden mij en ze luisterden niet. Ze hadden hun mening al paraat. De manier van vragen stellen, standaardvragen, vond ik gekmakend. Ik heb een enorm wantrouwen gekregen tegen de hulpverlening gekregen.

Na heel veel hulpverleners gehad te hebben en nog een echtscheiding kwam ik uiteindelijk terecht bij het Sinaï-centrum, zij zijn gespecialiseerd in oorlogstrauma's. Wat een verademing, hier had ik heel veel aan! Zij sloten heel goed aan, zonder oordelen. De hulpverleenster daar heeft mijn leven veranderd, ze stelde de juiste vragen waardoor ik kon beginnen aan beter worden. Ik zat helemaal vast en heb voor het eerst in al die jaren alles kunnen vertellen. Nu weet ik dat alles in systemen is gegoten waarbij de juist vinkjes aangekruist moeten worden. Toen ik buiten het systeem viel, werd het lastig want dat kon niet. Het vermogen om buiten dat systeem te denken en te doen is er niet, heb ik ondervonden.

Er is vanuit de belevingswereld van vluchtelingen een enorm taboe op psychische hulp. Ze moeten worden overtuigd en er moet gewerkt worden aan vertrouwen. Maar daar hebben de meeste hulpverleners helemaal geen tijd voor en de problemen zijn te ingewikkeld voor ze denk ik. Zeker als je het hebt over een buurtteam. Daarbij speelt de taal ook een belangrijke rol. In je eigen taal kun je emoties het best vertellen maar ook de tolken zijn wegbezuinigd. Je moet maar zien of iemand kan meekomen om te tolken. De hulp aan veel vluchtelingen is erg zwak, dat weet ik, dat hoor ik overal.

Wat er moet gebeuren is dat er goed aangesloten wordt bij onze (vluchtelingen)belevingswereld. Zonder oordeel en aannames. En laat al die regels toch eens los, het belemmert enorm. In Syrië wantrouwen we de overheid, dan moet je dus als hulpverlener niet met een enorme berg papier komen, dat werkt simpelweg niet.

Hassan (42)

“Ik heb het helemaal niet op instanties. Ik heb een hekel aan al die bureaucratie. Ze zitten achter een tafel en stellen je allemaal vragen. Voor mij is vertrouwen belangrijk. Ik heb zelf nooit om hulp gevraagd en zal dat ook niet snel doen, ik blijf liever onder de radar. Alle hulp die ik nu heb is naar mij toegekomen, ik heb er niet om gevraagd. Terugkijkend denk ik dat het alles wel versneld had kunnen worden als ik de juiste hulp had gehad. Maar hulp vragen doet iets met mijn eigenwaarde.”

Ik ben sinds een paar jaar gescheiden, ik heb een zoontje en woon alleen. Ik heb tot vier maanden geleden gewerkt maar nu is het allemaal onduidelijk of ik door kan gaan. Daar wacht ik nu op.

Mijn jeugd was wispelturig. Ik heb vanaf mijn zestiende altijd gewerkt, dit waren simpele baantjes: vakkenvuller, krantenbezorger. Op mijn achttiende ben ik drie jaar taxichauffeur geweest en daarna heb ik in een magazijn gewerkt. Een opleiding heb ik nooit afgemaakt, op school was ik lichamelijk aanwezig in de lessen maar mentaal niet. Ik leefde in een soort bubbel denk ik. Als puber was ik wel slim, mijn vader kon wel lezen maar mijn moeder niet, die is analfabeet. Als ik slecht scoorde op school volgde er represailles thuis. Dus wat ik deed is alleen mijn moeder het slechte rapport laten zien, zij begreep het toch niet.

School interesseerde mij niet dus ging ik werken. Je hoeft geen Einstein te zijn om die baantjes te kunnen doen. Ik snapte de logica van school toen ook echt niet, een diploma zei mij niks. Ik ben jaren zo doorgegaan totdat ik een vrouw ontmoette met wie ik trouwde en een kind kreeg.

Het ging goed maar mijn drankprobleem maakte veel kapot. Ik heb in de loop van de jaren veel schulden gemaakt, ik heb nooit hulp gezocht. Als ik er over nadenk dan realiseer ik mij dat ik niet wist wat instanties voor mij kunnen betekenen. Ik had geen idee. Maar ook al had ik het wel geweten dan nog zou ik er denk ik geen gebruik van gemaakt hebben. Ik denk zo: ‘ik heb het geflikt, ik moet het oplossen.’

Instanties waren ook een ver-van-mijn-bed-show, ik had nooit iemand nodig. Ik zag het allemaal ook niet als probleem. Schulden bouw je makkelijk op, je ziet het niet. Ik kocht kleine dingen, bestelde zaken en die werden niet betaald. Hierdoor werden mijn schulden steeds groter. Ik schoof alles onder het tapijt, als je het niet ziet, dan is het er niet dacht ik ergens in mijn achterhoofd. Toen uiteindelijk alle papieren op tafel lagen bleek dat ik zeventigduizend euro schuld had. Ik schrok enorm.

Door alle problemen ben ik gescheiden en ik werd door de kinderbescherming gedwongen om mee te doen aan een traject om met mijn alcoholprobleem om te gaan. Anders mocht ik mijn kind niet meer zien. Toen moest ik wel. Ik wil wel even zeggen dat ik nooit mijn kind geslagen heb. Ik heb wel het hele huis kort en klein gemaakt. Ik heb nog een jaar schuldsanering te gaan.

Naast deze problemen kwam er ook nog bij dat ik een paar jaar geleden een zwaar ongeluk gehad heb waarbij ik zwaar hersenletsel aan overgehouden heb. Ik was dronken gaan rijden. Ik word nooit meer de oude, dat zegt de dokter ook. Via het ziekenhuis kreeg ik een hulpverlener toegewezen van een zorgorganisatie. Deze man, Wim heet hij, heeft mij heel erg goed geholpen en nog steeds. Ik heb het helemaal niet op instanties. Ik heb een hekel aan al die bureaucratie. Ze zitten achter een tafel en stellen je allemaal vragen. Voor mij is vertrouwen belangrijk.

Ik heb zelf nooit om hulp gevraagd en zal dat ook niet snel doen, ik blijf liever onder de radar. Alle hulp die ik nu heb is naar mij toegekomen, ik heb er niet om gevraagd. De begeleider die ik nu heb is heel slim en ik heb een klik met hem, hij zegt: 'ik wil dat je de envelop hier opent, waar ik ook kan zien.'

Toen ik ging scheiden kreeg ik een woning. Ik ben met letterlijk niks weggegaan alleen mijn kleren en wat andere kleine dingen heb ik meegenomen. Ik kwam in een kaal huis zonder vloer. Voor het raam plakte ik kranten die als gordijnen fungeerden. Ik had geen vloer, ik liep op beton, maar dat deed mij niet. Mijn begeleider kwam hier achter en zette van alles in gang om mij te helpen. Ook de buurtbewoners kwamen met allerlei spullen aanzetten. Een andere actieve buurtbewoonster gaf mij regelmatig een voedselpakket. Dit deed mij heel goed. Eigenlijk is het zo dat iedereen in de wijk in dezelfde situatie zit, daarom snappen ze het ook zo goed wat je meemaakt. Hier in de wijk is het een soort ghetto. Iedereen doet dingen die niet oké zijn, soms gaat het ook om kleine dingen. Auto's op de stoep, te hard rijden door de wijk dat soort dingen.

Mijn advies voor instanties in de wijk is dat ze zich bekend moeten maken. Maar ze moeten, in ieder geval geldt dat voor mij, van tevoren wel weten hoe iemand is en duidelijk zijn in wat ze willen want ik word heel zenuwachtig als dit niet zo is. Ik vertel niet snel iets want ik ben ook bang dat instanties zaken tegen mij gaangebruiken.

Ook is het goed dat instanties duidelijk maken wat zij kunnen betekenen voor mensen. Ik wist bijvoorbeeld helemaal niet wat een wijkteam was en kon betekenen. Nog steeds niet overigens. Terugkijkend denk ik dat het alles wel versneld had kunnen worden als ik de juiste hulp had gehad. Maar hulp vragen doet iets met mijn eigenwaarde, ik weet het niet precies, ik ben niet meer zo scherp en dat heb ik moeten accepteren.

Hevrin (33)

“De Syrische gemeenschap praat niet snel en makkelijk over problemen. We zijn bang voor de consequenties. Deze angst leeft breed. We zijn ook bang dat onze kinderen afgepakt worden. Binnen de Syrische gemeenschap leeft veel angst voor instanties. De enige manier is denk ik toch aan vertrouwen werken. Als ze je vertrouwen praten ze wel.”

Ik ben moeder, getrouwd en heb een dochter van tien jaar en een zoontje van acht jaar. Ik ben een Koerdische uit Syrië. Ik ben voor de oorlog al naar Nederland gekomen in het kader van gezinshereniging. Ik heb eerst een paar jaar in België gewoond en ben daarna naar Nederland gekomen om bij mijn man te wonen. Mijn man heeft een eigen zaak dus hij is heel druk.

Ik moest heel erg wennen aan Nederland. Ik ben een assertieve vrouw dus ik heb meteen gekeken wat er te doen was in de wijk, ik kwam uit bij een welzijnsorganisatie. Ik wilde snel de taal leren en in contact komen met anderen. Ik heb mij toen ook aangemeld voor diverse activiteiten.

Ik heb in het begin vooral thuis gezeten met mijn kinderen. Ik moest voor ze zorgen. Het was een moeilijke tijd voor mij, ook de taal leren was niet makkelijk. Op een gegeven moment ben ik vrijwilligerswerk gaan doen, dit hielp mij wel om een beetje de taal te leren. Ik ging met ouderen die weinig geld hadden, activiteiten doen. Dat was heel leuk. Daarom zijn dat soort activiteiten juist zo belangrijk, je leert de taal en maakt contacten. Mijn man vond het allemaal niet nodig dat ik dat deed want hij heeft een goede baan. Ik heb gezegd dat dit belangrijk voor mij is. Het wijkteam hier heeft mij goed geholpen met alles daar ben ik heel tevreden over.

Ik heb wel problemen. Mijn ouders wonen nog in Syrië, ze zijn heel arm. Ik heb ook nog twee gehandicapte broertjes in Syrië. Ik probeer ze financieel te helpen maar ik heb geen werk dus moet ik mijn man steeds maar om geld vragen. Dit levert ook spanningen op. Voor het vrijwilligerswerk krijg ik honderd euro, die stuur ik naar mijn ouders.

Er wordt van mij verwacht dat ik alles zelf doe, de kinderen helpen met huiswerk, naar alle afspraken gaan, het huishouden, alles. Ik heb altijd hulp gehad van het wijkteam, ze gaan zelfs mee naar afspraken omdat ik de taal slecht spreek. Ik ben hier erg blij mee.

Ik ben vooral heel verdrietig en depressief over mijn familie in Syrië. Ik maak mij heel erg zorgen over ze. Ik slaap heel slecht, mijn handen en armen doen enorm veel pijn. Het is raar maar mijn schouders zitten ook vast, ik denk dat het de stress en het piekeren is. Het wijkteam heeft mij doorverwezen naar een psycholoog. Hij spreekt alleen Nederlands, dat helpt niet. In het Nederlands uitleggen wat ik voel is heel lastig. Dat gaat echt niet, er is ook geen Arabischspreekende psycholoog. Ik heb er over nagedacht maar eerlijk gezegd is het ook niet meer nodig. Steeds maar terug naar het verleden gaan heeft totaal geen zin, ik wil vooruitkijken. Psychologen willen altijd alles bovenhalen, waarom?

Al die gesprekken, ik heb er eerlijk gezegd ook niet echt vertrouwen in. Ik heb al een keer gemerkt dat ik een hulpverlener iets vertelde en dat anderen het toen wisten. Nou, dat doe ik dus niet meer. Is dat normaal in Nederland?

De Syrische gemeenschap praat niet snel en makkelijk over problemen. We zijn bang voor de consequenties. Deze angst leeft breed. We zijn ook bang dat onze kinderen afgepakt worden. Binnen de Syrische gemeenschap leeft veel angst voor instanties. De enige manier is denk ik toch aan vertrouwen werken. Als ze je vertrouwen praten ze wel.

Jacoba (80)

Ik ben oud maar voel mij niet oud. Het contact met andere bewoners is zwak. Iemand van veertig jaar oud moet niks van je hebben. Ik ben sinds zes jaar weduwe en erg afhankelijk van de bus. Ik ben alleenstaand en woon zelfstandig. Wat ik mis is een supermarkt in de buurt. Ik moet wachten op mijn nicht om mijn boodschappen te kunnen doen omdat ik de afstand niet zelf kan overbruggen. Ik blijf liever zelfstandig maar het lukt nauwelijks nog. Als ik eens hulp inroep dan is het wel bij de gemeente. Dan gaat het om bijvoorbeeld overvolle afvalbakken of dat de straat open ligt. Maar er wordt niets aan gedaan. Ik heb het gevoel dat er niet goed wordt geluisterd naar ouderen.

Als je belt met een probleem wordt er niets aangedaan. Zo lagen er tegels los voor de deur, daar heb ik meteen over gebeld. Het zou binnen zes weken gemaakt worden maar er is niets aangedaan. Toen een hulpverlener voor mij belde is het de volgende dag gerepareerd, dat is niet eerlijk. De gemeente neemt ouderen niet serieus. En ik blijf bellen, maar ik weet nu al dat ik het ooit zat word. Ik voel mij niet gehoord.

Ik ken geen enkele instantie in mijn wijk. Ik heb er geen belangstelling voor en heb deze niet echt nodig. Ik moet van mijzelf eerst mijn eigen problemen oplossen, dat zit in mij. Mijn verdriet over het verlies van mijn man moet ik zelf oplossen. Ik ga niet naar mijn burens toe want in mijn eigen gedachten denk ik "O, daar komt die zeurpiet weer."

Ik kan het allemaal niet alleen terwijl psychologen denken: 'Jacoba is sterk, Jacoba redt het wel' maar ondertussen vreet het mij van binnen op. Ik sla te veel op in mijn hoofd, ik kan dingen niet loslaten.

*“De gemeente neemt ouderen niet serieus.
Ik blijf bellen, maar ik weet nu al dat ik het ooit zat word. Ik voel mij niet gehoord.”*

Jamila (39)

“Voor de vrouwen die echt bang zijn en geen kant op kunnen is de huisarts een goede ingang. Daar kan geen enkele man tegen zijn want ziek is ziek. Daar kun je hulp inschakelen. Een wijkteam is er natuurlijk ook maar dat is een grote drempel.”

Ik ben een alleenstaande moeder met drie kinderen in de leeftijd van achttien, veertien en twaalf jaar. Ik ben in het kader van gezinshereniging naar Nederland gekomen, sinds drie jaar woon ik weer in Nederland. Ik wil heel graag mijn verhaal delen misschien helpt het ook andere vrouwen die in een soortgelijke situatie zitten of hebben gezeten. Mijn huwelijk was eigenlijk min of meer gedwongen, ik wist niet beter. Ik was zeventien jaar toen mijn ex-man om mijn hand kwam vragen in Marokko.

Ik kom uit een grote stad in Marokko, hij uit een klein dorpje dat was al meteen een probleem. Ik ben best vrij opgegroeid maar mijn ex-man was heel erg streng, ik kwam er later achter dat het op het bizarre af was. Ik mocht geen familie en geen burens groeten en mijn ouders mocht ik ook zelden spreken. Toen ik in Nederland kwam had ik wel een eigen huis maar ik was dag en nacht bij mijn schoonouders die in de buurt woonden.

Ik mocht mij niet bemoeien met waar mijn ex-man naar toe ging en wat hij deed. Ik mocht niks vragen. Hij deelde nooit iets. Ook al vroeg ik iets, ik kreeg nooit antwoord. Het enige waar ik mij mee mocht bezighouden was het huishouden. Hij sloeg mij regelmatig, dit hebben de kinderen ook gezien. Ik heb een tijdje Nederlandse les gevolgd maar hij kwam mij elke dag controleren, hij is zeer argwanend en ik moest steeds verantwoording afleggen. Ik ben er toen mee gestopt, ik werd ook zwanger. Ik bleef maar volhouden in dat vreselijke huwelijk ondanks het feit dat ik doodongelukkig was. Ik wist ook niet beter hoor, ik had geen idee wat het huwelijk betekende. Ik dacht eerst dat het normaal was. Er was ook helemaal niemand in mijn omgeving aan wie ik iets kon vragen. Ik was afgeschermd van iedereen.

Aan mijn schoonouders had ik niks: ik mocht niet klagen, hun standaard antwoord was steeds: ‘wees blij met wat je hebt, jullie hebben alles. Wij hadden vroeger niks.’ Bij mijn schoonmoeder is de man de baas. Jij moet gehoorzamen. Punt. Ik heb deze situatie jarenlang volgehouden. Op een gegeven moment ging ik samen met mijn schoonouders naar Marokko. Ik verbleef een week bij mijn ouders, bij terugkomst in Nederland was de sfeer nog erger geworden; er hing een grimmige sfeer en er waren ruzies want ik had niet een week bij mijn ouders moeten blijven.

Ik was eigenlijk een soort dienstmeid geworden, ik was goed voor het huishouden en niks anders. Als iets hem niet beviel werd ik geslagen. Het was echt afschuwelijk allemaal. Ik wist niet wat ik kon doen, ik was bang en kende verder niemand. Dit is jaren zo doorgedaan. Ik had al een aantal keren gezegd dat ik wilde scheiden maar dat negeerde hij.

Op een gegeven moment zijn we met het hele gezin naar Marokko op vakantie gegaan, ik had er al geengoed gevoel bij. Na een paar weken deed hij alsof hij met de kinderen naar buiten ging. Hij kwam niet meer terug. Hij had de kinderen mee naar Nederland genomen en mij achtergelaten, hij had mijn paspoort meegenomen. Ik was gebroken en schreeuwde het hysterisch uit. Ik kon het niet geloven. Ik schakelde de Marokkaanse politie in maar die gaf hem gelijk: ‘het is geen ontvoering want hij is hun vader’ kreeg ik terug als antwoord. Ziekmakend was het. Ik kwam er ook achter dat hij achter mijn rug om al een tijd geleden een scheiding aangevraagd had. Ik was dus ook gescheiden zonder dat ik het wist. Hoe slecht ben je om dit te doen? Ik kwijnde weg en werd steeds magerder.

Totdat ik door kennissen van mijn ouders geattendeerd werd op het steunpunt achtergelaten vrouwen in Berkane, Marokko. Ik had ongelooflijk veel steun aan het steunpunt. Zij hebben mij zo ontzettend goed geholpen. Ik kreeg mijn paspoort terug en keerde weer naar Nederland. Dat heeft wel heel lang geduurd.

Sinds drie jaar heb ik mijn kinderen weer terug. Ik woon nu alleen, in het begin had ik veel last van mijn ex-man, hij bedreigde mij. Maar toen ik de politie inschakelde en zij bij hem op bezoek gingen is hij er mee gestopt.

Ik ben heel goed geholpen door het wijkteam in mijn wijk, dit had ik ook echt nodig. Zij regelde heel veel voor mij en stimuleerde mij om een cursus te doen. Nu doe ik vrijwilligerswerk bij ze. Ik ben zo blij met deze hulp. Ik ontwikkel mij nu, ik sta niet meer stil.

Ik ben er wel achter gekomen dat sommige mannen expres een vrouw uit Marokko trouwen omdat ze denken dat zij makkelijk te onderdrukken zijn.

Mijn advies aan vrouwen die in dezelfde situatie zitten is: wees niet bang, vraag en onderzoek, er is altijd een oplossing. Maar ik weet dat dit makkelijk praten is. Voor de vrouwen die echt bang zijn en geen kant op kunnen is de huisarts een goede ingang. Daar kan geen enkele man tegen zijn want ziek is ziek. Daar kun je hulp inschakelen. Een wijkteam is er natuurlijk ook maar dat is een grote drempel. Als je zoals ik bijna gevangen wordt gehouden is de huisarts het beste. Daarna kan een wijkteam het oppakken. Er wordt vaak gezegd 'schakel een buurvrouw in', maar je weet nooit of ze te vertrouwen is, dus dat zou ik niet snel doen.

Mijn ervaringen wil ik graag delen, ik heb zo veel meegemaakt het is nu eindelijk over. Ik zou graag iets willen betekenen voor vrouwen, ik wil ze helpen. Ik weet hoe afschuwelijk het is om in zo'n situatie te zitten. Ik heb heel veel geleerd.

Ik denk weleens: 'had ik maar iemand die toen zag wat er speelde'. Die had mij kunnen helpen om uit ellende te komen. Maar niemand zag het. Ik had totaal geen contact. De angst maakt dat je lamgeslagen wordt.

Nog steeds ben ik wel bang. Bang voor hem en voor wat er kan gebeuren met mijn kinderen. Daarom is het zo ontzettend belangrijk dat er steun is.

Janneke (54)

“Ik merk ook dat hier in de wijk heel veel eilandjes en koninkrijkes zijn. Wat meer kleinschaligheid zou ook helpen, het is allemaal zo groot geworden dat je een nummer wordt. Vroeger kende iedereen elkaar.”

Ik ben moeder van twee kinderen, getrouwd en werk als bestuurder bij een organisatie. Ik heb wel ervaringen met instanties in de wijk. Met mijn zonen heb ik heel wat problemen gehad. Voor allebei heb ik hulp gezocht, ieder afzonderlijk van elkaar. Dit ging heel moeizaam. Voor de afspraak van mijn eerste zoon werd ik geholpen door een heel jong meisje achter het bureau. Ik bedoel het niet vervelend, ze zal vast haar diploma hebben maar ik moest mijn hele hebben en houwen aan iemand vertellen die geen levenservaring heeft. Het begon al met dat ik heel lang moest wachten. Heel vervelend vond ik dat want voor mij was het al een drempel om hulp te vragen. Daarna ging het gesprek over wat ik allemaal aan moest leveren aangegevens. Het was behoorlijk wat papierwerk. Ik stelde hier kritische vragen over, waarom dat allemaal moest en voor wie dat was. Zij kon mij weinig vertellen en wat ze zei was vaag.

Na het gesprek zou ik terug worden gebeld maar ze kon niet precies zeggen wanneer en hoe het verder zou gaan. Ik kon geen tijd of dag afspreken, afijn, het was allemaal niet fijn en uitnodigend. Ik ben daarna niet meer teruggegaan want het was mij echt teveel bureaucratie. Ik heb het op een andere manier opgelost. Deze ervaring was naar, ik hoorde eerlijk gezegd ook al negatieve verhalen van anderen maar ik wilde het een kans geven.

Onze oudste zoon had ook een probleem, hij had een indicatie nodig maar ik ben niet naar het wijkteam gegaan. Omdat ik al een nare ervaring achter de rug had bij hun heb ik zelf de instantie gebeld die de uiteindelijke hulp zou moeten bieden. Dat vond ik wel zo handig, dat directe lijntje. Maar dat ging ook warrig. Ik heb het probleem van mijn zoon uitgelegd en gevraagd om een keukentafelgesprek, dat is een persoonlijk gesprek thuis om te bekijken of en welke ondersteuning er nodig is. Men zou mij terugbellen maar enkele weken later werd ik door het wijkteam gebeld. De wijkteammedewerker begon over de problemen met mijn zoon en mijn vraag. Ik vond dit heel vreemd, ik vroeg hoe aan onze gegevens kwam want ik had deze niet aan hem gegeven. De instantie waar ik naar gebeld had over het keukentafelgesprek had al onze gegevens doorgegeven aan het wijkteam. Woest was ik. Ik was heel erg boos dat ze zomaar gegevens deelden. Dit kan en mag niet. Ik werd daarna nog een keer teruggebeld met excuses.

Er kwamen bij mij zoveel emoties los dat ik het op een gegeven moment over heb gedragen aan mijn vriendin met de vraag of zij het verder wilde oppakken. Uiteindelijk is er allemaal niks meer uit gekomen. Ik heb het toen maar losgelaten, ik was er klaar mee. Ik ben andere wegen gaan bewandelen, we hebben de hulp uit onze eigen zak betaald. Maar ik wil er wel bij zeggen dat wij het kunnen betalen. Niet alle ouders zijn hiertoe in staat, als je geen geld hebt dan heb je pech. Ik heb daarna ook nog eens en keer gebeld naar het wijkteam, maar daar hoorde ik dat het dossier gesloten was en dat als ik weer iets wilde, ik opnieuw een intake moest doen. Nou, mooi niet.

Ik heb weleens het idee dat alle menselijkheid eruit is bij instanties. Wat er zou moeten gebeuren is dat het vertrouwen weer terug moet bij de mensen. Ik vind dat zaken echt anders aangepakt moeten worden. Misschien moeten de instanties die niet goed aangeschreven staan bij de bewoners een andere naam krijgen, maar ja er moet natuurlijk meer gebeuren dan alleen de naam veranderen. Ik merk dat met de komst van Corona het allemaal nog veel erger is geworden. Waarom zijn al die instanties gesloten? Juist nu hebben mensen hulp nodig! Ik snap de maatregelen best maar bedenk iets voor de meest kwetsbare mensen. Mensen staan steeds voor een dichte deur, dat kan echt niet. Ik merk ook dat hier in de wijk heel veel eilandjes en koninkrijkjes zijn. Wat meer kleinschaligheid zou ook helpen, het is allemaal zo groot geworden dat je een nummer wordt. Vroeger kende iedereen elkaar. Tot slot merk ik dat veel wegbezuinigd is, met name in het jongerenwerk en het opbouwwerk. De managementcijfers kloppen allemaal op papier, maar ik weet dat het in de praktijk heel anders is.

Karen (89)

“Pas na het overlijden van mijn man kreeg ik een aantal bezoeken van een hulpverlenster van een wijkteam die vanuit de huisarts op mij afgestuurd was, dat was prettig. Had het zo geweest dat zij eerder was gekomen, dan had ik veel plezier gehad aan haar hulp.”

Het gemis van mijn man is vreselijk, het gekke is dat het gemis groter wordt. Hij was dement en dan heb je al hele moeilijke jaren achter de rug. Het was enorm zwaar, ik ben werkelijk blij geweest toen hij definitief zijn ogen dicht deed. Mijn kinderen kwamen om de vijf weken op bezoek. Als ze er dan waren dan speelde mij man een rol, hij hield zijn dementie verborgen. De kinderen wisten heel lang niets van zijn ziekte.

De laatste periode was het werkelijk zwaar, vooral toen hij lelijk ging doen. Hij wilde drie keer per week scheiden en deed de slot op de deur en sloot mij letterlijk buiten als ik terugkwam van boodschappen. Het laatste half jaar herkende hij mij nauwelijks.

Ik heb in die periode nooit hulp gezocht, dat ligt aan mijn generatie. Ik heb de oorlog meegemaakt, wij waren vroegrijp. Dan ben je vijftien jaar en ben je zogenaamd al helemaal volwassen. Ik ben hard opgevoed, doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg. Een keer te hard lachen was al een doodzonde. In de zware periode met mijn man wist niemand van mijn last, ik heb toen nooit om hulp gevraagd. Alleen de huisarts wist meer, maar ook die wist niet alles. Ik heb de omstandigheden altijd gebagatelliseerd, ik heb het heel lang laten gaan. De huisarts heeft haar excuus aangeboden omdat zij de ernst niet zag. De huisarts moet een grotere rol krijgen in het leven van ouderen, als je bij de dokter komt kan hij jou prima de weg wijzen. Dat gebeurt nu te weinig.

Nadat mijn man voor een longontsteking in het ziekenhuis lag bleef hij de hele nacht door het ziekenhuis spoken. De dokter zei: ‘neem hem maar mee naar huis want hij ligt hier voor een longontsteking en niet voor dementie.’

Ik heb geen hulp gezocht want het voelde als plicht om voor hem te zorgen. Ik vroeg me wel af of hij dat nu ook voor mij zou hebben gedaan. Wij zijn zesenzestig jaar getrouwd geweest, het was altijd goed tot de laatste tien jaar. Het was zwaar voor mij, maar ook hij heeft een zwaar leven gehad. Ook daarvoor. Eerst kreeg hij een zware hartinfarct, vervolgens maagkanker, toen een tumor en blaaskanker. Dus ik heb de laatste dertig jaar altijd voor hem gezorgd. Je trouwt met elkaar dus dat is je plicht. Wij waren toen verliefd en dan word je samen oud.

Pas na het overlijden van mijn man kreeg ik een aantal bezoeken van een hulpverlenster van een wijkteam die vanuit de huisarts op mij afgestuurd was, dat was prettig. Had het zo geweest dat zij eerder was gekomen, dan had ik veel plezier gehad aan haar hulp. Maar weet u: als had er komt, is hebben te laat...

Kiflay (39)

“Ik heb met veel verschillende mensen contact gehad bij instanties. Het waren steeds weer anderen. Voor elke deel is er weer een andere contactpersoon: voor werk, voor de uitkering, voor een opleiding, voor de huisvesting. Dit is echt heel vervelend, ik moet steeds weer mijn verhaal opnieuw vertellen en steeds krijg ik weer dezelfde vragen. Ik snap het niet, ze hebben alles toch in de computer staan?”

In 2014 ben ik gevlucht uit Eritrea. Ik ben getrouwd en heb vijf kinderen in de leeftijd van acht jaar tot achttien jaar. Mijn vrouw en kinderen zijn niet samen met mij gevlucht. Ik heb ze later over laten komen naar Nederland. In Nederland heb ik in een aantal asielzoekerscentra gezeten waaronder ter Apel en Oude Pekela. Daarna kreeg ik een huis. In Eritrea heb ik alleen de basisschool doorlopen, daarna ben ik het leger ingegaan als soldaat.

De reis hiernaartoe was vreselijk. Tijdens de overtocht op de boot van Libië naar Italië zijn heel veel mensen verdronken. Ik zag het gebeuren. Mijn broer is in 2016 ook gevlucht uit Eritrea, hij is toen ook verdronken. Hij was achtentwintig jaar. Het is heel moeilijk, je kunt niks doen op zee, ik kan ook niet zwemmen net zoals veel mensen die op deze boten zitten.

Ik ben heel blij dat mijn vrouw en kinderen nu bij mij zijn, ik voelde mij heel eenzaam toen ik alleen in het huis woonde. In Eritrea waren we altijd samen met familie en het gezin. Ik heb in de tijd dat ik alleen was heel veel stress gehad. Ik miste mijn familie enorm, ik hou er niet van om alleen te zijn want dan ga ik piekeren. De rest van mijn familie is nog in Eritrea. Mijn moeder is heel oud, ze is ook hulpbehoevend.

Ik heb, toen ik hier kwam, snel Nederlands geleerd. Vluchtelingenwerk regelde een begeleidster voor mij. Ik heb in de loop van de jaren verschillende contactpersonen gehad, ik heb nu een goede begeleidster die mij ook met alles helpt. Ik was heel blij met haar maar helaas is zij binnenkort ook weg.

Ik heb wel wat problemen gehad met regelingen waar ik niet alles van weet. Ik doe eigenlijk best veel zelf nu. Mijn uitkering was een keer stopgezet en ik hoorde via vrienden dat ik naar de gemeente moest voor hulp. De vrouw die mij hielp deed niet veel, dat was vervelend. Ik heb via de gemeente mijn certificaat voor heftruckchauffeur gehaald, dit was heel goed. Over de hulp van instanties ben ik deels tevreden. Ik heb met veel verschillende mensen contact gehad bij instanties. Het waren steeds weer anderen. Het ligt ook maar net aan de persoon die je helpt, de een helpt beter dan de andere. Voor elke deel is er weer een andere contactpersoon: voor werk, voor een uitkering, voor een opleiding, voor huisvesting. Dit is echt heel vervelend, ik moet steeds weer mijn verhaal opnieuw vertellen en steeds krijg ik weer dezelfde vragen. Ik snap het niet, ze hebben alles toch in de computer staan?

Alleen al in Coronatijd heb ik drie contactpersonen gehad en steeds weer vertel ik mijn verhaal. Dan komt ook nog eens de taal erbij, dat vind ik ook moeilijk. Ik begrijp het wel maar praten is lastig. Het is veel beter om een contactpersoon aan te wijzen.

Wat hulpverlening betreft heb ik eerlijk gezegd geen idee wat bijvoorbeeld een psycholoog kan betekenen. Ik weet niet wat dat is. Praten over wat ik heb meegemaakt? Nee, hier heb ik geen behoefte aan. Ik heb geen problemen, het gaat nu goed met mijn gezin dat is het belangrijkste. Kijk, mijn broer is verdronken daar kan ik niks meer aan doen, er gaan heel veel mensen dood. Ik denk natuurlijk weleens aan al die ellende van de oorlog in Eritrea, maar ik ben het gewend.

Ik wil niet terug naar het verleden, wat klaar is klaar. Ik wil niet in het verleden kijken, als je alleen maar achteruit kijkt dan kun je niet verder groeien. Wij Eritreeërs zijn een hechte gemeenschap, ik heb goede contacten met mijn eigen gemeenschap, we praten met elkaar geven elkaar advies. Met name de mensen die langer zijn kunnen ons goed adviseren. Dat is makkelijk want zij spreken de taal ook. Wat mij opvalt hier in Nederland is dat moslims en niet-moslims onderling echt issues hebben. Bij ons in Eritrea leven we juist heel goed samen. Ik ben Christelijk en leef heel goed samen met mijn mede moslims mens.

Wat al die instanties beter kunnen doen om ons als Eritrese gemeenschap te helpen zijn een aantal dingen. Het zou goed zijn als er begeleiders zijn die regelmatig koffie gaan drinken met mensen vanuit onze gemeenschap zodat zij veel sneller de Nederlandse taal leren. Contact is belangrijk! Ik heb dat uit ervaring geleerd.

Ik vind ook dat instanties werk moeten maken van personeel die onze taal (Tigrinya) spreekt. In mijn stad is een grote Eritrese gemeenschap, die moeten wel goed geholpen worden, anders gaat het al fout in de communicatie. Ik had het geluk dat ik een goede begeleidster had die ook weleens koffie met mij ging drinken. Zo leerde ik de taal. Maar mensen moeten zelf ook het initiatief nemen, niet alleen de instanties. Instanties in de wijk moeten veel meer voorlichting en informatie gaan geven over wat zij doen zodat mensen weten wat het aanbod is. De kerk is trouwens ook heel belangrijk voor ons. Elke zondag gaan wij daar naartoe, we ontmoeten elkaar daar.

Wat ik heel goed vind van de gemeente is dat zij allerlei regelingen hebben voor mensen met weinig geld. Ik heb hier ook gebruik van gemaakt want anders zouden mijn kinderen niet mee kunnen doen met sport en andere leuke dingen. Heel veel Eritreeërs weten niet dat deze regelingen er zijn. Daarom is voorlichting zo belangrijk. Dit geldt ook voor alle andere instanties zoals een wijkteam. Veel mensen kennen het aanbod in de wijk niet.

Marian (70)

“Waarom komt er niemand langs van de gemeente? Als je een baby krijgt komt er ook iemand kijken, een wijkverpleegkundige bekijkt of het bedje goed is en of alles goed gaat, bij overlijden niet. Dan houdt alle hulp op.”

"Nu is het genoeg", dachten mijn man en ik toen hij alleen nog maar aan de beademing lag en na een gevecht van negen maanden tegen acute leukemie is hij op zijn verjaardag gecremeerd. In de aanloop van zijn ziekte was hij al depressief en moe, dit sleepte jaren voort. Na zijn dood viel ik een soort van zwart gat, en juist toen was hulp wel nodig. Waar kon ik terecht? Ik merkte dat ik begon te vereenzamen terwijl ik een mondig en sociaal type ben.

Ik heb een zoon van mijn eerdere man maar kinderen kijken tegenwoordig niet zoveel om naar ouders. Mijn zoon kon niet goed opschieten met mijn nieuwe man en heb ik nog wel spijt van hoe dat is gegaan. Ik heb alles alleen moeten doen en heb geen hulp gevraagd. Ik heb wel via de dokter gesprekken gehad met een psycholoog, maar dat hielp niet. Als hulpverleners erbij betrokken worden en mij gaan vertellen wat ik moet doen, daar hou ik niet van. Met buurmensen koffie drinken hielp mij beter, dat is anders. Bij hulpverleners denk ik wat breng dit mij nou, daar had ik niet veel aan.

Wel denk ik dat hulpverleners op andere manieren hulp kunnen bieden. Mijn tweede man was eerder al eens ernstig depressief, dus ook het inkomen hield op want wij hadden een eigen bedrijf. Ik vraag mij af wat er voor mij nodig zou zijn om hulp te vragen. Je wilt namelijk niet om geld vragen, ik kom uit een goed VVD-gezin, zondag hadden wij biefstuk en kregen wij altijd roomboter op het brood. Ja, wij hebben het goed gehad thuis.

De omstandigheden, later na de ziekte van mijn man, dwongen mij hulp te vragen die ik niet wilde. Ik werd weduwe op mijn vijftenzestigste jaar en tja...daar zit je dan. Niet dat de gemeente er achter kwam dat ik daar zat weg te kwijnen. Waarom komt er niemand langs? Als je een baby krijgt komt er ook iemand kijken, een wijkverpleegkundige bekijkt of het bedje goed is en of alles goed gaat, bij overlijden niet. Dan houdt alle hulp op. Het inloophuis voor kankerpatiënten heb ik zelf gevonden, ik ben daar drie jaar gastvrouw geweest. Dat heb ik zelf moeten ontdekken, als ik iemand na de dood van mijn man had kunnen spreken in een soort intake na een overleden partner dan ik eerder vrijwilligerswerk kunnen doen en was ik die tijd niet vereenzaamd. En dan ben ik nog wel iemand die makkelijk op iets afstapt, maar veel ouderen doen dat niet die blijven achter de geraniums zitten. Die blijven maar binnen zitten en doen niets, zij missen net dat cruciale zetje vanuit de instanties. Want de activiteit die ik nu zelf heb opgezocht heeft mij enorm geholpen, nu ben ik actief maar in eerste instantie zakte ik in. Dat is jammer.

En niet alleen bij overlijden, misschien moet alle ouderen een mapje krijgen met informatie. Als ik nu kijk dan zie ik dat ouderen vaak niets doen of durven. Neem bijvoorbeeld een oudere vriendin, die wil absoluut niet gereanimeerd worden. Nu heeft ze een mooi plaatje om haar nek waarin staat dat zij nooit beademd wil worden. Een van de oudere bij de inloop heeft haar op die mogelijkheid gewezen. Dat zijn belangrijke zaken, dit gaat over leven en dood. De hulpverlening kan hier een stevigere rol in kunnen nemen door deze groep ouderen beter te bereiken.

Ook de digitalisering is een enorme belemmering voor ouderen. Alles gaat via de computer, wij kunnen daar niet in mee. Ik ben niet dom maar snap niks van computers, dit creëert een enorme

drempel. Kijk ik begrijp dat wij niet terug kunnen naar mensen achter een telefoon of balie, maar meer mensen in buurthuizen die hier bij helpen kan toch wel? Als voorbeeld neem ik de Triodos bank, die hebben altijd een alternatief voor digitale handelingen daar ben je niet alleen een nummertje. Bij keuzemenu's toets ik direct op optie 1, veel ouderen vergeten de vorige optie in het telefoonmenu en dan hoop je maar dat ze iemand aan de lijn krijgen. Andere ouderen schrikken en hangen op bij een keuzemenu. Nu is het zo dat veel overheidszaken buiten bereik blijven van ouderen. De overheid is niet ingesteld op de participatie van ouderen en de digitalisering is geen vooruitgang voor ons. Er wordt geen rekening gehouden met ouderen maar we zijn toch echt nog onder de levenden.

Mateo (77)

“De problemen die ik heb ervaren in mijn leven hebben vooral te maken met discriminatie. Als het gaat om werk vinden dan werd ik vaak afgewezen door mijn kleur, als dat het niet was dan vonden zij mijn leeftijd wel te hoog. Ik praat hier niet graag over, het is gebeurd in het verleden. En toch maak ik het nu nog mee.”

Mijn jeugd heb ik op Curaçao doorgebracht. In 1979 kwam ik op bezoek bij mij studerende kinderen in Nederland. Ik ben nooit meer weggegaan. Op Curaçao rommelde het, dus ik besloot hier aan de slag te gaan. Bij aankomst was ik tegen de veertig, ik had kinderen in Dordrecht. Mijn jongste kinderen zijn boven de 40 jaar oud, ik heb zelfs achterkleinkinderen. Ik heb meer jongens dan meisjes, hoeveel kinderen ik totaal heb weet ik niet. Er zijn vrouwen geweest in mijn leven die mij zeiden dat ik nooit de kinderen mocht zien als ik niet bij de andere vrouw wegging. Mijn kinderen leven op Curaçao, in Venezuela, in de Dominicaanse Republiek en in Nederland. Ik was wild toen ik jong was, overal waar ik ging, maakte ik kinderen. Volgens de gemeente hier heb ik vijftien kinderen, maar dat zullen er zeker meer zijn.

Veel werk is mij nooit gegeven in Nederland, ik heb jaren gezocht maar niemand wilde mij nemen. Ik ben metselaar en timmerman. Ik kon veel betekenen maar overal hoorde ik dat ik te duur was om aan te nemen voor het werk. Zo ben ik in de uitkering beland. Het was een slechte tijd hier in mijn stad, zonder werk en met weinig geld, het leven was niet goedkoop. Ze wilde mij geen werk geven dus ik kwam niet vooruit. Toen ik in de uitkering zat leek het alsof de overheid in een andere wereld leefde, zij zagen mijn situatie helemaal anders. Voor mijn uitkering moest ik vrijwilligerswerk doen, daar moest ik trappen lopen terwijl ik net een ongeluk had gehad. Ik heb gezegd dat ik niet op en neer de trap op kon. De dame van de sociale dienst knikte en diezelfde week heeft zij de uitkering gestopt. Die dame begreep mij niet, ze begreep gewoon niet dat ik die trap niet op kon. Dan heb je als burger gewoon pech als je zo iemand tegenkomt.

De problemen die ik heb ervaren in mijn leven hebben vooral te maken met discriminatie. Als het gaat om werk vinden dan werd ik vaak afgewezen door mijn kleur, als dat het niet was dan vonden zij mijn leeftijd wel te hoog. Ik praat hier niet graag over, het is gebeurd in het verleden. En toch maak ik het nu nog mee. Vorige week ben ik nog weggestuurd bij een pinautomaat, alsof ik op mijn scooter die man ging overvallen.

Ik zie dat het niet goed gaat met jongeren uit de buurt. We moeten met hen praten, geef hen een bezigheid. Niet alleen op straat maar ook thuis. Maak hun vrije tijd kort. Jongeren moeten opgezocht worden, dat gebeurt nu veel te weinig. Ik begrijp dat jongeren nu niet actief naar instanties toe gaan, niemand wil zijn vrije tijd opgeven, dus ook jongeren niet. Zoek ze op, roep de jongeren naar je toe! De hulpverleners moeten niet alleen aan die jongens trekken maar eropaf stappen. Zo is er bij ouderen mensen het probleem van eenzaamheid. Ik ken veel mensen die alleen zijn gestorven, die de laatste jaren geen contact hadden. Ik heb daar geen probleem mee, ik ben graag alleen. Maar die eenzame ouderen moet je roepen, je moet kijken wat ze leuk vinden. Dat kan door ze te testen, organiseer de ene keer een muzikfestival en de andere keer een koffiemoment. Kijk wat ze leuk vinden, je kan niet zeggen: 'dit bieden wij jou aan.' Zo krijgen we ze niet, biedt ze het respect dat zij verdienen op hun leeftijd. Dit soort ouderen zijn niet bang om dood te gaan, ze hebben al geleefd. Die overlevingsdrang hebben ze niet maar als je deze ouderen een goede oude dag wil gunnen moet je een goed plan hebben. Uiteindelijk houdt iedereen van plezier dus kijk goed wat je aanbiedt. De manier van benaderen is belangrijk.

Hulp krijg ik nooit, ik moet om hulp vragen. Dat gaat nooit vanzelf. Als mijn scootmobiel kapot is, dan bel ik de dame van de hulpverlening. Gelukkig heb ik toegang tot die weg en weet ik hoe ik hulp kan vragen. Veel ouderen weten niet waar ze hulp kunnen krijgen of ze zoeken niet goed. Dat is triest want er moet iemand zijn die hun de weg wijst en in de armen neemt. Iemand die daar speciaal voor is, de weg wijzen want meer hoeft vaak niet. De dame die dat voor mij doet is altijd druk, we moeten meer van zulke mensen hebben. Hulpverleners die houden van hun werk, die zijn belangrijk. De gemeente moet de mensen bij elkaar roepen en het gesprek voeren. Vragen stellen en interesse tonen, dan komt het goed.

Milena (17)

Ik ben zeventien jaar en woon samen met mijn jongere zusje bij mijn moeder. Mijn ouders zijn gescheiden. Momenteel zit ik in het vierde jaar van de Havo. Mijn ouders zijn nog niet zo heel lang geleden gescheiden, hij is verslaafd aan alcohol en gokken. Mijn jeugd was niet goed. Ik ben opgegroeid met geschreeuw en klappen. Normaal praten was er nooit bij. Alles wat ik heb meegemaakt heeft een grote impact gehad op mijn leven. Ik was slachtoffer. Hij liegt, bedriegt en slaat mij en mijn moeder. De politie is meerdere malen thuis geweest. Mijn vader geeft heel veel geld uit aan zijn verslaving. Ik weet niet beter of hij is dronken. Door dit alles ben ik heel gesloten geworden.

Het is op een dag zo geëscaleerd dat de politie een melding heeft gedaan bij een veilig thuis. We kregen toen hulp. Mijn vader is toen uit huis gegaan. Ik moest naar een psycholoog. Ik heb een uur gesproken met de psycholoog en daarna ben ik gestopt. Ik wilde niet meer. Ik moest steeds huilen. Ik vond dat ik er niks aan had, ik had ook niet echt goed contact met haar.

Op school had ik een heel goed contact met een docente van mij. Zij vroeg altijd aan mij hoe het was en ze was heel erg aardig. Ze toonde echt interesse en veroordeelde mij niet. Ze zei ook altijd tegen mij dat de problemen van mijn moeder niet mijn problemen waren. Zij werd mijn lievelingsdocente. Ik was zo blij met haar, ik had eindelijk iemand om mee te praten. Ik heb haar alles verteld. Ook van het geweld thuis. Ik vertrouwde haar. Ik had elke week een goed gesprek met haar, hier maakte zij ook tijd voor vrij.

Het was een groot verschil met de psychologe naar wie ik verplicht werd te gaan. Mijn docente was anders: zij gaf mij een moedergevoel. Toen ik weg wilde lopen van huis zei ze dat ik bij haar mocht komen. Ze is nu weg, ik mis haar echt vreselijk. Ik heb nu niemand, het is heel moeilijk voor mij om hulp te accepteren

Sinds mijn moeder en vader iets beter kunnen opschieten met elkaar is het oké. Soms komt mijn vader langs, hij is nog steeds verslaafd maar dat erkent hij niet want hij heeft geen probleem zegt hij steeds. Ik moet altijd van mijn moeder naar mijn vader gaan dus ik ga af en toe nog. Als ik bij hem ben dan zit hij alleen achter de computer te gokken met een biertje in zijn hand. Mijn moeder probeert wel met mij te praten daarover, maar ik ben het inmiddels gewend dat mijn vader dit doet. Het is mijn vader, ik moet wel. Ik hou wel van hem, maar sommige dingen kan ik niet vergeten. Tegenwoordig ga ik nog maar zelden naar hem toe. Meestal komt hij naar ons toe. Mijn zusje is nog heel jong, ze is dertien jaar. Zij heeft nooit hulp gehad, maar zij heeft het wel moeilijk. Eigenlijk hebben we het uiteindelijk zelf opgelost. Mijn ouders moesten van jeugdzorg contact met elkaar hebben onder begeleiding. Ik zie echt resultaat. Dit geeft mij meer rust. Nu mijn vader uit huis is, heb ik geen stress meer. Ik kan mij nu ook beter focussen op school maar als hij dronken is en hij komt bij ons thuis dan heb ik er wel last van. Mijn vader wil absoluut niet geholpen worden, het boeit hem niet, dus gelukkig woont hij alleen nu.

Mijn moeder heeft heel erg onder de situatie geleden. Ze slikt nu levenslang medicijnen en haar stembanden zijn door alle stress kapot.

Terwijl ik op school wel met iemand kon praten heeft mijn moeder nooit hulp gehad of gevraagd. Ik was de enige persoon met wie mijn moeder kon praten. Ze wilde zelf nooit hulp, ze vindt het onzinnig om te praten met een hulpverlener over haar problemen.

Mijn moeder vertelde mij alles wat haar dwarszat. Ik bedoel dan ook echt alles: over de familie, wie wat deed, ze betrok iedereen en alles er bij. In die gesprekken kreeg ik ook regelmatig de schuld van dingen. Ook vertelde ze mij steeds wat mijn vader haar had aangedaan. Ik vond dit heel erg, maar ja, het is mijn moeder. Ik ben verplicht te luisteren.

Met mij gaat het nu beter, alhoewel ik wel heel snel geïrriteerd raak als ik weer eens alle problemen hoor langskomen van mijn moeder.

In de wijk ken ik eigenlijk bijna geen enkele instantie. Het jongerenwerk ken ik niet, ik doe niet veel in mijn vrije tijd. Ik heb ook geen interesse in welke activiteiten dan ook, mijn bijbaantje vind ik leuk. Mijn vriendin, daar heb ik wel veel contact mee, dat is voor mij genoeg.

Vanuit mijn ervaring kan ik zeggen dat het voor jongeren heel belangrijk is om met iemand te kunnen praten die je vertrouwt en advies kan geven. Je moet dan ook zeker weten dat diegene te vertrouwen is, iedereen heeft wel mensen om zich heen waarvan je weet dat ze te vertrouwen zijn. Zoals mijn docente, zij kwam zelf naar mij toe omdat ze zag dat het niet goed ging. Eigenlijk willen de meeste jongeren niemand tot last zijn, maar iedereen heeft iemand nodig.

Ik vind dat instanties goed moeten kijken naar de mensen die zij in huis hebben. Een hulpverlener moet echt snappen wat een jongere voelt, het beste is als de hulpverlener zelf ook dingen heeft meegemaakt en hier ook over vertelt. Jongeren vertrouwen nu eenmaal hulpverleners meer als zij ook ervaringen delen, dat geeft vertrouwen en daardoor is de kans groter dat ze open tegen je gaan zijn.

“Ik vind dat instanties goed moeten kijken naar de mensen die zij in huis hebben. Een hulpverlener moet echt snappen wat een jongere voelt, het beste is als de hulpverlener zelf ook dingen heeft meegemaakt en hier ook over vertelt. Jongeren vertrouwen nu eenmaal hulpverleners meer als zij ook ervaringen delen, dat geeft vertrouwen en daardoor is de kans groter dat ze open tegen je gaan zijn.”

Mustafa (44)

“De mentaliteit moet echt veranderen bij hulpinstaties, ze moeten beter gaan aansluiten bij de mensen die hulp zoeken. Ook vind ik dat zij meer mensen met kleur moeten aannemen. Niet dat een andere kleur persé betekent dat je goed bent. Je moet wel de goede mensen met kleur aannemen.”

Ik ben vierenzeventig jaar oud, ben getrouwd en heb twee dochters van negentien en vijftien jaar oud. Ik ben van Turkse komaf. Mijn beroep is geestelijk verzorger. Daarnaast ben ik vrijwilliger in een moskee. Ik heb een vrij rustig leven, ik ben iemand die zich nooit heel erg druk maakt. Dat komt ook door mijn werk als geestelijk verzorger in een gevangenis. Hulp zoeken is voor mij nooit nodig geweest. Ik heb weleens hulp moeten zoeken voor een vergunning aanvragen of andere concrete zaken. Dat zijn van die wettelijke dingen, dan moet je wel naar instanties. Ik heb zelf weleens te maken gehad met psychische problematiek binnen de familie, ik heb toen geen hulp gevraagd aan instanties, ik probeer het eerst zelf op te lossen binnen de familie. Lukt dit niet, dan zoek ik zelf een Turkssprekende hulpverlener. Die zijn er namelijk genoeg binnen onze gemeenschap.

Ik ben daar ook eerlijk in: de instanties zijn voor mensen met een migratieachtergrond niet toegankelijk. Dit geldt al helemaal voor ouderen. Het is op alle vlakken niet toegankelijk: qua taal, sfeer en manier van werken.

Ik heb het met name over witte organisaties, ze krijgen heel veel subsidie maar ze helpen de doelgroep migranten niet goed. Ze werken niet cultuur sensitief. Ja, op papier wel, dan schrijven ze mooie rapportages over wie ze allemaal helpen en bereiken. Ik weet dat dit niet klopt. Ik spreek veel mensen en die zeggen bijna allemaal dat ze geen vertrouwen hebben in deze organisaties.

Een aantal jaren geleden kwam het wijkteam in de moskee, ze wilde graag informatie geven over hun werk. Het verhaal was zo vaag dat mensen er niks van snaptten. Vervolgens is het wijkteam nooit meer geweest, ze denken dan we zijn een keer geweest en nu komen ze wel. Nou, zo werkt het dus niet. Het wijkteam zit in het centrum maar ja, wie komt daar? Niemand dus, althans niet uit onze gemeenschap.

De reden is dat het hulp zoeken of gebruik maken van het aanbod in de wijk helemaal niet leeft bij mensen. Men heeft niet echt het gevoel dat ze gehoord worden. Ook trots en taal speelt hierin een rol. Daarbij word je ook heel snel geconfronteerd met papierwerk en rompslomp. Mensen hebben hier geen zin in. Al die papieren schrikt mensen af. Dan speelt de manier waarop migranten aangesproken en geholpen worden ook een grote rol.

Ik heb dit zelf ook meegemaakt. Op mijn werk moest er bezuinigd worden. Tijdens het gesprek met de manager vertelde hij dat ik alles zelf moest doen want het was mijn verantwoordelijkheid om het gat dat was gevallen op het werk op te lossen. Hij was er heel helder in dat hij niks kon doen voor mij.

Ik neem dit als voorbeeld omdat ik weet dat veel mensen met een migratieachtergrond dit soort gesprekken ook bij instanties hebben. Dan ben ik dus nog hoogopgeleid, laat staan mensen die moeilijk mee kunnen komen door een lage opleiding en slechte taalbeheersing.

Ik word zelf vaak gebeld door anderen met de vraag of ik een Turkse psycholoog of psychiater ken. Er zijn zaken waar de Nederlandse hulpverlening geen kennis over heeft. Neem bijvoorbeeld de problematiek van djinns (geesten). Binnen de Islamitische gemeenschap is dit echt een issue.

Wanneer is er sprake van psychische problemen en wanneer van djinns? Moslims geloven in djinns, maar de reguliere hulpverlening weet hier niks over. Ik ben theoloog en geloof er ook in, maar empirisch kun je het niet aantonen. Eigenlijk zouden hulpverleners hier ook in geschoold moeten worden.

Overigens geldt het geloof in dit soort zaken vooral voor de oudere generatie, ik denk dat dit een kwestie is van emancipatie. Het heeft met de verschillende generaties te maken, de mentaliteit van ouderen is anders dan die van jongeren.

Vanuit de Turkse gemeenschap kan ik zeggen dat we een hechte gemeenschap zijn. We helpen elkaar, tegelijkertijd constateer ik ook dat ook de Turkse gemeenschap individualistischer en egoïstischer wordt. Ik vind dat een slechte zaak. Daarom vind ik een moskee heel belangrijk. Alles komt bij elkaar in de moskee: activiteiten, problemen, gezelligheid en geloof. Problemen worden opgelost, we organiseren voedselacties voor de minderbedeelden en bemiddelen bij huwelijksproblemen. Tijdens de ramadan gingen we op huisbezoek omdat sommigen niet meer buiten kwamen. Ook in Corona tijd deden we huisbezoeken en belden we mensen. De moskee heeft dus ook een belangrijke sociale functie.

De moskee heeft ook een preventieve functie, wij hebben ervoor gezorgd dat er geen uitreizigers naar Syrië zijn gegaan. De gemeente heeft ons ingeschakeld toen er twee jongens op het punt stonden uit te reizen naar Syrië. De reclassering was bezig met deze jongens maar liep vast. Wij hebben ze toen met succes bijgestaan. Dit komt door onze boodschap, wij bereiken de jongeren wel. Wat de wijkenaanpak betreft: we doen wel mee waar het nodig is, maar we zijn zelf heel goed georganiseerd.

Instanties moeten contact zoeken met de moskee, zij bereiken heel veel mensen. Moskeeën worden nog te vaak buitengesloten van allerlei overleggen, ik adviseer de instanties juist de moskeeën te betrekken.

De mentaliteit moet echt veranderen bij hulpinstanties, ze moeten beter gaan aansluiten bij de mensen die hulp zoeken. Ook vind ik dat zij meer mensen met kleur moeten aannemen. Niet dat een andere kleur persé betekent dat je goed bent. Je moet wel de goede mensen met kleur aannemen. Dat help zowel in de beeldvorming als in de hulp die aangeboden wordt. Daarnaast gaat het ook om de bejegening van hulpverleners naar de mensen toe: train hulpverleners over de islam en culturele achtergronden van mensen. We praten veel over cultuur sensitief maar er komt niks van terecht. Ik denk dat het uiteindelijk wel goed komt maar daar is tijd voor nodig.

Naser (59)

“Ik wil heel graag meedoen aan activiteiten zoals sporten, leuke bijeenkomsten, vergaderingen maar ik weet helemaal niet wat er is in de wijk. Het zou echt heel goed zijn als er iemand is die mij wegwijs zou kunnen maken in de wijk. Maar die is er niet.”

Ik ben een Syrische vluchteling. In 2014 ben ik gevlucht, mijn (inmiddels) ex-vrouw en mijn kinderen heb ik achtergelaten in Syrië. Mijn kinderen zijn elf, zeventien, twintig en vierentwintig jaar oud. In Syrië had ik een baan bij het Ministerie van Justitie als magazijn medewerker, ik had het naar mijn zin. Mijn huis in Syrië is verwoest door bommen. Mijn ex-vrouw is er in Syrië met een andere man vandoor gegaan en heeft de kinderen in Syrië alleen achtergelaten. Zij wonen nu in een huis, helemaal alleen, zonder hun moeder. Hun moeder kijkt niet naar ze om, ik wil hulp om mijn kinderen hier naartoe te halen. Ik stuur regelmatig geld naar mijn kinderen, dit doe ik van de uitkering die ik ontvang.

Mijn vlucht naar Nederland was verschrikkelijk. Op de boot bij Libië is het schip waar ik verbleef, gezonken. Er waren enorme golven. Er zijn toen meer dan tweehonderd mensen verdronken. Het was een grote, vreselijke ramp, je kunt het verhaal op internet en de kranten teruglezen. Ik ben toen ook in zee beland, zeven uur heb ik er rondgedobberd. We zijn daarna door de kustwacht gered. Nog steeds zie ik de beelden voor mij: kinderen, vrouwen mannen, allemaal verdronken. Ik vergeet dit nooit meer, het was een verschrikking.

Ik ben zo ontzettend blij, dat ik toen mijn kinderen niet meegenomen heb. De overtocht is levensgevaarlijk. In Nederland aangekomen kwam ik in het asielzoekerscentrum Ter Apel terecht.

Ik ben bezig met de procedure om mijn kinderen naar Nederland te halen maar dit is erg moeilijk. In Syrië is alles kapotgebombardeed. Uitwijken naar Libanon is een optie maar ook daar is de ambassade moeilijk bereikbaar want alles is ontploft. Daarbij is ook nog eens de grens gesloten door Corona. Mijn kinderen moeten hier snel naar toe komen want leven onder de dictatuur is vreselijk. Een ander groot probleem is dat mijn ex-vrouw geen toestemming geeft om de kinderen naar Nederland te laten komen. Ik spreek mijn kinderen elke dag via de telefoon, ik ben ontzettend verdrietig, ik mis ze. Ik leef nu helemaal alleen in Nederland en heb veel problemen.

In de stad waar ik nu woon voel ik mij niet goed en niet geaccepteerd. Ik woon er nu een paar jaar. Ik had een grote kamer maar na een tijdje moest ik hem afstaan aan een Afrikaans gezin met kleine kinderen. De kamer waar ik nu woon is klein en heel slecht. Het zit vol met insecten, vinders en ik heb steeds uitslag door de viezigheid. Ik heb dit aangekaart maar ik kom niet verder. Het antwoord dat ik steeds krijg is dat het heel moeilijk is om iets nieuws te krijgen. Mijn Nederlands is heel slecht, dus de communicatie is niet goed. Ik ben echt bang dat als mijn kinderen hier naartoe komen wij met zijn allen in die smerige kamer moeten leven.

Ik ben eigenlijk aan het doormodderen, ik heb wel een begeleidster bij vluchtelingenwerk maar de communicatie gaat heel moeizaam. Heel soms wordt er een tolk ingeschakeld. Ik ken de regels en wetten niet, ik weet niet wat mijn rechten en plichten zijn en ik heb helemaal niemand om mij heen die ik om hulp kan vragen. Ik heb geen vrienden en geen familie hier. De Syrische gemeenschap hier bemoeit zich niet met mij want ze helpen alleen elkaar als familie, men vertrouwt elkaar niet. Soms ging ik nog wel naar de moskee in de stad maar sinds Corona is uitgebroken kan dit ook niet meer.

Ik heb zoveel zorgen, ik snap niet eens hoe ik hier terecht ben gekomen. Ik moest op een gegeven moment naar een psycholoog om te praten over mijn problemen maar dat heeft geen zin, ik wil mijn kinderen!! Ik pieker, slaap slecht, allemaal omdat ik mijn kinderen al jaren niet zie, ik ben doodsbang dat hen iets gebeurt, in Syrië is het gevaarlijk. In mijn situatie zie ik geen oplossing ik weet het ook niet meer. Het is alsof ik in een oerwoud woon: overal bos en er is geen uitweg.

Ik zou best willen trouwen, dit zou mijn eenzaamheid misschien wel oplossen. Ik wil heel graag meedoen aan activiteiten zoals sporten, leuke bijeenkomsten en vergaderingen bijwonen. Maar ik weet helemaal niet wat er is in de wijk. Het zou echt heel goed zijn als er iemand is die mij wegwijs zou kunnen maken in de wijk. Maar die is er niet.

Ik haat deze stad. Ik zit de hele dag thuis voor mij uit te staren, ik heb niks te doen en heb geen contact met anderen. In een gevangenis zitten is beter want daar heb je tenminste anderen om je heen en kun je praten. Ik ben psychisch kapot. Het enige wat voor mij nog telt zijn mijn kinderen.

Okta (21)

“Ik dacht vroeger altijd dat als ik iets zou zeggen tegen iemand over mijn problemen thuis, zij dit tegen jeugdzorg zouden zeggen. Wij zouden dan uit huis geplaatst worden. Deze angst leeft bij heel veel mensen, vooral bij allochtonen.”

Ik woon bij mijn ouders en ga naar school. Ik zit in het eerste jaar van de opleiding tot treinmachinist. Dit is een mbo-opleiding op niveau drie. Daarnaast werk ik ook als bezorger. Ik had hiervoor een zware baan als steigerbouwer maar dat kon ik echt niet aan. Ik werd als een hond behandeld.

Mijn ouders zijn gescheiden. Ik heb ook een broertje dat op het speciaal onderwijs zit. Ik heb behoorlijk wat problemen gehad, een zware jeugd. Mijn vader spreekt slecht Nederlands, daarom moest ik steeds vertalen en naar afspraken toe voor mijn vader. Ik was toen tien jaar maar dit hoort een kind niet te doen vind ik. Dit was echt heel moeilijk. Toen mijn ouders nog bij elkaar waren was er veel huiselijk geweld in ons gezin. Ik ben toen met mijn moeder en broertje naar een blijf-van-mijn-lijfhuis gegaan.

Door al het geweld had ik behoorlijk veel agressie problemen. Ik vocht veel met kinderen. Ook met docenten. Ik werd doorverwezen naar een naschoolse opvang. Dit was min of meer verplicht omdat we in een tehuis gezeten hadden. Ik wilde niet en heb daardoor ook problemen veroorzaakt voor mijn moeder. De problemen thuis zijn altijd binnenshuis gebeven, maar ik vind dat niet erg. Ik wil geen hulp, ik kan het zelf wel oplossen. Ik hou er niet van om hulp te krijgen van andere mensen. Het heeft ook met eer te maken. Als er toen hulp was ingeschakeld dan was ik uit huis geplaatst, dat zou ik heel erg gevonden hebben! Je hoort ook best veel verhalen van anderen waarbij kinderen uit huis zijn geplaatst. Ik zou niet door willen leven als mij dat zou overkomen. Ik heb ook in de criminaliteit gezeten. Ik ben er op een gegeven moment zelf uitgestapt. Ik was achttien toen ik in een nacht vierduizend uitgaf. Ik deed alles wat slecht was. Ik reed in een dure auto, had mooie vrouwen om mij heen en dronk veel. Dit heeft twee jaar geduurd. Mijn vader is erachter gekomen en toen is er ruzie ontstaan, hij zei dat ik geen man was en dat ik geen lef had. Hij bleef op mij inpraten. Door hem ben ik gestopt, maar ook door mijzelf. Ik zag veel andere, wat oudere jongens om mij heen die helemaal ontspoord waren: dat was geen leven, dat wilde ik niet. Ze waren eigenlijk heel alleen.

Tot op heden heb ik eigenlijk nooit hulp gehad of gevraagd. Mijn moeder heeft weleens tegen mij gezegd dat ik naar een psycholoog zou moeten gaan maar dat wil ik echt niet. Mijn vader was het niet eens met mijn moeder, hij zei altijd: mijn zoon is niet gek.

Mijn vader denkt dat alleen mensen die gek zijn naar een psycholoog gaan. Maar ik heb ook niks meer psychologen. Ik vind wat psychologen doen onzin. Ze lossen in mijn ogen niks op. Vroeger maakte ik snel ruzie maar naarmate ik ouder werd boeide dat mij niet meer. Ik ben ouder en wijzer geworden.

Ik ben meer op straat opgegroeid dan thuis, dat is heel moeilijk. Op mijn twaalfde jaar ging ik al veel weg. Ik deed wat ik wilde, mijn vader had helemaal geen overzicht want hij werkte veel. Ik ging denken dat ik de hele wereld aan kon. Veel jongeren belanden in de criminaliteit door problemen die zij thuis hebben. Familie die je helpt en ondersteunt is heel belangrijk.

Dat is veel beter dan hulpverlening. Ik dacht vroeger altijd dat als ik iets zou zeggen tegen iemand over mijn problemen thuis, zij dit tegen jeugdzorg zouden zeggen. Wij zouden dan uit huis geplaatst worden. Deze angst leeft bij heel veel mensen, vooral bij allochtonen. Ik denk dat het terecht is, je dat soort dingen ook weleens op filmpjes.

Als zij mij de garantie zouden geven dat er geen uithuisplaatsing zou plaatsvinden en de hulpverlener is te vertrouwen dan zou het misschien een ander verhaal geweest zijn. Vertrouwen in een hulpverlener is heel belangrijk. Waar ik wel veel vertrouwen in heb is het jongerenwerk in mijn wijk. Zij zijn belangrijk in de wijk. De activiteiten die zij organiseren houden jongeren bezig, zo zullen ze niet zo snel de criminaliteit in gaan. Praten met alle jongeren is ook heel belangrijk. Daarnaast is de moskee heel belangrijk. De jongens die ik ken gaan ook vaak naar de moskee. Ze organiseren daar ook activiteiten dit houdt ze van de straat in de avond en nacht. Ze bidden, spelen PlayStation, biljarten of doen aan tafeltennis. Dat helpt en zou meer moeten. Ik kan nu zeggen dat ik gelukkig ben, ik heb een vaste relatie en wil werken en trouwen.

Petra (47)

“In mijn wijk wonen veel moeders die armoede kennen. Je kunt als hulpverlener dan niet in een gezin komen met je bekakte laarzen, jas van driehonderd euro en je broodbak open doen. Terwijl ik mijn kinderen niet eens fatsoenlijk te eten kan geven. Dat is wat hier gebeurt in de wijk. Het is de arrogantie van “wij leven in de getto, zij niet.” Zij helpen niet, ze komen even praten en kijken en zijn dan weer weg. Het leed in de wijk zou gehoord moeten worden.”

Ik ben een alleenstaande moeder van negen kinderen en woon al eenentwintig jaar in deze wijk. Ik leef van een uitkering en zit in de schuldsanering. Mijn kinderen zijn geen stropdas kinderen, ik heb heel veel ellende en problemen meegemaakt. Ik had moeilijke pubers die de school niet afgemaakt hebben, van school gestuurd zijn en naar het speciaal onderwijs zijn gestuurd. We deden vanaf het begin al niet mee en dan begint het volgens de hulpverlening altijd thuis. Zelf heb ik ook een verleden, ik heb eenentwintig jaar de maatregel ondertoezichtstelling gekregen, onterecht vind ik. Ik loop nu stage als ervaringsdeskundige bij een zorgorganisatie.

Mijn kinderen hebben verschillende vaders. Onze opa Jan uit de wijk fungeert als vader voor mijn kinderen. Hij is fantastisch, hoe hij praat en omgaat met alle kinderen in de wijk. Ze luisteren naar hem. Jan had ook problemen met zijn zonen, hij snapt als geen ander hoe het is. Ik heb geen steun van familie of vrienden. In de wijk waar ik woon, wonen veel moeders met dezelfde problemen. Het is een rare situatie want in een ander deel van de wijk, waar mensen wonen die het beter hebben, kijken ze op ons neer. We worden de probleemmoeders genoemd door de instanties. Dan word je in jouw jeugd onderdrukt en krijg je er nog een schepje bovenop van de hulpverlening.

Door al deze problemen kom je onder het kopje “het niet goed genoeg gezin” te staan en voor je het weet ben je meer met de hulpverlening bezig dan met het opvoeden van je kinderen. In totaal heb ik meer dan honderd hulpverleners gehad, twaalf gezinsvoogden en zijn drie kinderen uit huis geplaatst. Een van mijn kinderen kreeg tijdens de uithuisplaatsing kanker. Hij is toen teruggebracht naar mij. Toen ik de hulpverleners echt nodig had waren zij er niet voor mij, maar toen mijn kind kanker had brachten ze hem wel snel terug. Mijn zoon is daarna overleden. Dit heeft mij zo depressief gemaakt, ik voelde mij niet goed genoeg, gelukkig is dat later wel goed gekomen.

Er zijn twee hulpverleners waar ik wel echt iets aan had, zij begrepen mij heel goed. Bij de rest kreeg ik de indruk dat ze hun kennis uit boekjes haalde, ze waren vaak ook heel jong. Ik denk ook dat het te moeilijk was voor ze. Ik moest van een hulpverlener de foto van mijn overleden zoon weghalen omdat dit niet goed zou zijn voor mijn andere kinderen. Ik mocht ze er niet mee confronteren. Maar ik wilde juist wel het verlies blijven herdenken.

Wat ik heel fout vind is dat hulpverleners zich vooral op het dossier baseren, alsof dat de oplossing is. Alles wat er in staat nemen zij voor waar aan, dan komen ze dus al met een vooroordeel binnen. Je bent al gelabeld. Het is nooit goed genoeg. Ze vinden altijd iets, ze hadden samen met mij moeten kijken naar wat nodig is. Ik ben heel bang geworden, zo bang dat ik er een jeugdzorgtrauma aan heb overgehouden en daardoor PTSS. Dit verzin ik niet, het is ook bevestigd. Ik ben nog steeds elke dag bang dat mijn kinderen weggehaald worden, zeker als ik weer politie zie. Dit zit heel diep. Het vertrouwen in instanties komt nooit meer goed, maar als ik nu iets kan betekenen voor anderen is dat voor mij helend.

In mijn wijk wonen veel moeders die armoede kennen. Je kunt als hulpverlener dan niet in een gezin komen met je bekakte laarzen, jas van driehonderd euro en je broodbak opendoen terwijl ik mijn kinderen niet eens fatsoenlijk te eten kan geven. Dat is wat hier gebeurt in de wijk. Het is de arrogantie, "wij leven in de getto, zij niet." Zij helpen niet, ze komen even praten en kijken en zijn dan weer weg. Het leed in de wijk zou gehoord moeten worden.

Er is heel veel wantrouwen tegen instanties. De meerderheid van de moeders steelt en dealt omdat ze daar meer mee bereiken dan hulp vragen aan een instantie. Ze weten dat als ze hulp vragen de problemen nog erger worden. Niemand in de wijk gaat naar de instanties. Ik vraag mij af hoe het kan dat er nog steeds zoveel gezinnen met problemen zijn terwijl er juist veel geld is voor deze gezinnen? Raar toch? Hoe kan dit zo een probleemwijk zijn? Het is niet alleen de hulpverlening die niet wordt vertrouwd, maar ook het jongerenwerk, opbouwwerk, politie en andere instanties.

Instanties zouden er goed aan doen als ze zich echt inleven in de ander waar zij hulp aan verlenen. Stel vragen: 'Wat heb jij als moeder meegemaakt? Waarom doe je wat je doet, waarom reageer je zo?' Dat doen ze dus niet, ze kijken alleen naar gedrag en daar wordt alles op gebaseerd. In mijn geval is het zo dat ik een grote rugzak heb. Ik kreeg alleen commentaar, geen ondersteuning.

Wat echt goed helpt is het inzetten van ervaringsdeskundigen, zeker bij gezinnen waar veel problemen zijn. Zo iemand dringt veel beter door tot de kern van de problemen omdat ze vertrouwd worden en erkenning krijgen. Ik help als ervaringsdeskundige nu ook een moeder die in dezelfde situatie zit. Bij iemand die heel wantrouwig is tegen hulpverlening komt de reguliere hulpverlening niet binnen. Tot slot wil ik heel graag zeggen dat hulp door mensen met dezelfde achtergrond ook heel belangrijk is. Cultuursensitief werken, dat is nodig en meer ervaringsdeskundigen.

Sandra (61)

“Mijn psychiater doet soms dingen die ze eigenlijk niet hoeft te doen. Ze kan het niet declareren maar doet het toch omdat ze weet dat het mij helpt. Dat heb ik nodig!”

Ik ben een alleenstaande moeder van drie volwassen kinderen. Bijna heel mijn leven heb ik te maken gehad met problemen. Ik heb af en toe baantjes gehad in mijn leven maar vanaf mijn drieëntwintigste jaar heb ik niet meer gewerkt. Ik heb ook geen diploma's, school lukte niet. Niemand kon mij echt goed helpen. Ik kom uit een gezin van acht kinderen, mijn ouders gingen scheiden toen ik dertien was. Ik ben heel streng opgevoed. Ik werd nooit begrepen. Ik moest voor mijn jongste broertjes en zusje zorgen. De vriend van mijn moeder dronk en ik moest ook op zijn dochtertje passen. Ik was een kind maar ik kon geen kind zijn. Buiten speelde kinderen maar dat mocht ik niet. Ik had al op jonge leeftijd heel veel verantwoordelijkheden. Na mishandelingen van zowel mijn moeder als haar vriend ben ik op zestienjarige leeftijd weggelopen. Ik kwam in een tehuis terecht voor meisjes: een zeer onprettige wereld van verslavingen, agressie en gedragsproblemen. Op mijn achttiende trouwde ik met een man die mij mishandelde. Nadat hij mijn trommelvlies kapot had geslagen, scheidde ik van hem. In mijn leven heb ik diverse malen hulp gevraagd, ook voor mijn kinderen. Maar ik kreeg constant de schuld van alles, steeds maar weer die oordelen, soms werd het ook niet gezegd maar zag ik het in hun hele houding. Op mijn veertigste ben ik ingestort en raakte ik in een depressie, ook werd ik suïcidaal. Tegen beter weten in (want ik had geen vertrouwen in de hulpverlening) ben ik weer hulp gaan zoeken. Ook hier voelde ik mij totaal niet begrepen, het was gekmakend. Mijn leven is een voortdurende geschiedenis van vragen om hulp en weer stoppen. Een vicieuze cirkel is het.

Er zijn grote fouten gemaakt: de hulpverlening wilde mij persé in een hokje stoppen. Zo kreeg ik de diagnose borderline. Men kwam erachter dat dit niet klopte en dat het autisme was. Zo ging dat maar door. Het probleem is, dat ik vaak word overschat omdat ik heel mondig ben, hierdoor onderschatten hulpverleners ook mijn problemen: die kan het wel zelf denken ze. Maar dat is niet zo. Ik ervaar de hulpverlening als een pad met paaltjes: als ik buiten het pad loopt dan wordt ik teruggefloten door de hulpverlening. Maar ik heb het soms juist nodig om buiten dat pad te lopen, misschien meer dan anderen, ben ik daarom slecht?

Uiteindelijk heb ik met hulp een PGB aangevraagd, dat moest ik wel. Het is mijn laatste redmiddel. Maar ook hier weer, hoe wrang ook, is het lastig, want er zijn maar weinig mensen die mij kunnen begeleiden door mijn autisme. Uiteindelijk zijn er maar drie mensen die ECHT contact konden hebben met mij: de psychiater, het steunpunt GGZ en de huisarts. De rest sluit niet aan. Ik heb geen enkel vertrouwen meer in welke hulpverlener of instantie dan ook. Ik wil mezelf kunnen zijn zonder mij constant druk te moeten maken om anderen. Dit alles heeft mij kapot gemaakt en wantrouwig. Ik had al weinig vertrouwen in de hulpverlening en nu al helemaal niet meer. Je kunt beter geen hulp vragen en dan maar zien wat eruit komt. Ik voel mij net een eenzame bejaarde, ik heb wel met activiteiten in de wijk geprobeerd mee te doen maar dat lukte niet want ik paste niet in de groep.

Ik vind dat de oplossing zit in echt contact maken, hulpverleners met inlevingsvermogen, iemand die mij begrijpt en die verder kijkt dan alleen mijn praatjes. Ga niet steeds op dat negatieve zitten, dat is vreselijk. Alles altijd maar problematiseren, ik word er naar van. Boos worden op mij, omdat ik boos word helpt ook niet. Daar kan ik niks aan doen. De enorme regels, formulieren en wachttijden vind ik vreselijk. Alle regels moeten overboord en er moet maatwerk geleverd worden. Doe wat nodig is.

Saskia (45)

Ik woon samen met mijn man en heb twee kinderen van elf en zestien jaar oud. Mijn man heeft ADD en is depressief. Mijn beide kinderen hebben ADHD. Ik zit in een problematische situatie waar ik maar niet uit kom. Ik heb altijd als bedrijfsleider gewerkt bij een winkelketen. Maar door omstandigheden ben ik gestopt met werken en zit ik nu in de schuldsanering en heb een uitkering. Ik ben een actief persoon die niet stil kan zitten. Momenteel doe ik vrijwilligerswerk bij een speeltuin.

In mijn gezin zijn veel problemen. Met name met mijn jongste zoon heb ik problemen, hij zit op het speciaal onderwijs. Hij praat heel weinig en kan niet met emoties omgaan. Ik ben op een gegeven moment zelf om hulp gaan vragen bij het wijkteam omdat het steeds slechter ging. Ik wilde graag dat ze gingen kijken of het mogelijk is dat mijn zoon een psycholoog of een coach kon krijgen om mee te praten, dit was namelijk echt nodig. Het wijkteam is deze mogelijkheid gaan onderzoeken.

Mijn man heeft zelf veel problemen en komt niet buiten. De problemen van mijn zoon erkent hij niet en ik weet dat hij deze ook nooit gaat erkennen. Toen het zover was dat we aan tafel gingen met het wijkteam om de mogelijkheid te bespreken van een psycholoog, wilde mijn man niet naar deze afspraak, hij komt ook nooit buiten. Er is toen een telefonische afspraak met ons gemaakt. Tijdens dit gesprek speelde mijn man mooi weer en zei tegen de hulpverlener dat er niks aan de hand was en dat een psycholoog niet nodig was. Hij ziet het nut er niet van in.

Hierdoor ontstond er een totaal verkeerd beeld van wat er werkelijk aan de hand is. De hulpverlener zei dat ze toch echt toestemming van mijn man nodig hadden anders kon het traject niet in gang gezet worden. Ik was heel boos en vertelde dat ze alle anderen moesten bellen die op de hoogte zijn van de situatie van mijn zoon: de school en de huisarts wisten alles. Maar helaas bleven ze bij hun standpunt, toestemming was nodig. Ik vond dit echt ongelooflijk, ik voed de kinderen op, ik doe alles, mijn man heeft ADD, die is helemaal niet in staat om een goede mening hierover te hebben. Ik was echt de weg kwijt en ik snapte het niet. Het is nog steeds niet opgelost. Naast deze problemen ben ik tegen veel andere zaken aangelopen in de wijk.

Door bureaucratie bij de gemeente heb ik in de zomer drie maanden zonder inkomen gezeten. Dit was vreselijk, ik was afhankelijk van de voedselbank. Inmiddels ligt dit probleem bij de wethouder. Ik moet eerlijk zeggen dat ik een leuke jongedame van de gemeente mij heeft geholpen met de uitkering. Maar zij kwam ook niet verder. Wat ik ze wel kwalijk neem is dat ze niet doorvragen en de papieren niet goed lezen.

Ik heb verschillende hulpverleners gehad en ben echt niet bang om hulp te vragen maar ik ben wel heel erg teleurgesteld. Ik hoor steeds maar weer dat ik zaken zelf moet regelen en in mijn kracht moet gaan zitten, maar ik heb helemaal geen kracht meer! Ik durf dit dan ook niet echt te zeggen tegen een hulpverlener, ik vind dit lastig. Als er eerder en beter in was gegrepen dan was het nooit zover gekomen. Ik ben zo moe van alles dat ik de stapels papieren niet eens meer lees en ook niet meer teken. Ik ben niet in staat om beslissingen te nemen nu. Er is gelukkig een vrouw in de wijk waar ik via via in contact mee kwam.

Zij helpt heel veel mensen, ook met voedselpakketten en andere zaken. Zij doet dit buiten de kaders om en ik merk dat mij dit kwalijk genomen wordt door sommige instanties in de wijk.

Iedereen in de wijk kent mij als de vrijwilligster van de speeltuin. Op een dag vroeg een van de andere vrijwilligster hoe het nou met mij ging gezien alle problemen die ik had. Ik vond dat vreselijk,

hoe weet zij dit allemaal? Dat wilde ik helemaal niet, ik wil mijzelf kunnen zijn zonder dat anderen mijn problemen kennen. Ik schaam mij ervoor.

Er moet echt eens iets veranderen. Ik zie veel mensen om mij heen die in problemen zitten. Sommige mensen kunnen geen Nederlands lezen en praten, anderen hebben geen geld om hun beltegoed op te laden om te bellen met instanties en anderen vallen weer uit de boot omdat ze net niet voldoen aan de criteria. Ik ben vijftientig jaar bedrijfsleidster geweest, ik weet echt wel van de hoed en de rand. Wat ik zie is dat het bij instanties allemaal om targets draait. Elke instantie heeft eigen targets, Kijk maar naar hoe er omgegaan wordt met uitkeringsgerechtigden, als je een uitkering hebt dan moet je snel aan het werk want dat bespaart geld. Alles moet snel, je moet gewoon al het werk aannemen wat er op dat moment is. Maar tijd nemen en investeren in mensen is heel belangrijk. Zo bereik je veel meer dan door alleen maar naar de targets en de cijfers kijken. Ze verliezen hierdoor de aandacht voor de mens. Ik heb ook vaak meegemaakt dat alles binnen de afgesproken kaders geregeld wordt. Er wordt weinig doorgevraagd bij mensen. Als je niet voldoet aan de criteria moet je weg. Soms is het gewoon nodig om iemand bij de hand te nemen ergens naar toe. Sommige mensen durven niet omdat ze bijvoorbeeld analfabeet zijn of anders. Het probleem is tijd, geld en misschien ook wel dat niet de juiste mensen op de juiste plek zitten.

“Ik heb verschillende hulpverleners gehad en ben echt niet bang om hulp te vragen maar ik ben wel heel erg teleurgesteld. Ik hoor steeds maar weer dat ik zaken zelf moet regelen en in mijn kracht moet gaan zitten, maar ik heb helemaal geen kracht meer!”

Soufian (28)

“Voor mij maakt het echt uit wie ik voor mij heb, het moet iemand zijn voor wie ik respect heb. Misschien vervelend om te zeggen maar een Marokkaans iemand zou helpen, wat ik u nu vertel zal ik niet zo snel vertellen aan een hoogopgeleide Wilma. Ik heb teveel Wilma's en Keesen als hulpverlener gehad.”

Ik ben de oudste van een groot gezin. Ik was een goede voetballer en heel slim. In het begin van mijn leven ging het goed, de problemen begonnen op de lagere school. Ik werd beïnvloedbaar. Ik was tegen autoriteit, brutaal, niet luisteren ik deed altijd alles tegenovergesteld van wat mij gevraagd werd. Ik vocht veel met andere kinderen, ik was ook fysiek de kleinste dat was ook een reden voor mijn opstandige gedrag. In groep vier werd ik van school gestuurd om mijn gedrag. Ondanks mijn gedragsproblemen beschermde de leraren mij omdat ik slim was. Vanaf groep 7 leerde ik buiten de echt slechte jongens kennen. Buiten is het gepest worden of zelf anderen pesten. Het was kiezen tussen deze twee. Ik had geen zin om gepest te worden dus werd ik de pester. Ik deed een toets en kreeg havo/vwo-advies. Maar ondanks dat was mijn gedrag heel slecht.

De straat heeft mij meer gemaakt wie ik ben. Als een leraar op huisbezoek kwam zei mijn moeder altijd: 'zo is mij zoon niet' Want thuis was ik heel lief. Maar dat gedrag kwam uit de straatcultuur. In mijn wijk is de straatcultuur heel slecht.

Toen ik in groep zes zat mocht ik naar een bekende voetbalclub, dat betekende drie a vier keer per week trainen. Ik was echt goed, ik mocht ook eerder weg van school weg, om te gaan trainen.

Ik dacht toen: 'ik ben gewoon goed en het komt goed met mij', maar het kwam niet goed want uiteindelijk ben ik ook weer van verschillende scholen gestuurd en werd ik naar het speciaal onderwijs gestuurd. De oorzaak was mijn gedrag, niet mijn intelligentie. Daarna werd ik naar een nog zwaardere speciale school gestuurd, daar kwam ik echt in aanraking met kinderen met zware problematiek. Ik werd daar alleen maar gekker. Ook daar was het pesten of gepest worden. En ja, ik was weer de pester: slaan, spugen, stelen alles doen wat stoer is zodat je geaccepteerd wordt. Op een gegeven moment werd ik weer naar een andere school gestuurd. De docent zei toen tegen mij: 'dit is het eindstation jongen.' Dit was een school waar ik heb leren blowen en drugs leerde dealen. Op school zag ik gewoon iemand drugs verkopen aan leerlingen. Ik dacht: 'hé dat is makkelijk, dat ga ik ook doen'. Ik was toen dertien jaar. Daar ontspoorde ik echt. Toen moest ik naar een internaat, een jaar lang. Ik heb daar veel dingen meegemaakt. Ik had toen ervoor het eerst geslachtsgemeenschap met een achttienjarige vrouw. Ik wist niks van seks. Ik kwam daarna in de gevangenis terecht, dit was op mijn vijftiende. Na vijf maanden kwam ik vrij. Toch had ik heel wat contacten gelegd in de gevangenis, voor dat andere leventje. Ik kreeg een band met al die anderen. De gevangenis is 100% een leerschool om een crimineel te worden. Je leert daar de grote boeven kennen. Toen begon eigenlijk mijn criminele "carrière" Mijn ouders waren niet echt geschoold en begrepen het allemaal niet, ze wisten niet beter en lieten het gaan. Ik ging dingen bedenken om zo snel mogelijk aan geld te komen, ik was daar heel gehaaid in. Motorscooters stelen in Duitsland, drugsdealen en andere dingen. Het ging om geld. Op straat in mijn wijk vertelde we alles aan de andere jongens die dit vervolgens ook gingen doen. We beïnvloedde elkaar. Het was stoer.

Er volgde jaren van gevangenis in en uit. Ik zat steeds weer vast: vier, vijf, zes maanden. Zo ging dat door. Ik heb in totaal zes keer vastgezeten. De laatste keer dat ik vast kwam te zitten werd ik achttien. Het was heel zwaar in de gevangenis maar ik had het voordeel dat ik mij altijd bij iedereen wist in te praten. Ik was geliefd, ik was goed in voetballen en was populair.

Suzanne (50)

“Ik was al erg wantrouwend naar mensen toe maar dit heeft ervoor gezorgd dat ik dus nooit naar het wijkteam ga. Ik betwijfel of zo’n wijkteam wel nut heeft.”

Ik ben geboren als jongste kind uit een Amsterdams gezin, mijn ouders waren allebei alcoholverslaafd. Door problemen thuis zakt ik van het gymnasium af naar de mavo. De problemen zorgden ervoor dat ik anarchist werd. Ik accepteerde geen autoriteit of wat dan ook. Mijn gedrag was problematisch en ik wantrouwde de meeste mensen en wantrouw ze nog steeds. Ik heb twee kinderen, de vader van mijn kinderen was alcoholist. Dit was echt heel zwaar. Het is niet makkelijk om met een alcoholist te leven. Inmiddels ben ik gescheiden.

Ik heb heel veel verschillende dingen gedaan in mijn leven: eerst ben ik de verpleging ingegaan, ik verdiende goed. Maar ik wilde meer van de wereld zien dus nam ik ontslag en vertrok toen langdurig naar het buitenland. Ik ben naar Nieuw-Zeeland, Azië en India geweest. In India heb ik projecten opgezet om zo betere zorg te realiseren voor arme bewoners.

Ik kwam zwanger terug uit India. Toen besloot ik ondernemer te worden. Ik startte mijn eigen bemiddelingsbureau in de zorg, een soort uitzendbureau eigenlijk. Daarna ben ik in een inrichting gaan werken en ben ik doorgestroomd naar een gemeente waar ik casemanagement gedaan heb. Ik werkte bij deze gemeente op het snijvlak van zorg en welzijn. Ik was daar heel goed in, vooral met de doelgroep jongeren. Ik maakte heel goed en snel contact met ze. Ik nam het ook altijd voor ze op. Ik zag al snel dat er slecht geluisterd werd naar deze jongeren. De kennis ontbrak en ontbreekt nog steeds om deze jongeren te helpen. Deze jongeren vielen tussen wal en schip en kwamen vaak uit gebroken gezinnen, net als ik. Op een gegeven moment besloot ik ondernemer te worden, eigen baas, dat ligt mij toch het beste.

De problemen met mijn ex-man hebben hun tol geëist. Ik had diverse zorgmeldingen neergelegd bij het wijkteam over mijn ex-man, hij had zware psychische problemen, waar ik ook last van kreeg. Maar ze wilde niet met mij praten in verband met zijn privacy. Ik was zijn ex-vrouw. Ik heb vaak aangegeven dat ik last van hem had en mijn verhaal kwijt wilde maar nee, dit wilden ze niet. Toen heb ik gevraagd of ik dan los van de zorgmelding apart kon worden geholpen. Los van hem, los van de casus. Maar ook dit kon niet, het paste niet in hun beleid.

Ze hadden met mij in gesprek kunnen gaan maar ik heb niet eens de gelegenheid gehad om mijn verhaal te doen omdat mijn ex-man dat niet wilde. Kennelijk luisteren ze wel naar hem en niet naar mij.

Ik was al erg wantrouwend naar mensen toe maar dit heeft ervoor gezorgd dat ik dus nooit naar het wijkteam ga. Ik betwijfel of zo’n wijkteam wel nut heeft. Ik hoor nooit iets positiefs over ze, dat zegt wel iets. Het gaat erom dat hulpverleners naast de mensen gaan staan en niet erboven. En meedenken is ook belangrijk!

Ik hoorde laatst dat stichting MEE besloten heeft dat er bij een afspraak altijd iemand mee gaat als onafhankelijk ondersteuner bij aanvragen bij een wijkteam. Dat is heel goed maar tegelijkertijd natuurlijk raar, waarom kan het wijkteam dit niet gewoon? Zij moeten juist dicht bij de mensen staan.

Mocht ik ooit weer een probleem krijgen dan ga ik in elk geval niet naar het wijkteam, ik kijk hoe ik het zelf oplos.

Tineke (71)

“De bureaucratie is ook een probleem. Neem zo’n kettinghanger voor reanimatie of een scootmobiel. Ouderen weten niet hoe dat aangevraagd kan worden. De bureaucratie is enorm. Instanties hebben de neiging om eindeloos door te verwijzen. Dat duurt veel te lang. Dit is absoluut een belemmering in het aanroepen van hulp.”

In de tweeëntwintig jaar dat ik in de wijk woon zie ik het leed van ouderen om mij heen. Ik ben actief bij een belangengroep voor bewoners. Ik doe nu veel vrijwillig met ouderen op het gebied van zorg en welzijn, dit ben ik gaan doen nadat ik met pensioen ben gegaan.

Eenzaamheid is een issue bij ouderen hier in onze wijk en stad. Juist bij eenzaamheid zit de oplossing dicht bij het probleem en omgekeerd. Doordat ouderen geen contact zoeken vereenzamen zij, maar juist de vereenzaming belemmert het zoeken van contact. Zij komen dus in een vicieuze cirkel terecht. Wij hebben eens een bijeenkomst georganiseerd met eenzame ouderen, wij hebben toen twaalf ouderen bijeengekregen. De vraag was wanneer kom je letterlijk en figuurlijk over die drempel om het huis uit komen. Later heb ik niets meer vernomen van deze ouderen, de reden waarom zij direct weer terugvallen is onduidelijk.

Ik heb zelf geen beroep hoeven te doen op hulp van de instanties in de wijk. Daar heb ik nooit behoefte aan gehad, niet omdat er geen problemen waren maar eerder omdat ik het zelf kon oplossen. Daarbij komt dat bijvoorbeeld het wijkteam zich niet bepaald presenteert als wij zijn hier voor u. Zij zijn vrij onzichtbaar, het is maar dat ik weet dat zij bestaan. Verder hebben zij geen enkele uitstraling, ik heb ook geen idee wat zij precies doen. Het buurthuis heeft geen beheerders, waarom is er geen gastheer of gastvrouw? Toen zij het kantoor betrokken bleek uit niets dat het wijkteam daar zat, ik zei nog: ‘hang een A4’tje met WIJKTEAM op in plaats van jezelf zo te verstoppert.’ Het wijkteam en andere hulpverleners zijn niet uitnodigend naar de bewoners toe maar ondertussen hebben bewoners wel hulp nodig. Nu is er niet of nauwelijks een route naar de wijkhulpverlening.

De grootste kans om bij een wijkteam te belanden is via de huisarts. Als jij mij vraagt: ‘wat heb jij de afgelopen maanden gedaan’ kan ik jou antwoord geven. Als ik dezelfde vraag stel aan het wijkteam dan komt er geen duidelijk antwoord. Het blijft vaag en er is geen openheid. Vaak onder het mom van privacy. De wijkteams moeten meer op de kaart gezet worden. Eerst moeten ze zich bekend maken, desnoods met flyers en directe uitnodigingen aan bewoners.

De bureaucratie is ook een probleem. Neem zo’n kettinghanger voor reanimatie of een scootmobiel. Ouderen weten niet hoe dat aangevraagd kan worden. De bureaucratie is enorm. Instanties hebben de neiging om eindeloos door te verwijzen. Dat duurt veel te lang. Dit is absoluut een belemmering in het aanroepen van hulp. Het wijkteam stuurt door naar de WMO en dan is er weer een woningcorporatie die er wat van moet vinden en uiteindelijk komt het weer terug. Daar heb ik geen zin in.

De hulpverlening en het systeem houdt zich nu bezig met veel zaken die nergens over gaan. Er worden fouten gemaakt en problemen van mensen worden te vaak over het hoofd gezien. Of nog erger; problemen die wel worden gezien maar waar niets aan wordt gedaan. Dat hangt ook erg af van de hulpverlener zelf, de ene pakt het adequaat op en de ander laat een probleem doormodderen. Terwijl je verwacht dat het niveau van de hulpverlening een bepaalde standaard heeft.

De wijkteams zijn er voor de bewoners, maar je ziet ze niet. De onzichtbaarheid van wijkteams en de bureaucratie zijn de grote problemen. De hulpverlening moet efficiënter en minder vrijblijvend worden. Een aanpak met scherpere doelen en meer resultaatgericht werken. In plaats van het overleggen om het overleggen binnen de hulpverlening, moet er nu gehandeld worden.

Trudy (73)

“Als ik een probleem heb zou ik eerder naar de vrijwilligster van de huiskamer gaan dan naar een instantie. Zij staat dicht bij mij, dat is belangrijk voor mij. Met haar durf ik alles te bespreken.”

Na jaren met een man getrouwd te zijn geweest die alcoholverslaafd was ben ik gescheiden van hem. Ik heb drie volwassen zonen en woon inmiddels al tweeënveertig jaar samen met mijn huidige vriend. Dit gaat prima. Natuurlijk zijn er weleens ruzies maar wie heeft dat nou niet? Leven met een alcoholist is niet makkelijk. Ik zie alleen mijn oudste zoon regelmatig. De twee andere minder. De een woont ver weg en de nader moet met het openbaar vervoer komen, dat is lastig. Ik heb ook behoorlijk veel kleinkinderen.

Gedurende mijn leven ben ik vrij actief geweest, ik heb in besturen gezeten en heb diverse banen gehad. Na mijn scheiding ben ik een opleiding gaan volgen en ben ik in een meubelzaak gaan werken. Mijn kinderen waren toen ook al wat ouder dus het was goed te doen. Op een gegeven moment is de winkel failliet gegaan en ben ik bij een sigarenwinkel gaan werken. Daarna ben ik taxichauffeur geworden, dat was ontzettend leuk, ik moest kinderen naar school brengen. Het waren kinderen met allerlei problemen. Op mijn drieënzestigste ben ik flink gevallen, daar had ik behoorlijke klachten aan overgehouden. Het is wel weer in orde gekomen gelukkig. Nu zit ik thuis en ben ik actief voor de huiskamer in de wijk. Dat is een huiskamer voor en door ouderen. De huiskamer wordt door een oudere vrouw vrijwillig opgehouden voor alle ouderen in de wijk.

Ik ben niet iemand die zomaar op iets afstapt dus ik vond het wel eng in het begin. Maar toen ik er was, ben ik nooit meer weggegaan. Ik krijg er gezelligheid voor terug en je kan altijd praten over wat je dwarszit. Ik vertel niet zomaar iedereen alles, ik praat vooral met de vrijwilligster die hier alles regelt. Met haar kan ik heel goed praten, daar ben ik blij om. Dit is heel belangrijk voor mij. Gelukkig ben ik nog wel mobiel en ik kan ik hier wel komen. Ik heb veel meegemaakt in mijn leven.

De instanties in de wijk ken ik niet, nou ik heb weleens van het wijkcentrum gehoord, maar dat is het dan ook. Ik had er ook nooit interesse in. Als ik een probleem heb zou ik eerder naar de vrijwilligster van de huiskamer gaan dan naar een instantie. Zij staat dicht bij mij, dat is belangrijk voor mij. Met haar durf ik alles te bespreken. Op eigen initiatief naar bijvoorbeeld een wijkteam gaan zou ik nooit doen. Ik vind dat er veel meer ruchtbaarheid gegeven moet worden aan wat er in de wijk is voor ouderen. Er zijn veel eenzame ouderen in de wijk, er moet daarom meer bekendheid komen over wat er te doen is in de wijk.

Wanda (55)

“Naar mijn mening zit de oplossing in veel meer gebruik maken van sleutelfiguren in de wijk. Deze bewoners weten heel veel over wat zich in de wijk afspeelt. Het zou mooi zijn als met deze bewoners samengewerkt gaat worden. Ik weet dat er genoeg bewoners zijn die dit willen. Maar helaas willen de instanties dit niet want ze concurreren met elkaar.”

Ik woon samen met mijn man al achtentwintig jaar in deze wijk. Ik heb twee kinderen die niet meer thuis wonen. Ik ben heel actief in mijn eigen wijk als vrijwilligster voor kwetsbare mensen.

Ik kom uit een doorsnee gezin, ik heb een tweelingzus en heb ook nog een broer. We hebben allemaal doorgeleerd, mijn zusje en ik hebben in de zorg gewerkt en mijn broer in het onderwijs. Ik ben verpleegkundige geweest, daar ben ik een tijd geleden mee gestopt. Op mijn veertiende jaar heb ik mijn man leren kennen en we zijn sindsdien bij elkaar. Ja, ik heb ook mijn problemen gehad, behoorlijk wat zelfs. Mijn man heeft een tijdje geleden een ernstig hartinfarct gehad en allebei onze ouders zijn achter elkaar overleden. Met onze kinderen hebben ook problemen gehad. We werden in de wijk betiteld als het allochtone gezin omdat mijn man vanuit de Antillen komt. Er kwamen veel buurtwerkers om te vragen hoe het met onze kinderen ging.

Ik heb in het verleden wel hulp gezocht, dit was heel moeizaam. Ik had een tienerzoon en dochter. Mijn zoon is jarenlang gepest. Hij werd hierdoor suïcidaal. Ik heb toen hulp gezocht want hij had ook veel medische problemen. We werden door de hulpverlening gelabeld als probleemgezin. Toen later ook nog bleek dat mijn zoon een ziekte aan zijn botten en gewrichten had, zei de dokter dat hij zijn droom moest opgeven. Mijn zoon werd depressief. Toen ging mijn moederinstinct werken. Ik kwam in actie.

Ik vond het niet moeilijk om hulp te zoeken maar wel om hulp te ervaren. Net als we gewend waren aan een hulpverlener en een band hadden opgebouwd kregen we weer een ander en begon het weer opnieuw. Dit was toen en is nog steeds zo. Waar ik echt last van had was dat er slecht geluisterd wordt door hulpverleners. Ik als moeder ken mijn kind door en door, maar als ik zeg dat het beter op een andere manier kan, dan komt de hulpverlener mij vertellen hoe het anders moet. Ik word hier emotioneel van. Al die hulpverleners die alleen maar negatief waren over mijn zoon waren echt vreselijk. Mijn zoon heeft inmiddels zijn hbo-opleiding afgemaakt en is programmeur. Gisteren belde hij ons om te vertellen dat hij een huis heeft gekocht. Op school zeiden ze het wordt niks met jouw kind....

Ik heb nu geen hulp meer nodig maar ik zie ook door mijn vrijwilligerswerk in de wijk veel zaken die misgaan. Er is armoede, schulden en veel andere problemen. Er zijn ook aardig wat mensen die geen hulp willen, als je dan als bewoner een keer nee zegt ben je meteen een zorgmijder.

Door al mijn negatieve ervaringen zou ik nu nooit meer naar een wijkteam of andere instantie gaan. Ik heb ervaren dat er weinig mensen zitten met kennis die aan kunnen sluiten. Het beleid is ook verouderd vind ik. Je mag niet buiten de lijntjes kleuren want dan word je uitgesloten. Ik heb dit zelf als actieve bewoonster ervaren. Ik heb samen met bewoners de rattenplaag in de wijk aangepakt. Ik was nota bene gevraagd door de gemeente om hier samen met anderen iets aan te doen. Maar het bleek heel lastig, er is veel concurrentie hier en je moet connecties hebben wil je iets voor elkaar krijgen.

Ik zie ook dat mensen vaak geen hulp durven te vragen omdat de centrale toegang voor hulp een open hal is. Niemand durft met zijn of haar problemen te komen. In de hal van het wijkteam kan iedereen meeluisteren, dan gaat toch niemand? Jongeren worden ook vaak weggestuurd omdat er geen tijd is. Ik heb heel veel voorbeelden waarbij het niet goed gaat met instanties en bewoners in de wijk. Ik zeg dit ook gewoon, maar ja dan trap ik dus op tenen en dat wordt je dan niet in dank afgenomen.

Naar mijn mening zit de oplossing in veel meer gebruik maken van sleutelfiguren in de wijk. Deze bewoners weten heel veel over wat zich in de wijk afspeelt. Het zou mooi zijn als met deze bewoners samengewerkt gaat worden. Ik weet dat er genoeg bewoners zijn die dit willen. Maar helaas willen de instanties dit niet want ze concurreren met elkaar.

Tegen al die instanties wil ik zeggen: luister meer naar de mensen. Maak echt contact en laat mensen niet ellenlang wachten op allerlei afspraken. Ik zie het allemaal in mijn wijk gebeuren. Mensen die naar de voedselbank gaan moeten voldoen aan allerlei regeltjes, vallen ze daarbuiten dan krijgen ze geen voedselpakket terwijl ze het wel echt nodig hebben. Het kan wel acht weken duren voordat je echt toegelaten wordt tot de voedselbank. Ik zeg dan: 'schaam je dood.' Dit is Nederland? Zonder traject geen pakket is de slogan...tja.

Yavuz (22)

“Jongeren moeten echt iets nuttigs te doen hebben. Alleen in de buurt blijven hangen is vragen om moeilijkheden. Ze hebben niks te doen. Ze trekken elkaar mee de ellende in. Ik vind dat er meer activiteiten georganiseerd moeten worden. Haal ze weg uit de buurt waar de slechte invloeden zijn. Want sommige jongeren met slecht gedrag verzinnen altijd wel iets om de anderen te laten ontsporen.”

Ik ben tweeëntwintig jaar en woon bij mijn ouders. Ik ben van Turkse komaf. Ik ben apk-keurmeester. Ik ging een mbo-opleiding volgen maar die beviel totaal niet omdat daar jongens zaten uit mijn buurt die een slechte invloed hadden, ook slecht gedrag. Ik ben heel snel van die school afgegaan. Ik heb toen gekozen voor een andere locatie, dat ging goed. Na mijn examens ben ik de monteursopleiding niveau drie gaan volgen. Tijdens de opleiding moest je werken en leren. Het was een moeilijke tijd, want ik kon geen garage vinden die mij een betaalde plek aan wilde bieden. Ja, ze wilden mij wel, maar loon betalen wilden ze niet. Daarom stond ik op het punt om te stoppen met de opleiding totdat ze op mijn stageplek mij toch mijn erkenning gaven voor niveau drie. Ze gaven mij dat zonder het verder te controleren. Ze hebben dus een fout gemaakt. Ik zie dit als een wonder van God.

Op een gegeven moment vertelde mijn vriend dat hij ontslag zou nemen bij een garage. Ik ben toen meteen naar die werkgever gegaan en heb gevraagd of er een mogelijkheid was om daar te komen werken. Dat lukte, ze hebben mij binnengehaald en ik mocht een interne opleiding volgen waarbij ik ook betaald werd. Ik ben bij dat bedrijf gebleven want de afspraak was dat ik drie jaar zou blijven omdat zij mijn opleiding betaald hadden.

Binnen het bedrijf kwam er op een gegeven moment een nieuwe receptionist werken die was een beetje racistisch. Hij maakte nare opmerkingen en er gebeurde vervelende dingen. Een voorbeeld hiervan is dat een Nederlandse collega van mij de kachel in de garage aanzette terwijl het al heel warm was in de garage. Die receptionist kwam meteen naar mij toe en begon te schreeuwen dat ik de kachel niet aan moest doen. Een ander keer heeft mij buiten het zicht van de camera bedreigd.

Ik heb dit ook meerdere malen bij de baas aangekaart maar die kon niks doen zei hij, want hij had geen bewijs. Maar ja, de baas is ook een Nederlander, wie gaat hij geloven? Een Turk of die Nederlander? Ik heb toen gezegd dat dit gaat escaleren en dat het met politie gaat aflopen. Uiteindelijk mocht ik zonder consequenties ontslag nemen en ben ik voor mijzelf begonnen als zzp'er, dit doe ik nog steeds. Ik ben heel beschermd opgegroeid en kreeg ook altijd steun. Mijn vader en moeder zijn mijn vrienden.

Het jongerenwerk in de wijk is heel belangrijk voor mij. Trouwens voor heel veel jongeren weet ik. Zij organiseren heel veel, zoals zaalvoetbal. De jongeren die op het punt stonden te ontsporen komen nu naar het jongerenwerk, dat helpt. Kijk, vroeger hingen er heel veel jongeren in de buurt rond omdat er niks te doen was. Dan gaan ze domme dingen doen. Tot laat in de nacht op straat hangen, bewoners hadden hier last van. Ik heb het geluk dat ik niet een heel strenge moeder had, ze was altijd wel goed voor mij. Ik schat dat vijfenzeventig procent van de jongeren die ik ken uit mijn wijk ontspoord is.

Wat mij echt heeft geholpen is de moskee in de wijk. Zij organiseren activiteiten zoals sportactiviteiten, filmavonden en verschillende dingen ook over het geloof, wat wel en niet goed is. Hierdoor gingen we niet hangen. Ik denk dat als de moskee er niet zou zijn dat dan veel meer jongeren het verkeerde pad zouden hebben gekozen.

Maar ik moet zeggen dat familie ook belangrijk is, mijn oudere broer was streng, daar luisterde ik naar. Ik denk daarnaast ook dat ouders en de opvoeding ook belangrijk is. Ik heb geleerd voor anderen te zorgen, netjes te praten en anderen te helpen. Mijn moeder schreeuwt nooit en scheldt ook nooit, dat maakt uit denk ik.

Kijk, als jongeren voor een avondwinkel gaan hangen dan trekt dat onpure types aan. Het is voor veel jongeren dan makkelijker om daarin mee te gaan. Bij een moskee hangen is juist goed, dat trekt de goede mensen aan.

Jongeren moeten echt iets nuttigs te doen hebben. Gezamenlijkheid, gezelligheid, positiviteit is heel belangrijk. Alleen in de buurt blijven hangen is vragen om moeilijkheden. Ze hebben niks te doen. Ze trekken elkaar mee de ellende in. Ik vind dat er meer activiteiten georganiseerd moeten worden zoals paintballen en samen eten. Haal ze weg uit de buurt waar de slechte invloeden zijn. Want sommige jongeren met slecht gedrag verzinnen altijd wel iets om de anderen te laten ontsporen.

Ik ken een groep van jongeren uit de wijk, daar zitten ook veel ontspoorde jongeren bij: criminaliteit, geenschool, ze doen weinig. Als je bij de groep hoort kun je niet zeggen dat je niet mee doet met de groep. Als jij goede ondersteuning hebt dan lukt het wel om hier niet in mee te gaan, anders niet.

Wat ik nu nog nodig heb is meer ervaring zodat ik een groot bedrijf kan starten.

Zafirah (35)

“Ik begrijp het echt gewoon allemaal niet meer, wie moet wat doen, ik weet niet wat ik kan verwachten van de instanties of van het buurtteam. Ik ken de wetten en regels niet. Ik ben het zat om steeds heen en weer gestuurd te worden. Het is niet alleen het buurtteam, maar ook andere instanties. Je moet veel zelf doen maar ik weet helemaal niet wat ik moet doen, het is te ingewikkeld.”

Vijf jaar geleden ben ik uit Syrië gevlucht met mijn dochttertje van elf jaar en zoontje van zeven jaar. Daarna is mijn man met mijn twee andere kinderen gekomen. Ik heb in verschillende azc's gezeten en ben toen in deze wijk komen wonen, ik woon hier nu drie jaar. In Syrië heb ik de middelbare school afgemaakt en een opleiding gevolgd voor doktersassistente. Ik had een leuke baan in Syrië.

Alles was moeilijk in het begin, ik begreep het systeem hier niet en ik vind de Nederlandse taal heel erg moeilijk. Het was enorm wennen, in tegenstelling tot mijn kinderen: die pikken alles heel snel op. Ik heb een bijstandsuitkering. Vanuit de gemeente moest ik meteen beginnen met werken bij een verzorgingstehuis en dan tegelijk Nederlands leren. Ik heb dat even geprobeerd, het lukt mij niet. De taal is heel moeilijk voor mij.

Ik heb wel contacten met mijn Marokkaanse burens, zij zijn erg lief. Op dit moment volg ik in verband met Corona online Nederlandse lessen maar dat is erg moeilijk, ik kan met niemand overleggen. Ik moet het hebben van praten met anderen. Ik heb wel een taalcoach die komt bij mij thuis. In mijn wijk is er een kleine Syrische gemeenschap. Zij hebben soms ook dezelfde problemen maar we praten er niet over. Wat we wel doen is elkaar helpen met koken of op de kinderen passen. Ik zou heel graag mijn oude werk willen oppakken als doktersassistente maar dat kan helaas niet, de taal is een probleem, jammer.

Ik heb behoorlijk veel problemen: het zijn vooral problemen met instanties als de belastingdienst, schulden betalen en andere zaken. Op aanraden van een vriendin ben ik naar het buurtteam geweest, maar de medewerker heeft weinig tijd en ik spreek de taal slecht. Het kost veel tijd en energie om elkaar goed te begrijpen. Ik wil echt wel, maar over een probleem oplossen wordt heel lang gedaan, ik zit elke dag vol met afspraken. Het buurtteam zegt steeds dat ik iemand mee moet nemen om te tolken maar dat lukt heel vaak niet. Mijn problemen zijn nog steeds niet opgelost. Ik moet Nederlands leren want dit gaat niet, er ontstaan grote communicatieproblemen. Ik weet niet wat ik kan en mag verwachten van instanties. Ik stel wel vragen maar ik ben het echt zo ontzettend zat: een klein probleem wordt enorm groot gemaakt, dat valt mij op hier in Nederland. Het valt mij op en ik vraag me af waarom. Dan heb ik het niet eens over de enorme hoeveelheid papieren: dan weer een brief, dan weer een formulier, dan weer wachten en weer een afspraak en weer wachten en zo gaat het maar door. Ik wil concrete resultaten! Het kost mij heel veel negatieve energie, en ik heb al zo weinig energie over.

Het is niet alleen het buurtteam, het is met alle instanties zo valt mij op: het wachten en de bergen papierwerk. Ik ken helaas de wetten en regels hier niet. Niks gaat snel genoeg. Ik verwacht dat het snel gaat en dan word ik gedemotiveerd en wanhopig. Het zijn trouwens ook steeds verschillende mensen met wie ik contact heb, ook bij dezelfde organisatie. Waarom wordt er niet een contactpersoon aangewezen met wie ik alles kan regelen?

Ik begrijp het echt gewoon allemaal niet meer, wie moet wat doen, ik weet niet wat ik kan verwachten van de instanties of van het buurtteam. De problemen zijn er nog steeds, ik ben meerdere malen geweest bij het buurtteam. Soms pakken ze iets op maar vaak ook niet of ik moet wachten. Geen idee waarop of waarom. Ik snap het niet. Ik ken de wetten en regels niet. Ik ben het zat om steeds heen en weer gestuurd te worden. Het is niet alleen het buurtteam, maar ook andere instanties. Je moet veel zelf doen maar ik weet helemaal niet wat ik moet doen, het is te ingewikkeld.

Ik heb ook veel lichamelijke klachten. Als ik naar de huisarts ga dan is het een gesprekje van tien minuutjes en krijg ik paracetamol als advies. Daar ben ik niet mee geholpen. Ik vond het naar. Ik ben al een paar keer geweest maar ik ga niet meer, ik krijg steeds hetzelfde te horen, ik heb niet de indruk dat ik serieus genomen wordt. De huisarts helpt absoluut niet, ik heb er niks aan. Dat was ook de laatste keer hoor, ik ga niet meer. Het is tijdverspilling.

Als het gaat om andere dingen in het leven, bijvoorbeeld om te ontspannen doe ik niks. Ik ga nooit naar een buurthuis om koffie te drinken of te sporten. Ik heb het te druk met al die afspraken en de taal is een probleem. Ik heb teveel aan mijn hoofd om andere leuke dingen te denken. Ik wil wel maar het kan niet, ik moet mijn problemen eerst oplossen.

De instanties moeten werken met vaste contactpersonen voor mensen, dat is veel beter. Daarnaast vind ik dat zij de tijd moeten nemen om naar mensen te luisteren en ze serieus moeten nemen. Maar het ook doen, ik moet nu alles zelf doen terwijl ik het echt niet begrijp. Dit geldt ook voor een huisarts: neem de tijd en neem de klachten serieus.

Ook nu blijf ik afhankelijk van het buurtteam, ik zal dan wel weer moeten gaan omdat het niet anders kan. Wie kan mij anders helpen? En dan begint alles weer van voren af aan.